



## Aanpak Woonoverlast gemeente Dalfsen

*Een kwalitatief onderzoek naar de  
implementatie van de Wet aanpak  
woonoverlast*

# **Aanpak woonoverlast gemeente Dalfsen**

## ***Een kwalitatief onderzoek naar de implementatie van de Wet aanpak woonoverlast***

<b>Datum:</b>	<b>5 juni 2018</b>
<b>Opdrachtgever:</b>	<b>Gemeente Dalfsen</b>
<b>Stagebegeleider:</b>	<b>Remco Hendriks</b>
<b>Auteur:</b>	<b>Herma Vonder</b>
<b>Studentnummer:</b>	<b>442100</b>
<b>Opleiding:</b>	<b>Integrale Veiligheid - Bachelor</b>
<b>Onderwijsinstelling:</b>	<b>Thorbecke Academie te Leeuwarden</b>
<b>Stageperiode:</b>	<b>5 februari t/m 8 juni</b>
<b>Stagedocent:</b>	<b>Hans Woudstra</b>

# Voorwoord

Voor u ligt het onderzoeksrapport naar de Wet aanpak woonoverlast voor de gemeente Dalfsen. Dit onderzoek is geschreven in het kader van mijn stage voor de opleiding Integrale Veiligheid aan de Thorbecke Academie (NHL-Stenden Hogeschool) en in opdracht van de gemeente Dalfsen. Vanaf februari 2018 tot en met mei 2018 ben ik bezig geweest met dit onderzoek.

Samen met mijn stagebegeleider Remco Hendriks en zijn directe collega en rechterhand Annamiek Pasma heb ik de onderzoeksvraag voor het onderzoek geformuleerd. Het was even zoeken om precies het doel van het onderzoek om te vormen in goede onderzoeksvragen. Aan de hand van een kwalitatief onderzoek heb ik de onderzoeksvraag kunnen beantwoorden. Tijdens dit onderzoek stonden mijn stagebegeleiders Remco Hendriks en zijn directe collega Annamiek Pasma en mijn stagedocent van mijn opleiding, Hans Woudstra, altijd voor mij klaar. Wanneer ik een vraag had, kon ik direct bij hen terecht en werden mijn vragen beantwoord zodat ik weer verder kon met mijn onderzoek.

Graag wil ik mijn begeleiders hartelijk bedanken voor de fijne begeleiding en ondersteuning tijdens het onderzoek. Ook wil ik de respondenten bedanken voor het meewerken aan dit onderzoek door tijd vrij te maken voor een interview. Zonder hun medewerking was dit onderzoek niet gelukt. Daarnaast gaat mijn dank uit naar de werknemers van de gemeente Dalfsen waar ik ook terecht kon met mijn vragen. Zo kon ik bij verschillende afdelingen langs gaan om raad te vragen en werden mijn vragen beantwoord, zonder dat er een afspraak gemaakt hoefde te worden. Hiermee is de gemeente Dalfsen een fijne, laagdrempelige en leerzame organisatie waar ik met veel plezier mijn onderzoek heb kunnen uitvoeren.

Ik wens u veel leesplezier toe.

Dalfsen, 5 juni 2018

Herma Vonder

## Samenvatting

Op 1 juli 2017 is de Wet aanpak woonoverlast in werking getreden. Met de Wet aanpak woonoverlast krijgt de burgemeester de bevoegdheid om een gedragsaanwijzing op te leggen bij ernstige en herhaaldelijke woonoverlast. Zowel in huur- als koopwoningen. Voordat er gebruik gemaakt mag worden van de bevoegdheden, zal de raad eerst op grond van artikel 151d Gemeentewet (Overheid, 2018) moeten besluiten om de Wet aanpak woonoverlast in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) op te nemen. Wanneer de burgemeester de bevoegdheid krijgt en er komt een verzoek binnen, dan moet hij de woonoverlast aanpakken tenzij er een goede onderbouwing is waarom er niet ingegrepen wordt. Daarom is het van belang om te onderzoeken of de gemeente belang heeft bij de nieuwe bevoegdheden uit de Wet aanpak woonoverlast.

Het doel van dit onderzoek is het verkrijgen van kennis en inzicht over wat de gemeente Dalfsen doet aan aanpak woonoverlast om zo een overzichtelijk beeld te krijgen. Door een overzichtelijk beeld te creëren kan er worden gekeken of de gemeente er wel of geen baat bij heeft om de nieuwe bevoegdheden uit de Wet aanpak woonoverlast op te laten nemen in de APV. Uit het doel is de volgende onderzoeksvraag geformuleerd: *“Wat doet de gemeente Dalfsen aan de aanpak tegen woonoverlast, en hoe kunnen, indien nodig, de nieuwe bevoegdheden uit de Wet aanpak woonoverlast worden opgenomen in de APV?”*

Om de onderzoeksvraag te kunnen beantwoorden is er deskresearch en fieldresearch gebruikt. Voor het fieldresearch zijn er in totaal zeven interviews afgenomen. Er zijn vier interviews afgenomen bij de interne afdelingen van de gemeente Dalfsen, namelijk: Eenheid Publieksdienstverlening afdeling Handhaving en toezicht, Eenheid Maatschappelijke ondersteuning afdeling Sociale Kernteams en Eenheid Bedrijfsvoering afdeling Veiligheid en Crisisbeheersing. Ook zijn er drie externe actoren geïnterviewd namelijk: Politie Vechtdal, SAAM Welzijn en woonstichting VechtHorst.

Uit de resultaten van het onderzoek komt naar voren dat er veel verschillende soorten woonoverlast zijn in de gemeente Dalfsen. De meeste soorten die voorkomen zijn burenruzie en geluidsoverlast. Ook komt naar voren dat overlast door buurtbewoners de enige overlastvorm is die door meer mensen wordt gesignaleerd en deze ook meer persoonlijke overlast is gaan veroorzaken. Vergeleken met Nederland komt overlast door buurtbewoners in Dalfsen minder voor. Ook krijgt de ene actor, zowel intern als extern, meer te maken met woonoverlast dan de ander. Uit de resultaten blijkt dat de gemeente Dalfsen geen eenduidige aanpak heeft tegen woonoverlast. Elke actor heeft zijn eigen middelen om de woonoverlast tegen te gaan. Ook blijkt dat sommige actoren de huidige aanpak niet effectief vinden. Zo is in sommige gevallen de samenwerking niet optimaal, of wordt er gezocht naar wie wanneer verantwoordelijk is om de woonoverlast aan te pakken. Wel zijn alle geïnterviewde actoren van mening dat het opnemen van de Wet aanpak woonoverlast goed is voor de gemeente Dalfsen. Sommige actoren zien de wet als een onderdeel van een groter plan van aanpak. Uit onderzoek is ook gebleken dat de raad eerst een verordening moet aannemen voordat de burgemeester de bevoegdheden uit de Wet aanpak woonoverlast kan inzetten.

Op basis van de resultaten wordt er aan de gemeente Dalfsen het volgende aanbevolen:

- Opnemen van de Wet aanpak woonoverlast in de Algemene Plaatselijke Verordening;
- Schrijven van een voorbereidend besluitvormend raadsvoorstel;
- Eenduidig en structureel Plan van Aanpak opzetten met interne afdelingen en externe partners zoals politie, SAAM Welzijn en VechtHorst;
- Optie: Buurtbemiddeling.

## Inhoud

<b>DEEL 1</b> .....	6
<b>1: Inleiding</b> .....	6
<b>1.1 Aanleiding en probleemanalyse</b> .....	6
<b>1.2 Doelstelling</b> .....	6
<b>1.3 Vraagstelling</b> .....	6
<b>1.4 Leeswijzer</b> .....	6
<b>2: Operationalisering</b> .....	8
<b>2.1 Deskresearch</b> .....	8
<b>2.2 Fieldresearch</b> .....	8
<b>2.3 Methoden matrix</b> .....	8
<b>2.4 Begrippen</b> .....	9
<b>2.5 Risico's</b> .....	10
<b>Theoretisch kader</b> .....	11
<b>3: Juridische analyse</b> .....	11
<b>3.1 Niet-juridische middelen</b> .....	11
<b>3.2 Gemengde middelen</b> .....	13
<b>3.3 Juridische middelen</b> .....	15
<b>3.3.1 Bestuursrechtelijke aanpak</b> .....	15
<b>3.3.2 Strafrechtelijke aanpak</b> .....	26
<b>3.3.3 Privaatrechtelijke aanpak</b> .....	27
<b>4: Actorenanalyse</b> .....	30
<b>DEEL 2 RESULTATEN</b> .....	33
<b>5: Soorten woonoverlast</b> .....	33
<b>5.1 Woonoverlast in gemeente Dalfsen</b> .....	33
<b>5.2 Statistieken woonoverlast</b> .....	34
<b>6: Huidige aanpak</b> .....	36
<b>6.1 Aanpak woonoverlast</b> .....	36
<b>6.2 Aanpak woonoverlast in de gemeente Dalfsen</b> .....	36
<b>6.2.1 Eenheid Publieksdienstverlening, Afdeling Handhaving en toezicht</b> .....	37
<b>6.2.2 Eenheid Maatschappelijke ondersteuning, Sociale Kernteams</b> .....	38
<b>6.2.3 Eenheid Bedrijfsvoering, afdeling Veiligheid en Crisisbeheersing</b> .....	39
<b>6.2.4 Politie Vechtdal</b> .....	39
<b>6.2.5 SAAM Welzijn</b> .....	39
<b>6.2.6 Woonstichting VechtHorst</b> .....	40
<b>6.3 Actoren</b> .....	40

6.3.1 Interne afdelingen gemeente Dalfsen .....	41
6.3.2 Externe partners gemeente Dalfsen .....	41
<b>7: Wet aanpak woonoverlast opnemen in de APV.....</b>	<b>46</b>
7.1 Werking Wet aanpak woonoverlast .....	46
7.1.1 Bestaande middelen aanpak overlast koopwoningen .....	46
7.1.2 Stappenplan Wet aanpak woonoverlast .....	47
7.1.3 Wet aanpak woonoverlast bij huurwoningen .....	50
7.2 Opnemen in de APV.....	50
7.3 Meningen betrokken actoren.....	51
<b>Conclusie .....</b>	<b>53</b>
<b>Aanbevelingen .....</b>	<b>55</b>
<b>Literatuurlijst .....</b>	<b>62</b>
<b>Bijlage.....</b>	<b>71</b>
A: Interviews.....	71
B: Voorbeeldbrief gemeente Brummen waarschuwing opleggen gedragsaanwijzing .....	83
C: Voorbeeld vrijwillige gedragsaanwijzing bij koopwoningen .....	86
D: Wijziging Model APV .....	89
E: Model Raadsbesluit wijziging APV .....	91
F: Voorbeeld raadsvoorstel .....	93

# DEEL 1

## 1: Inleiding

### 1.1 Aanleiding en probleemanalyse

De aanleiding voor het onderzoek is de Wet aanpak woonoverlast die op 1 juli 2017 in werking is getreden. Voorheen was het erg lastig om overlast bij koopwoningen aan te pakken (Vols, 2017). Door de Wet aanpak woonoverlast hebben gemeenten meer mogelijkheden gekregen om woonoverlast aan te pakken in zowel huur- en koopwoningen (CCV, 2017). De burgemeester kan door middel van deze wet specifieke gedragsaanwijzingen geven aan de overlastgever bij ernstige en herhaaldelijke hinder voor omwonenden. Dit kan alleen wanneer een waarschuwing, mediation of buurtbemiddeling niet werken. Werkt de gerichte aanpak niet? Dan kan de burgemeester alsnog de woning sluiten (CCV, 2017).

De gemeente Dalfsen kan de nieuwe bevoegdheden door de raad laten opnemen in de APV, maar dan zal er ook goed onderbouwd moeten worden waarom het deze bevoegdheid wil. Wanneer de burgemeester de bevoegdheid krijgt en er komt een verzoek binnen, dan moet hij de woonoverlast aanpakken tenzij er een goede onderbouwing is waarom er niet ingegrepen wordt. Daarom is het van belang om te onderzoeken of de gemeente belang heeft bij de nieuwe bevoegdheden uit de Wet aanpak woonoverlast.

### 1.2 Doelstelling

Het onderzoek heeft tot doel het verkrijgen van kennis en inzicht over wat de gemeente Dalfsen doet aan aanpak woonoverlast om zo een overzichtelijk beeld te krijgen. Door een overzichtelijk beeld te creëren, kan er worden gekeken of de gemeente er wel of geen baat bij heeft om de nieuwe bevoegdheden uit de Wet aanpak woonoverlast op te laten nemen in de APV.

### 1.3 Vraagstelling

Uit de doelstelling komt de volgende hoofdvraag: Wat doet de gemeente Dalfsen aan de aanpak tegen woonoverlast, en hoe kunnen, indien nodig, de nieuwe bevoegdheden uit de Wet aanpak woonoverlast worden opgenomen in de APV?

Om de hoofdvraag te kunnen beantwoorden, zijn de volgende deelvragen geformuleerd:

- Welke soorten woonoverlast komen voor in de gemeente Dalfsen?
  - o Hoe vaak komen deze voor?
- Hoe is de aanpak nu georganiseerd?
  - o Welke middelen worden er gehanteerd in de gemeente om woonoverlast aan te pakken?
  - o Welke afdelingen en externe partners zijn betrokken?
- Hoe kunnen de nieuwe bevoegdheden uit de Wet aanpak woonoverlast worden opgenomen in de APV?

### 1.4 Leeswijzer

In dit onderzoeksrapport wordt allereerst de operationalisering (Hoofdstuk 2) omschreven. Hierin staat beschreven hoe het onderzoek uitgevoerd is. In het Theoretisch kader (Hoofdstukken 3 en 4) wordt de juridische analyse en actorenanalyse omtrent woonoverlast omschreven. Deze theorie is

meegenomen in het onderzoek. In het tweede deel van dit rapport zijn de onderzoeksresultaten beschreven. In hoofdstuk 5 zijn de soorten woonoverlast beschreven. De huidige aanpak en de betrokken actoren zijn omschreven in hoofdstuk 6. In hoofdstuk 7 is er beschreven hoe de Wet aanpak woonoverlast in de Algemeen Plaatselijke Verordening (APV) kan worden opgenomen. Na de uitwerking van de onderzoeksresultaten zijn een conclusie en de aanbevelingen beschreven. Ten slotte zijn er nog een literatuurlijst en een bijlage opgenomen.



## 2: Operationalisering

Aan de hand van de kwalitatieve onderzoeksmethoden deskresearch en fieldresearch is er onderzoek gedaan naar wat de gemeente op dit moment doet tegen woonoverlast. Ook is aan de hand van deze onderzoeksmethoden gekeken naar hoe de nieuwe bevoegdheden opgenomen kunnen worden in de APV.

### 2.1 Deskresearch

Deskresearch, ook wel literatuurstudie genoemd, is gebruikt als theoretische onderbouwing bij de opzet van het onderzoek en voor het beantwoorden van de deelvragen. De volgende informatiebronnen zijn hierbij gebruikt:

- Google
- Google Scholar
- Veiligheidsmonitor 2017
- Data politie/gemeente Dalfsen

### 2.2 Fieldresearch

Voor het onderzoek zijn er ook half-gestructureerde interviews gehouden. Er is voor half-gestructureerde interviews gekozen om aan alle respondenten dezelfde soort vragen te stellen, maar daarbij ook ruimte te laten voor afwijkingen zoals bijvoorbeeld doorvragen. Door meer ruimte aan de respondent te geven kan er meer gedetailleerde informatie worden verkregen (Verhoeven, 2011).

Aan de hand van de interviews zijn de deelvragen en daarmee de hoofdvraag beantwoord. De uitwerking van de interviews is te vinden in bijlage A. Voor het onderzoek zijn de volgende personen/organisaties geïnterviewd:

- Gemeente Dalfsen Handhaving: Jurist en Toezichthouder APV
- Gemeente Dalfsen Maatschappelijke Ondersteuning, Sociale Kernteams
- Gemeente Dalfsen Veiligheid & Crisisbeheersing
- SAAM Welzijn
- Politie Dalfsen
- Woonstichting VechtHorst

### 2.3 Methoden matrix

Onderzoeksmethodes Deelvragen	Deskresearch	Fieldresearch
- Welke soorten woonoverlast komen voor in de gemeente Dalfsen? <ul style="list-style-type: none"><li>o Hoe vaak komen deze voor?</li></ul>	<b>X</b>	<b>X</b>
- Hoe is de aanpak nu georganiseerd? <ul style="list-style-type: none"><li>o Welke middelen worden er gehanteerd in de gemeente om woonoverlast aan te pakken?</li><li>o Welke afdelingen en externe partners zijn betrokken?</li></ul>	<b>X</b>	<b>X</b>

- Hoe kunnen de nieuwe bevoegdheden uit de Wet aanpak woonoverlast worden opgenomen in de APV?	<b>X</b>	<b>X</b>
--	----------	----------

## 2.4 Begrippen

In deze paragraaf worden belangrijke begrippen geoperationaliseerd. Door het omschrijven van een begrip wordt het onderzoek meetbaar en betrouwbaar (Verhoeven, 2011).

### Woonoverlast:

Het CCV (z.d.) hanteert de volgende definitie:

*“Woonoverlast is hinder die in, vanuit en rondom een woning kan worden veroorzaakt. De overlastgever en of degenen voor wie hij verantwoordelijk is vertonen overlastgevend gedrag en of laten juist na bepaald gedrag te vertonen waardoor een onplezierige ervaring bij omwonenden wordt veroorzaakt. Denk daarbij aan: geluidsoverlast, fysieke verloedering, vervuiling, intimiderend gedrag, brandgevaar en drugsoverlast.”*

Voor dit onderzoek wordt de definitie van het CCV gehanteerd.

### Woonoverlast in Nederland

Statline (2018) verdeelt overlast in vier thema's, namelijk: fysieke verloedering, sociale overlast, verkeersoverlast en overlast van horecagelegenheden. Onderstaande tabellen geven een overzicht weer van de vier thema's. De cijfers gelden voor heel Nederland in 2017. (Statline, 2018)

#### *Fysieke verloedering*

	% 'komt wel eens voor in de buurt'	% 'ervaart veel overlast in de buurt'
Rommel op straat	54,1%	6,7%
Straatmeubilair dat vernield is	28,2%	2,4%
Bekladde muren op gebouwen	22,6%	1,3%
Hondenpoep	66,4%	17,1%
Een of meer vormen fysieke verloedering	80,4%	21,7%

#### *Sociale overlast*

	% 'komt wel eens voor in de buurt'	% 'ervaart veel overlast in de buurt'
Dronken mensen op straat	25,5%	2,5%
Drugsgebruik of drugshandel	24,1%	3,5%
Overlast door buurtbewoners	28,1%	5,1%
Mensen worden op straat lastig gevallen	13,1%	1,3%
Rondhangende jongeren	36,1%	5,0%
Een of meer vormen van sociale overlast	54,9%	11,5%

#### *Verkeersoverlast*

	% 'komt wel eens voor in de buurt'	% 'ervaart veel overlast in de buurt'
Te hard rijden	70,5%	21,5%

Parkeerproblemen	49,5%	16,8%
Agressief gedrag in verkeer	29,6%	6,2%
Een of meer vormen van verkeersoverlast	81,0%	31,4%

#### *Overlast van horecagelegenheden*

% 'Komt wel eens voor'	% 'ervaart veel overlast'
13,2%	1,5%

Volgens Statline (2018) komt in Overijssel met 25,6% overlast door buurtbewoners wel eens voor. Voor heel Nederland is dit 28,1% zoals te zien is in bovenstaande tabellen. Uit de tabellen is op te maken dat bij fysieke verloedering vooral hondenpoep een grote rol speelt. Bij sociale overlast zijn dat de rondhangende jongeren en de overlast gevende buurtbewoners. Te hard rijden voert de boventoon bij verkeersoverlast.

## 2.5 Risico's

Bij het doen van onderzoek kunnen zich volgens Verhoeven (2011) allerlei risico's voordoen waardoor een onderzoek niet helemaal betrouwbaar is. Zo kunnen er tijdens het onderzoek toevallige fouten worden gemaakt. Bijvoorbeeld wanneer een respondent geen antwoord weet op een vraag uit het interview. Door de respondenten de mogelijkheid te bieden om anoniem het interview af te nemen, wordt de betrouwbaarheid van het interview verhoogd.

Ook kunnen er systematische fouten voorkomen waardoor het onderzoek niet valide is (Verhoeven, 2011). Dit houdt in dat een onderzoek dan niet waarheidsgetrouw is. Het kan bijvoorbeeld voorkomen dat tijdens een interview een respondent een meer sociaal wenselijk antwoord geeft dan een antwoord wat hij/zij eigenlijk echt zou willen geven. Of dat er een interview met een respondent is geregeld, maar deze bijvoorbeeld geannuleerd wordt.

Er is ook een begrippenlijst gemaakt (Hoofdstuk 2.2). Met deze begrippenlijst wordt er voor gezorgd dat er in het gehele onderzoek een eenduidige definitie wordt gebruikt. Hierdoor wordt de begripsvaliditeit vergroot. (Verhoeven, 2011)

Doordat het onderzoek een kwalitatief onderzoek is, is het lastiger de uitkomsten te meten om de validiteit te meten. Wel zal het onderzoek herhaalbaar kunnen zijn door dezelfde theorie te gebruiken, alleen zullen er waarschijnlijk andere uitkomsten zijn doordat dit een specifieke onderzoeksvraag is voor de gemeente Dalfsen. Hierdoor is het onderzoek voor de gemeente Dalfsen wel herhaalbaar en bruikbaar. (Verhoeven, 2011)

## Theoretisch kader

In het theoretisch kader wordt een juridische analyse en een actorenanalyse geschetst. In de juridische analyse wordt er een beeld geschetst welke wetten er komen kijken bij het aanpakken van woonoverlast. Hierbij worden zowel de niet-juridische middelen, gemengde middelen en de juridische middelen beschreven die een gemeente of zijn partners kunnen inzetten. De actorenanalyse omschrijft alle actoren die betrokken kunnen zijn bij woonoverlast.

### 3: Juridische analyse

In deze analyse wordt beschreven welke juridische, niet-juridische en gemengde middelen er kunnen worden ingezet om woonoverlast en verloedering aan te pakken.

#### 3.1 Niet-juridische middelen

Niet-juridische middelen zijn middelen die preventief werken om ervoor te zorgen dat de overlast geen formele klacht wordt, maar voor die tijd is opgelost. In deze paragraaf wordt per kopje een niet-juridisch middel beschreven (VROM-Inspectie, 2011).

##### Bewoners lossen zelf het probleem op door met de overlastgevers in gesprek te gaan en afspraken te maken.

Allereerst kunnen de bewoners er zelf voor zorgen dat de overlast opgelost wordt door met de overlastgevers in gesprek te gaan. Hierbij is het van belang dat er goede afspraken worden gemaakt. Ook de bewoners zelf moeten zich goed houden aan de gemaakte afspraken. Door de overlastgever aan te spreken, kan de overlastgever zich ervan bewust worden. Hierdoor zijn zij ook vaak bereid om te overleggen en te zoeken naar een gezamenlijke oplossing. (VROM-Inspectie, 2011)

##### Buurtvereniging of bewonerscommissie signaleert de overlast en pakt deze aan.

Buurtverenigingen of bewonerscommissies hebben verschillende mogelijkheden om overlast tegen te gaan. Zo kunnen ze aandacht vragen voor het onderwerp woonoverlast door een bericht in de media te plaatsen, of door een buurtavond of –vergadering te organiseren. Ook kunnen zij de burens stimuleren door acties te organiseren om de overlast tegen te gaan. Buurtverenigingen of bewonerscommissies kunnen de burens ook adviseren om de overlast bij de gemeente te melden om samen te kijken naar mogelijkheden zoals buurtbemiddeling of het inzetten van een buurtvader. Ook kunnen buurtverenigingen en bewonerscommissies helpen bij het onderling afspraken maken tussen de bewoners onderling en met de gemeente of de verhuurder. (VROM-Inspectie, 2011)

##### Buurtbemiddelaar of mediator

De buurtbemiddelaar of mediator bemiddelt tussen de bewoners om samen voor beide partijen een aanvaardbare oplossing te vinden. Ook helpen ze bij het maken van onderlinge afspraken. Bij buurtbemiddeling of mediation staat vooral de communicatie tussen de bewoners centraal. De buurtbemiddelaar of mediator brengt de wensen van beide bewoners in kaart en samen zoeken zij naar een aanvaardbare oplossing. (VROM-Inspectie, 2011)

##### Huismeester

Een huismeester kan al vroeg de overlast signaleren en de bewoners hierop aanspreken. Ook kan een huismeester de woonoverlast onder de aandacht brengen door berichten te plaatsen op mededelingenborden of de bewoners een brief te sturen. Wanneer de overlast niet wordt opgelost door het aanspreken en onder de aandacht brengen van de bewoners, kan de huismeester ook

andere actoren inschakelen zoals gemeente, politie, verhuurder of welzijnswerk. De huismeester kan gezamenlijk met de actoren acties opzetten om de overlast tegen te gaan. (VROM-Inspectie, 2011)

#### Buurtregisseur of wijktoezichthouder

De buurtregisseur helpt bewoners bij het behouden van een prettige leefomgeving. Bewoners kunnen bij de buurtregisseur of wijktoezichthouder terecht voor bijvoorbeeld eventuele meldingen. Ook geeft een buurtregisseur voorlichting over de regels en de alternatieven. Ook signaleert en rapporteert hij gebeurtenissen in de wijk. De buurtregisseur/wijktoezichthouder heeft als taak een verbindende schakel te zijn en bemiddelt tussen de bewoners en andere actoren. Wanneer het nodig is, verwijst de buurtregisseur/wijktoezichthouder de overlast gevende persoon door naar de juiste instantie.

#### Zorginstellingen

Zorginstellingen komen in beeld bij mensen die door een verslaving of door psychische problemen overlast veroorzaken. Vaak zijn deze mensen minder goed aanspreekbaar door hun aandoening (Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 2012). Er zijn verschillende mogelijkheden zoals woonbegeleiding, verslavingszorg, schuldhulpverlening of tijdelijke opnamen. Op grond van de Wet bijzondere opnemering in psychiatrische ziekenhuizen kan een persoon verplicht worden opgenomen in een psychiatrisch ziekenhuis. Per 1 januari 2020 kan er via de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Ministerie VWS, 2018) aan mensen met psychische problemen ook verplichte zorg worden opgelegd. In sommige gevallen komen de zorginstanties zoals bijvoorbeeld thuiszorg makkelijker achter de voordeur bij bewoners dan de gemeente. Het is aan te raden om met zulke zorginstanties afspraken te maken over het melden van bijvoorbeeld vervuiling. Dit moet wel binnen de privacyregels. (VROM-Inspectie, 2011)

## 3.2 Gemengde middelen

Wijkagenten of buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's) hebben de mogelijkheid om overlast door middel van bijvoorbeeld bemiddeling op te lossen, maar ook hebben zij de bevoegdheid om handhavend op te treden. In deze paragraaf worden de verschillende mogelijkheden beschreven.

### Wijkagent

De wijkagent heeft een signalerende en toezichthoudende functie in een wijk of dorp voor bijvoorbeeld sociale problemen, kleine criminaliteit of verkeer (Politie, z.d.). Hierbij heeft hij vooral een adviserende rol. Als wijkagent is hij nauw betrokken bij de bewoners en is hij het aanspreekpunt voor hen. Ook heeft de wijkagent een handhavende taak en kan aan de hand van zijn bevoegdheden optreden tegen overlastgevers. Ook is de agent een bron voor informatie. Zo maakt hij de aandachtspunten en problemen in de wijk inzichtelijk. Hierbij geeft de wijkagent passend advies om de problemen op te lossen. De wijkagent heeft dus de mogelijkheid om te kiezen tussen juridische of niet-juridische middelen. Hij kan er voor kiezen om bij een overlast gevend persoon die mee wil werken, alleen te bemiddelen. Werkt de overlast gevende persoon niet mee, dan kan er gehandhaafd worden. (VROM-Inspectie, 2011)

### Overlastregisseur

De gemeente kan ook een overlastregisseur aanstellen (Gemeente Hellevoetsluis, 2015). Het college van burgemeester en wethouders (B&W) heeft de mogelijkheid om de bevoegdheid van het doen van aanschrijvingen te delegeren aan een overlastregisseur. Om op grond van wet- en regelgeving te handhaven, kan de gemeente bij een overtreding een aanschrijving te versturen naar de overtreder. In een aanschrijving kan bijvoorbeeld staan om binnen een bepaalde tijd een overtreding ongedaan te maken (Gemeente Alkmaar, 2016). De overlastregisseur is de schakel tussen bestuurlijke en ambtelijke praktijk. Hierbij stuurt hij de overlastaanpak aan door woonoverlastteams samen te stellen. Deze woonoverlastteams kunnen bestaan uit gemeente, woningcorporaties, vertegenwoordigers, politie, maatschappelijk werk, verslavingszorg, GGZ en de GGD. De overlastregisseur heeft als taak om overlastproblematiek snel aan te pakken en door te zetten zoals het voorbereiden van besluiten voor de burgemeester of het college van B&W. Doordat het samengestelde woonoverlastteam gevarieerd is, kan hij met behulp van het team er voor zorgen dat er snel juridische of niet-juridische middelen worden ingezet. Ook kan de overlastregisseur kiezen voor een gemeente aanpak. (VROM-Inspectie, 2011)

### Interventieteams

Een interventieteam is een team dat uit verschillende vertegenwoordigers van verschillende instanties bestaat. Met huisbezoeken controleren zij op onrechtmatigheden en/of bieden zij hulp. Bij de eerste interventieteams kwamen al gauw de klachten binnen over het niet naleven van de privacywet. Een toezichthouder kan een woning binnen gaan met toestemming van de bewoner en de bewoner moet aanwezig zijn (NVVB, 2017). Een toezichthouder kan alleen zonder toestemming van de bewoner binnen treden als er een machtiging is van de burgemeester. Hier gelden wel strenge eisen voor (VROM-Inspectie, 2011). Zo staat er in de Algemene wet op het binnentreden dat er een schriftelijke machtiging nodig is. Deze machtiging kan ook aan de bewoner getoond worden. De Minister van Veiligheid en Justitie heeft voor deze machtiging een model opgesteld. Ook staat er in de wet wat er allemaal in de machtiging vermeld moet worden en wat er in het verslag moet komen te staan. (Overheid.nl, 2010)

Om klachten te voorkomen moeten interventieteams zich houden aan de volgende rechten en plichten:

- Vertel duidelijk en met welk doel de toezichthouder/ interventieteam de woning wil binnentreden. Bijvoorbeeld ter controle of om hulp te bieden.
- Alle leden van het interventieteam moeten zich kunnen legitimeren.
- Zorg dat het interventieteam niet te groot is, bewoners kunnen zich hierdoor geïntimideerd voelen.
- Houdt rekening met elkaars bevoegdheden. Zo heeft de Sociale Dienst bijvoorbeeld ruimere bevoegdheden tot het binnengaan van een woning.
- Het interventieteam vraagt aan de bewoner om toestemming om de woning binnen te treden tenzij de toezichthouder/ interventieteam machtiging heeft gekregen. Geef duidelijk aan wat het interventieteam precies komt doen.
- Wanneer de bewoner de toegang weigert, legt het interventieteam met eerlijke informatie zo concreet mogelijk uit wat de consequenties zijn.
- Het interventieteam komt alleen met het doel waarvoor het de huiszoeking wil doen.
- Komt het interventieteam iets onderzoeken zoals zaken waarvan het interventieteam weet dat ze er zijn zoals een meterstand, dan mag het interventieteam de woning verder niet doorzoeken.
- Het interventieteam mag niet bij de kinderen of de burens informatie inwinnen over de bewoner.
- Komt het interventieteam wel ernstige misstanden tegen die niet bij haar doel horen, zoals kindermishandeling. Dan moeten deze misstanden bij de juiste instanties worden gemeld.
- Het interventieteam moet te allen tijde de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) naleven bij het uitwisselen van informatie.

#### Waarschuwingsbrief

In veel gevallen is een waarschuwingsbrief al voldoende. Zo worden de overlastgevers zich ervan bewust dat de overlast serieus genomen wordt. In de brief kunnen gepaste middelen beschreven worden die ingezet kunnen worden om de overlast tegen te gaan. In de brieven mag niet gedreigd worden met sancties die niet van toepassing zijn, zoals het sluiten van een woning bijvoorbeeld. Hiervoor is het algemeen beginsel van behoorlijk bestuur (a.b.b.b.) 'detournement de pouvoir' van toepassing. Dit beginsel is neergelegd in de Algemene wet bestuursrecht (Awb) artikel 3.3: *"Het bestuursorgaan gebruikt de bevoegdheid tot het nemen van een besluit niet voor een ander doel dan waarvoor die bevoegdheid is verleend."*(Overheid.nl, 2018)

### 3.3 Juridische middelen

Het tegengaan van overlast kan met verschillende juridische middelen worden bestreden, namelijk: bestuursrechtelijke, strafrechtelijke of privaatrechtelijke aanpak. In deze paragraaf wordt per aanpak gekeken welke juridische middelen er zijn.

#### 3.3.1 Bestuursrechtelijke aanpak

De bestuursrechtelijke aanpak is er vooral op gericht om overlast te voorkomen of ongedaan te laten maken. Ook heeft de bestuursrechtelijke aanpak als doel om recidive tegen te gaan (VROM-Inspectie, 2011). In deze paragraaf worden de wetten benoemd waarmee overlast aangepakt kan worden.

##### **Woningwet**

In de Woningwet staan regels voor de sociale huisvesting. Woningcorporaties hebben als kerntaak om mensen die een laag inkomen hebben, goed en betaalbaar kunnen wonen. Wooncorporaties en gemeente samen moeten zorgen voor volkshuisvestingsbeleid in de gemeente (VNG, 2015). Ook staan er in de Woningwet een aantal artikelen waarmee overlast aangepakt kan worden. Bij ernstige of hardnekkige overlast kan er zelfs een pand gesloten worden aan de hand van artikelen uit de Woningwet. (VROM-Inspectie, 2011)

##### Artikel 1a Woningwet

1. *“De eigenaar van een bouwwerk, open erf of terrein of degene die uit anderen hoofde bevoegd is tot het daaraan treffen van voorzieningen draagt er zorg voor dat als gevolg van de staat van dat bouwwerk, open erf of terrein geen gevaar voor de gezondheid of veiligheid ontstaat dan wel voortduurt.*
2. *Een ieder die een bouwwerk bouwt, gebruikt, laat gebruiken of sloopt, dan wel een open erf of terrein gebruikt of laat gebruiken, draagt er, voor zover dat in diens vermogen ligt, zorg voor dat als gevolg van dat bouwen, gebruik of slopen geen gevaar voor de gezondheid of veiligheid ontstaat dan wel voortduurt.*
3. *De eigenaar van een bouwwerk of degene die uit anderen hoofde bevoegd is tot het daaraan treffen van voorzieningen onderzoekt, of laat onderzoek uitvoeren naar, de staat van dat bouwwerk, voor zover dat bouwwerk behoort tot bij ministeriële regeling vast te stellen categorieën bouwwerken waarvan is vast komen te staan dat die een gevaar voor de gezondheid of de veiligheid kunnen opleveren. Bij ministeriële regeling worden voorschriften gegeven omtrent het onderzoek.”*

##### Artikel 1b Woningwet

1. *“Tenzij een omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk het uitdrukkelijk toestaat, is het verboden een bouwwerk te bouwen, voor zover daarbij niet wordt voldaan aan de op dat bouwen van toepassing zijnde voorschriften, bedoeld in artikel 2, eerste lid, aanhef en onderdeel a, tweede lid, aanhef en onderdeel d, derde en vierde lid.*
2. *Het is verboden een bestaand bouwwerk, open erf of terrein in een staat te brengen, te laten komen of te houden die niet voldoet aan de op de staat van dat bouwwerk, open erf of terrein van toepassing zijnde voorschriften, bedoeld in artikel 2, eerste lid, aanhef en onderdeel b, tweede lid, aanhef en onderdeel a, en vierde lid.*
3. *Het is verboden een bouwwerk, open erf of terrein in gebruik te nemen, te gebruiken of te laten gebruiken, anders dan in overeenstemming met de op die ingebruikneming of dat gebruik van toepassing zijnde voorschriften, bedoeld in artikel 2, eerste lid, aanhef en onderdeel c, tweede lid, aanhef en onderdeel b, derde en vierde lid.*



4. *Tenzij een omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk het uitdrukkelijk toestaat, is het verboden een bouwwerk, dan wel deel daarvan, in stand te laten voor zover bij het bouwen daarvan niet is voldaan aan de op dat bouwen van toepassing zijnde voorschriften, bedoeld in het eerste lid.*
5. *Het is verboden te slopen voor zover daarbij niet wordt voldaan aan de op dat slopen van toepassing zijnde voorschriften, bedoeld in artikel 2, tweede lid, aanhef en onderdelen c en d, en derde lid.” (Overheid.nl, 2018)*

#### Artikel 13 Woningwet

*“Het bevoegd gezag kan degene die als eigenaar van een gebouw of een bouwwerk, niet zijnde een gebouw, dan wel uit anderen hoofde bevoegd is tot het daaraan treffen van voorzieningen, verplichten tot het binnen een door het bevoegd gezag te bepalen termijn treffen van voorzieningen waardoor de staat van dat gebouw of dat bouwwerk komt te liggen op een niveau dat hoger is dan het niveau dat overeenkomt met de voorschriften, bedoeld in artikel 1b, tweede lid, zonder dat dit hoger komt te liggen dan het niveau dat overeenkomt met de voorschriften, bedoeld in artikel 1b, eerste lid, mits die voorzieningen:*

- a. *onderdeel zijn van een onderhoudsplan voor een gebouw als bedoeld in artikel 12d, eerste lid, en niet binnen de daarvoor in het onderhoudsplan gestelde termijn zijn uitgevoerd, dan wel*
- b. *naar het oordeel van het bevoegd gezag anderszins noodzakelijk zijn.” (Overheid, 2018)*

#### Artikel 13a Woningwet

*“Indien niet wordt voldaan aan artikel 12, eerste lid, kan het bevoegd gezag, tenzij toepassing is gegeven aan het tweede lid van dat artikel, degene die als eigenaar van een bouwwerk dan wel uit anderen hoofde bevoegd is tot het treffen van voorzieningen daaraan, verplichten tot het binnen een door hem te bepalen termijn treffen van zodanige door hem daarbij aan te geven voorzieningen, dat nadien wordt voldaan aan artikel 12, eerste lid.” (Overheid, 2018)*

#### Artikel 13b Wet Victor

1. *“Onder beheer wordt in dit artikel verstaan het aan derden in gebruik geven van een gebouw, open erf of terrein, het innen van de huurpenningen namens de eigenaar of degene die tot ingebruikgeving bevoegd was alsmede het verrichten van alle handelingen met betrekking tot dat gebouw, open erf of terrein die volgens het burgerlijk recht tot de rechten en plichten van een eigenaar behoren met uitzondering van vervreemden en bezwaren.*
2. *Het bevoegd gezag kan degene die als eigenaar of uit anderen hoofde bevoegd is tot het in gebruik geven van een gebouw, open erf of terrein, verplichten om het gebouw, open erf of terrein in beheer te geven aan het bevoegd gezag, aan een persoon die uit hoofde van beroep of bedrijf op het terrein van de huisvesting werkzaam is, of aan een op dat terrein werkzame instelling, dan wel in gebruik te geven aan een andere persoon dan degene die als gevolg van een sluiting als bedoeld in onderdeel b het gebruik van het gebouw, open erf of terrein heeft moeten staken, indien:*
  - a. *ter zake van een overtreding van artikel 1a of artikel 1b die naar het oordeel van het bevoegd gezag gepaard gaat met een bedreiging van de leefbaarheid of een gevaar voor de gezondheid of de veiligheid, een opgelegde last onder dwangsom niet heeft geleid tot het ongedaan maken of beëindigen van die overtreding, of*
  - b. *het gebouw, open erf of terrein op grond van artikel 17, dan wel het gebouw op grond van artikel 174a van de Gemeentewet, een verordening als bedoeld in artikel 174 van die wet of artikel 13b van de Opiumwet is gesloten.*

3. *Het bevoegd gezag kan voorwaarden stellen aan de uitvoering van de verplichting een gebouw, open erf of terrein in beheer of gebruik te geven, bedoeld in het tweede lid.*
4. *Indien het gebouw, open erf of terrein noodzakelijke voorzieningen of aanpassingen behoeft om weer op redelijke wijze tot bewoning of gebruik te kunnen dienen, kan het bevoegd gezag besluiten, al dan niet gelijktijdig met het besluit, bedoeld in het tweede lid, dat degene aan wie het beheer is gegeven binnen een bepaalde termijn die voorzieningen of aanpassingen uitvoert. De uitvoering van deze voorzieningen of aanpassingen geschiedt op kosten van degene tot wie het in het tweede lid bedoelde besluit is gericht.*
5. *Het is degene tot wie een besluit als bedoeld in het tweede lid is gericht, verboden gedurende de termijn waarvoor een gebouw, open erf of terrein in beheer is gegeven beheershandelingen te verrichten.*
6. *Degene aan wie het beheer is gegeven, stelt na overleg met degene tot wie het in het tweede lid bedoelde besluit is gericht, de huurprijs vast op een bedrag dat redelijk is in het economische verkeer en voldoet aan de voor de betreffende huurprijs geldende wettelijke regels.*
7. *Indien degene ten aanzien van wie een beheermaatregel als bedoeld in het tweede lid van kracht is, artikel 1a of 1b overtreedt ten aanzien van een ander gebouw, open erf of terrein dan waarvoor de maatregel is opgelegd, en die overtreding gaat naar het oordeel van het bevoegd gezag gepaard met een bedreiging van de leefbaarheid of een gevaar voor de gezondheid of de veiligheid, kan het bevoegd gezag diegene ten aanzien van dat andere gebouw, open erf of terrein een beheermaatregel als bedoeld in het tweede lid opleggen.*
8. *Het bevoegd gezag beëindigt het beheer*
  - a. *zodra de overtreding van artikel 1a of artikel 1b en de bedreiging van de leefbaarheid of het gevaar voor de gezondheid of veiligheid naar zijn oordeel zijn beëindigd;*
  - b. *indien van toepassing, de noodzakelijke voorzieningen of aanpassingen, bedoeld in het vierde lid, zijn getroffen, en*
  - c. *de beheervergoeding, bedoeld in artikel 14, tweede lid, en de verschuldigde kosten voor het treffen van de voorzieningen of aanpassingen, bedoeld in het vierde lid, zijn voldaan.”*

(CCV, z.d.)

#### Artikel 15 Woningwet

1. *“Het bevoegd gezag kan gelijktijdig met een besluit als bedoeld in artikel 12d, 13, 13a of 13b, tweede lid, besluiten tot oplegging van een last onder bestuursdwang of oplegging van een last onder dwangsom, gericht op naleving van het eerstgenoemde besluit. In dat geval worden beide besluiten gelijktijdig bekendgemaakt.*
2. *Indien toepassing wordt gegeven aan het eerste lid maakt het besluit tot oplegging van een last onder bestuursdwang of oplegging van een last onder dwangsom, wat betreft de mogelijkheid van bezwaar en beroep, deel uit van het in artikel 12d, 13, 13a of 14, eerste lid, bedoelde besluit.”*

(Overheid.nl, 2018)

#### Artikel 17 Woningwet

1. *“Indien herhaaldelijke overtreding van artikel 1a of artikel 1b naar het oordeel van het bevoegd gezag gepaard gaat met een bedreiging van de leefbaarheid of een gevaar voor de gezondheid of de veiligheid, kan het bevoegd gezag besluiten dat gebouw, open erf of terrein*

*te sluiten. Het bevoegd gezag kan van de overtreder de ingevolge artikel 5:25 van de Algemene wet bestuursrecht verschuldigde kosten invorderen bij dwangbevel.*

2. *Het bevoegd gezag bepaalt in het besluit, bedoeld in het eerste lid, de duur van de sluiting.*" (VROM-Inspectie, 2011) (Overheid.nl, 2018)

## **Gemeentewet**

### Algemene plaatselijke verordening (APV)

De regelgeving omtrent openbare orde en veiligheid van de gemeente is opgenomen in de APV. Iedere gemeente heeft zijn eigen APV. De APV geldt voor iedereen die zich in de gemeente bevindt (Ondernemersplein.nl, z.d.). Er kunnen verschillende bepalingen worden opgenomen in de APV zoals een gebiedsverbod, alcoholverbod of samenscholingsverbod. Volgens het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV, z.d.) mag de burgemeester de verboden, bevelen of aanwijzingen alleen opleggen als de gemeenteraad deze heeft opgenomen in de APV. De gemeenteraad beslist of er een verordening komt en wat erin staat (CCV, z.d.). Op grond van artikel 147 en 149 Gemeentewet mag de gemeente een verordening, zoals de APV, opstellen:

### Artikel 147 Gemeentewet

1. *"Gemeentelijke verordeningen worden door de raad vastgesteld voor zover de bevoegdheid daartoe niet bij de wet of door de raad krachtens de wet aan het college of de burgemeester is toegekend.*
2. *De overige bevoegdheden, bedoeld in artikel 108, eerste lid, berusten bij de raad.*
3. *De overige bevoegdheden, bedoeld in artikel 108, tweede lid, berusten bij het college, voor zover deze niet bij of krachtens de wet aan de raad of de burgemeester zijn toegekend."*

### Artikel 147a Gemeentewet

1. *"Een lid van de raad kan een voorstel voor een verordening of een ander voorstel ter behandeling in de raad indienen.*
2. *De raad regelt op welke wijze een voorstel voor een verordening wordt ingediend en behandeld.*
3. *De raad regelt op welke wijze en onder welke voorwaarden een ander voorstel wordt ingediend en behandeld.*
4. *De raad neemt geen besluit over een voorstel dan nadat het college in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van de raad te brengen."*

### Artikel 147b Gemeentewet

1. *"Een lid van de raad kan een voorstel tot wijziging van een voor de vergadering van de raad geagendeerde ontwerp-verordening of ontwerp-beslissing indienen.*
2. *Het tweede lid van artikel 147a is van overeenkomstige toepassing."*

### Artikel 149 Gemeentewet

*"De raad maakt de verordeningen die hij in het belang van de gemeente nodig oordeelt."* (Overheid.nl, 2018)

## **Wet aanpak woonoverlast**

Sinds 1 juli 2017 is de nieuwe Wet aanpak woonoverlast in werking. Hiermee krijgt de Gemeentewet er een artikel bij, namelijk Artikel 151d:

1. *“De raad kan bij verordening bepalen dat degene die een woning of een bij die woning behorend erf gebruikt of tegen betaling in gebruik geeft aan een persoon die niet als ingezetene met een adres in de gemeente in de basisregistratie personen is ingeschreven, er zorg voor draagt dat door gedragingen in of vanuit die woning of dat erf of in de onmiddellijke nabijheid van die woning of dat erf geen ernstige en herhaaldelijke hinder voor omwonenden wordt veroorzaakt.*
2. *De in artikel 125, eerste lid, bedoelde bevoegdheid tot oplegging van een last onder bestuursdwang wegens overtreding van het in het eerste lid bedoelde voorschrift wordt uitgeoefend door de burgemeester. De burgemeester oefent de bevoegdheid uit met inachtneming van hetgeen daaromtrent door de raad in de verordening is bepaald en slechts indien de ernstige en herhaaldelijke hinder redelijkerwijs niet op een andere geschikte wijze kan worden tegengegaan.*
3. *Onverminderd de laatste volzin van het tweede lid kan de last, bedoeld in de eerste volzin van dat lid, een verbod inhouden om aanwezig te zijn in of bij de woning of op of bij het erf. Het verbod geldt voor een periode van tien dagen. De artikelen 2, tweede lid, en vierde lid, aanhef en onder a en b, 5, 6, 8, eerste lid, aanhef en onder a en b, 9 en 13 van de Wet tijdelijk huisverbod zijn van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat de burgemeester bij ernstige vrees voor verdere overtreding de looptijd van het verbod kan verlengen tot ten hoogste vier weken.*

### Artikel 174 Gemeentewet

1. *“De burgemeester is belast met het toezicht op de openbare samenkomsten en gemakkelikheden alsmede op de voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven.*
2. *De burgemeester is bevoegd bij de uitoefening van het toezicht, bedoeld in het eerste lid, de bevelen te geven die met het oog op de bescherming van veiligheid en gezondheid nodig zijn.*
3. *De burgemeester is belast met de uitvoering van verordeningen voor zover deze betrekking hebben op het in het eerste lid bedoelde toezicht.”*

(Overheid.nl, 2018)

### Artikel 174a (Victoria)

1. *“De burgemeester kan besluiten een woning, een niet voor het publiek toegankelijk lokaal of een bij die woning of dat lokaal behorend erf te sluiten, indien door gedragingen in de woning of het lokaal of op het erf de openbare orde rond de woning, het lokaal of het erf wordt verstoord.*
2. *De in het eerste lid genoemde bevoegdheid komt de burgemeester eveneens toe in geval van ernstige vrees voor verstoring van de openbare orde op de grond dat de rechthebbende op de woning, het lokaal of het erf eerder een woning, een niet voor het publiek toegankelijk lokaal of een bij die woning of dat lokaal behorend erf op een zodanige wijze heeft gebruikt of doen gebruiken dat die woning, dat lokaal of dat erf op grond van het eerste lid is gesloten, en er aanwijzingen zijn dat betrokkene de woning, het lokaal of het erf ten aanzien waarvan hij rechthebbende is eveneens op een zodanige wijze zal gebruiken of doen gebruiken.*
3. *De burgemeester bepaalt in het besluit de duur van de sluiting. In geval van ernstige vrees voor herhaling van de verstoring van de openbare orde kan hij besluiten de duur van de sluiting tot een door hem te bepalen tijdstip te verlengen.*

4. *Bij de bekendmaking van het besluit worden belanghebbenden in de gelegenheid gesteld binnen een te stellen termijn maatregelen te treffen waardoor de verstoring van de openbare orde wordt beëindigd. De eerste volzin is niet van toepassing, indien voorafgaande bekendmaking in spoedeisende gevallen niet mogelijk is.*
5. *De artikelen 5:25 tot en met 5:28 van de Algemene wet bestuursrecht zijn van overeenkomstige toepassing. De burgemeester kan van de overtreder de ingevolge artikel 5:25 van de Algemene wet bestuursrecht verschuldigde kosten invorderen bij dwangbevel.”*

(Overheid.nl, 2018)

### **Huisvestingswet 2014**

Met de Huisvestingswet kan volgens het VROM-Inspectie (2011) onrechtmatige bewoning en woonoverlast worden voorkomen. Hiervoor kan de gemeente een Huisvestingsverordening opstellen waarin zij regels stelt voor de woonruimteverdeling van een deel van de woningvoorraad.

#### Artikel 8 Huisvestingswet 2014

1. *“Het is verboden om woonruimte die is aangewezen krachtens artikel 7 voor bewoning in gebruik te nemen zonder vergunning van burgemeester en wethouders.*
2. *Het is verboden om woonruimte die is aangewezen krachtens artikel 7 voor bewoning in gebruik te geven aan een persoon die niet beschikt over een huisvestingsvergunning.”*

(Overheid.nl, 2017)

#### Artikel 21 Huisvestingswet 2014

*“Het is verboden om een woonruimte, behorend tot een met het oog op het behoud of de samenstelling van de woonruimtevoorraad door de gemeenteraad in de huisvestingsverordening aangewezen categorie gebouwen en die gelegen is in een in de huisvestingsverordening aangewezen wijk, zonder vergunning van burgemeester en wethouders:*

- a. *anders dan ten behoeve van de bewoning of het gebruik als kantoor of praktijkruimte door de eigenaar aan de bestemming tot bewoning te onttrekken of onttrokken te houden;*
- b. *anders dan ten behoeve van de bewoning of het gebruik als kantoor of praktijkruimte door de eigenaar met andere woonruimte samen te voegen of samengevoegd te houden;*
- c. *van zelfstandige in onzelfstandige woonruimte om te zetten of omgezet te houden;*
- d. *tot twee of meer woonruimten te verbouwen of in die verbouwde staat te houden.”*

(Overheid.nl, 2017)

#### Artikel 22 Huisvestingswet 2014

1. *“Het is verboden om een recht op een gebouw dat behoort tot een door de gemeenteraad in de huisvestingsverordening daartoe aangewezen categorie gebouwen zonder vergunning van burgemeester en wethouders te splitsen in appartementsrechten als bedoeld in artikel 106, eerste en vierde lid, van Boek 5 van het Burgerlijk Wetboek indien een of meer appartementsrechten de bevoegdheid omvatten tot het gebruik van een of meer gedeelten van het gebouw als woonruimte.*
2. *Op het verlenen van deelnemings- of lidmaatschapsrechten of het aangaan van een verbintenis daartoe door een rechtspersoon is het eerste lid van overeenkomstige toepassing.”*

(Overheid.nl, 2017)

#### Artikel 35 Huisvestingswet 2014

1. *“De gemeenteraad kan in de huisvestingsverordening bepalen dat een bestuurlijke boete kan worden opgelegd ter zake van de overtreding van de verboden bedoeld in de artikelen 8, 21 of 22, of van het handelen in strijd met de voorwaarden of voorschriften, bedoeld in artikel 26. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd tot het opleggen van een bestuurlijke boete.*
2. *De op te leggen bestuurlijke boete bedraagt ten hoogste:*
  - a. *het bedrag dat is vastgesteld voor de eerste categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht, voor overtreding van het verbod, bedoeld in artikel 8, eerste lid, en*
  - b. *het bedrag dat is vastgesteld voor de vierde categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht, voor overtreding van de verboden, bedoeld in de artikelen 8, tweede lid, 21 of 22, of voor het handelen in strijd met de voorwaarden of voorschriften, bedoeld in artikel 26.*
3. *De gemeenteraad stelt in de huisvestingsverordening het bedrag vast van de bestuurlijke boete die voor de verschillende overtredingen kan worden opgelegd.”*

(Overheid.nl, 2017)

#### **Opiumwet**

Aan de hand van de Opiumwet kan de burgemeester een woning of lokaal sluiten (CCV, 2016).

#### Artikel 13b (Damocles)

1. *“De burgemeester is bevoegd tot oplegging van een last onder bestuursdwang indien in woningen of lokalen dan wel in of op bij woningen of zodanige lokalen behorende erven een middel als bedoeld in lijst I of II wordt verkocht, afgeleverd of verstrekt dan wel daartoe aanwezig is.*
2. *Het eerste lid is niet van toepassing indien woningen, lokalen of erven als bedoeld in het eerste lid, gebruikt worden ter uitoefening van de artseneerbereidkunst, de geneeskunst, de tandheelkunst of de diergeneeskunde door onderscheidenlijk apothekers, artsen, tandartsen of dierenartsen.”*

(Overheid.nl, 2017)(NGB, z.d.)

#### **Onteigeningswet**

Wanneer een gesloten pand in beheer is genomen door de gemeente, kan de gemeente het pand onteigenen. Dit is vaak erg kostbaar en het traject neemt veel tijd in beslag. Een gemeente kan voor onteigening kiezen om de verloederde panden op te knappen en een nieuwe bestemming te geven. De gemeente kan ook de panden verkopen aan particulieren met daarbij een opknapverplichting. (VROM-Inspectie, 2011)

#### Artikel 77 lid 1 Onteigeningswet

- 7°. *“van een gebouw als bedoeld in artikel 13b, tweede lid, van de Woningwet ten behoeve van de handhaving van de openbare orde rond dat gebouw of van de artikelen 2 en 3 van de Opiumwet in zodanig gebouw, indien de uitoefening van de bevoegdheden, bedoeld in artikel 13b, tweede lid, van de Woningwet, geen uitzicht heeft geboden op een duurzaam herstel van de openbare orde rond dat gebouw welke is verstoord door gedragingen in het gebouw, onderscheidenlijk het duurzaam achterwege blijven van een overtreding van artikel 2 of 3 van de Opiumwet in dat gebouw;”*

(Overheid.nl, 2017)

## **Wet Milieubeheer en Afvalstoffenverordening**

Woonoverlast door vervuilde en verloederde woningen en tuinen kan aan de hand van de wetten Milieubeheer en Afvalstoffenverordening worden aangepakt. (VROM-Instituut, 2011)

## **Wet ruimtelijke ordening**

Woonoverlast kan ook veroorzaakt worden door mensen die zich niet houden aan het bestemmingsplan, bijvoorbeeld een wietplantage of een uit de hand gelopen hobby. Het college van B&W heeft als taak om het bestemmingsplan te handhaven en kan de middelen last onder dwangsom of bestuursdwang toepassen (CCV, z.d.). Momenteel wordt er gewerkt aan de invulling van een nieuwe wet namelijk Omgevingswet. De Rijksoverheid (z.d.) verwacht dat deze in 2021 inwerking treedt. Met de Omgevingswet wil de overheid regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen.

### Artikel 7.1 Wet ruimtelijke ordening

1. *“Burgemeester en wethouders dragen zorg voor de bestuursrechtelijke handhaving van het bepaalde bij of krachtens deze wet.*
2. *Het in artikel 5.2, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht bedoelde bestuursorgaan heeft tot taak zorg te dragen voor bestuursrechtelijke handhaving van de op grond van het bepaalde bij of krachtens deze wet voor degene die het project, bedoeld in dat lid, uitvoert, geldende voorschriften.*
3. *Met betrekking tot de kwaliteit van de uitvoering en handhaving van het bepaalde bij of krachtens deze wet zijn de artikelen 5.3 tot en met 5.25 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van toepassing.”*

(Overheid.nl, 2016)

## **Wet bijzondere maatregelen grootstedelijke problematiek**

Volgens het CCV (z.d.) kunnen gemeenten *“notoire overlastgevers en criminele woningzoekers weren uit een wijk, straat of complex waar sprake is van grootstedelijke problematiek en ernstige leefbaarheidsproblemen”*.

### Artikel 8 Wet bijzondere maatregelen grootstedelijke problematiek

1. *“De gemeenteraad kan, indien dat naar zijn oordeel noodzakelijk en geschikt is voor het bestrijden van grootstedelijke problematiek in de gemeente en voldoet aan de eisen van subsidiariteit en proportionaliteit, in de huisvestingsverordening bepalen dat woningzoekenden die minder dan zes jaar voorafgaand aan de aanvraag van een huisvestingsvergunning onafgebroken ingezetene zijn van de regio waarin de gemeente is gelegen, slechts voor een huisvestingsvergunning voor het in gebruik nemen van in die verordening aangewezen categorieën van woonruimte in aanmerking komen indien zij beschikken over:*
  - a. *een inkomen op grond van het in dienstbetrekking verrichten van arbeid;*
  - b. *een inkomen uit zelfstandig beroep of bedrijf;*
  - c. *een inkomen op grond van een regeling voor vrijwillig vervroegd uittreden;*
  - d. *een ouderdomspensioen als bedoeld in de Algemene Ouderdomswet;*
  - e. *een ouderdoms- of nabestaandenpensioen als bedoeld in de Wet op de loonbelasting 1964, of*
  - f. *een aanspraak op studiefinanciering als bedoeld in de Wet studiefinanciering 2000.*
2. *De gemeenteraad bepaalt in de huisvestingsverordening dat burgemeester en wethouders aan een woningzoekende die niet voldoet aan de eisen, genoemd in het eerste lid, een*

*huisvestingsvergunning voor het in gebruik nemen van woonruimte als bedoeld in dat lid kunnen verlenen, indien het weigeren van die huisvestingsvergunning tot een onbillijkheid van overwegende aard zou leiden.”*

(Overheid.nl, 2017)

#### Artikel 9 Wet bijzondere maatregelen grootstedelijke problematiek

1. *“De gemeenteraad kan, indien dat naar zijn oordeel noodzakelijk en geschikt is voor het bestrijden van grootstedelijke problematiek in de gemeente en voldoet aan de eisen van subsidiariteit en proportionaliteit, in de huisvestingsverordening bepalen dat voor daarbij aan te wijzen categorieën van woonruimte bij het verlenen van huisvestingsvergunningen voorrang wordt gegeven aan woningzoekenden die voldoen aan in die verordening vastgelegde sociaal-economische kenmerken.*
2. *De gemeenteraad bepaalt in de huisvestingsverordening of aan woningzoekenden als bedoeld in het eerste lid voorrang wordt gegeven boven woningzoekenden als bedoeld in artikel 12, eerste lid, of artikel 14, van de Huisvestingswet 2014.”*

(Overheid.nl, 2017)

#### Artikel 10a Wet bijzondere maatregelen grootstedelijke problematiek

1. *“Indien op basis van de aanwijzing, bedoeld in artikel 5, derde lid, in een aangewezen complex, straat of gebied een onderzoek op basis van politiegegevens wordt verlangd, bepaalt de gemeenteraad in de huisvestingsverordening op basis van de aard van de problematiek in een aangewezen complex, straat of gebied welke van de in het tweede lid genoemde politiegegevens betrokken mogen worden bij dat onderzoek.*
2. *Bij een onderzoek als bedoeld in het eerste lid kan uitsluitend rekening worden gehouden met de volgende gedragingen uit de politiegegevens:*
  - a. het veroorzaken van overlast die hinderlijk of schadelijk is voor personen of een gevaar oplevert voor de veiligheid of gezondheid van personen door:*
    - 1°. geluid of trillingen;*
    - 2°. het plaatsen, werpen of hebben van stoffen of voorwerpen;*
    - 3°. het verrichten van handelingen waardoor op voor de omgeving hinderlijke of schadelijke wijze rook, roet, walm, stof, stank of irriterend materiaal wordt verspreid;*
    - 4°. vervuiling, verontreiniging of schadelijk of hinderlijk gedierte in de woning of de directe omgeving ervan;*
  - b. onrechtmatig gebruik van een woning;*
  - c. gebruik van beledigende of discriminerende taal of uitingen jegens of intimidatie van omwonenden of bezoekers;*
  - d. gewelddadigheden of openlijke geweldpleging tegen, dan wel bedreiging of mishandeling van omwonenden of bezoekers;*
  - e. activiteiten die strafbaar zijn gesteld op grond van de Opiumwet in of in de omgeving van de woning;*
  - f. openbare dronkenschap in de omgeving van de woning;*
  - g. het plegen van vermogensdelicten met een directe relatie tot de woonomgeving;*
  - h. brandstichting, vernieling en vandalisme in de omgeving van de woning;*
  - i. radicaliserende, extremistische of terroristische gedragingen die strafbaar zijn gesteld op grond van het Wetboek van Strafrecht.”*

(Overheid.nl, 2017)



## **Wet tijdelijk huisverbod**

Op basis van de Wet tijdelijk huisverbod kan de burgemeester een persoon waarbij ernstige dreiging bestaat van huiselijk geweld of kindermishandeling toegang tot zijn woning ontzeggen. Deze tijdelijke ontzegging bestaat uit 10 dagen, maar kan eventueel verlengd worden. Ook mag de persoon geen contact zoeken met huisgenoten gedurende de ontzegging. Een huisverbod heeft als doel om in die periode van 10 dagen of meer, een hulpverleningstraject op te zetten om escalatie te voorkomen. (Movisie, z.d.)

### Artikel 2 Wet tijdelijk huisverbod

1. *“De burgemeester kan een huisverbod opleggen aan een persoon indien uit feiten of omstandigheden blijkt dat diens aanwezigheid in de woning ernstig en onmiddellijk gevaar oplevert voor de veiligheid van één of meer personen die met hem in de woning wonen of daarin anders dan incidenteel verblijven of indien op grond van feiten of omstandigheden een ernstig vermoeden van dit gevaar bestaat. Het verbod geldt voor een periode van tien dagen, behoudens verlenging overeenkomstig artikel 9. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over de aard van de feiten en omstandigheden die aanleiding kunnen geven om een huisverbod op te leggen.*
2. *Een huisverbod kan slechts worden opgelegd aan een meerderjarig persoon.*
3. *Indien de burgemeester voornemens is het huisverbod op te leggen wegens kindermishandeling of een ernstig vermoeden daarvan, neemt hij contact op met het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling, bedoeld in artikel 4.1.1 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 teneinde te overleggen over het voornemen om een huisverbod op te leggen.*
4. *Het huisverbod bevat in ieder geval:*
  - a. *een omschrijving van de plaats en de duur waarvoor het geldt;*
  - b. *de feiten en omstandigheden die aanleiding hebben gegeven tot het opleggen van het huisverbod, en*
  - c. *de namen van de personen ten aanzien van wie het verbod om contact op te nemen geldt.*
5. *Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gegeven met betrekking tot het huisverbod.*
6. *De uithuisgeplaatste geeft aan waar of op welke wijze hij bereikbaar is. Indien de uithuisgeplaatste dit niet terstond kan doorgeven, geeft hij dit binnen 24 uur nadat het huisverbod is opgelegd door aan de burgemeester.*
7. *Indien de situatie dermate spoedeisend is dat het huisverbod niet tevoren op schrift kan worden gesteld, kan het huisverbod mondeling worden aangezegd. De burgemeester draagt alsnog zorg voor spoedige opschriftstelling en bekendmaking. Indien de verblijfplaats van de uithuisgeplaatste niet bekend is, kan bekendmaking plaatsvinden door nederlegging van het huisverbod bij de gemeentesecretarie.*
8. *De burgemeester deelt onverwijld de inhoud van het huisverbod en de gevolgen van niet-naleving daarvan voor de uithuisgeplaatste mede aan degene met wie de uithuisgeplaatste een huishouden deelt. De burgemeester deelt de inhoud van het huisverbod ook mede aan de door de burgemeester aangewezen instantie voor advies of hulpverlening, en indien het huisverbod wordt opgelegd wegens kindermishandeling of een ernstig vermoeden daarvan aan de stichting, bedoeld in het derde lid.*
9. *De burgemeester kan het huisverbod in ieder geval intrekken indien de uithuisgeplaatste een aanbod tot hulpverlening heeft aanvaard en dit door de instantie voor advies of hulpverlening, aangewezen ingevolge het achtste lid, is bevestigd, en deze aanvaarding*

*tevens inhoudt dat de uithuisgeplaatste hulpverlening aan één of meer personen die met de uithuisgeplaatste in de woning wonen of daarin anders dan incidenteel verblijven niet zal belemmeren en zal meewerken indien dit van hem wordt gevraagd door de instantie voor advies of hulpverlening.”*

(Overheid.nl, 2017)

### 3.3.2 Strafrechtelijke aanpak

Naast de bestuurlijke aanpak is er ook de strafrechtelijke aanpak. Waar het bij de bestuurlijke aanpak vooral gaat om herstelsancties, gaat het strafrecht over het opleggen van punitieve (bestraffende) sancties (VROM-Inspectie, 2011). Ook kan het strafrecht preventief werken zoals het opleggen van bijzondere voorwaarden of voorwaardelijke straffen.

Wanneer een overlastgever een strafbepaling uit het strafrecht overtreedt, kan hij via het strafrecht berecht worden. Een voorbeeld is dat iemand zich niet *“zonder redelijke doel zich in een portiek of poort op houden of in, op of tegen een raamkozijn of een drempel van een gebouw zitten of te liggen”* (Staatscourant nr.2717, 2008, p.3). Ook kan een overlastgever gestraft worden aan de hand van bijzondere wetten zoals:

- De Woningwet
- Wet Ruimtelijke Ordening
- Wet Milieubeheer

(CCV, z.d.)

De genoemde bijzondere wetten zijn ook in hoofdstuk 3.3.1 Bestuurlijke aanpak beschreven. Voor deze bijzondere wetten geldt dat bepaalde artikelen ervan kunnen worden aangeduid als een economisch delict. In artikel 1a van de Wet op de economische delicten staat aangegeven om welke artikelen in de bijzondere wetten het gaat (CCV, z.d.).

Gezien de gemeente handelt vanuit de bestuurlijke aanpak wordt voor dit onderzoek de strafrechtelijke aanpak niet uitgebreid beschreven. Wel moeten gemeente, politie en OvJ goed met elkaar afstemmen via welke weg men een overlastgever gaat aanpakken. Volgens het ne-bis-in-idem beginsel dat omschreven staat in artikel 68 Strafrecht mag een verdachte niet twee keer voor hetzelfde feit worden gestraft (01-strafrecht-advocaat.nl, z.d.). Er moeten dan ook onderlinge afspraken gemaakt worden of een verdachte strafrechtelijk of bestuursrechtelijk aangepakt gaat worden. Als een klager bijvoorbeeld een klacht indient bij de gemeente, kan een gemeente kiezen om bestuursrechtelijk te handelen. De gemeente kan er ook voor kiezen de klager te adviseren om aangifte te doen bij de politie. (VROM-Inspectie, 2011)

### 3.3.3 Privaatrechtelijke aanpak

Bij publiekrecht staat de verhouding tussen burgers of bedrijven en de overheid centraal. Bij privaatrecht is dat de verhouding tussen burgers en/of bedrijven onderling (Gubbels, z.d.).

#### **Grondrecht**

Aan de hand van de grondrechten kunnen burgers zich beschermen tegen overlast. Zo staat er in de Handreiking woonoverlast en verloedering van de VROM-Inspectie (2011) een voorbeeld over een huurder die een TV-schotel aan zijn appartement bevestigde. De verhuurder weigerde de schotel toe te laten, omdat het de architectonische kwaliteit schaadde. De huurder beriep zich op zijn grondrecht van meningsuiting. Dit grondrecht geeft onder andere de vrijheid om inlichtingen of denkbeelden te ontvangen of te verstrekken, zonder inmenging van openbaar gezag of grenzen.

#### **Burgerlijk wetboek**

In het Burgerlijk Wetboek (BW) zijn ook artikelen opgenomen die overlast tegen gaan. Wanneer burgers overlast ervaren van burens bijvoorbeeld het verspreiden van rumoer, kan de burger zich beroepen op onderstaande artikelen.

##### Artikel 5:37 BW

*“De eigenaar van een erf mag niet in een mate of op een wijze die volgens artikel 162 van Boek 6 onrechtmatig is, aan eigenaars van andere erven hinder toebrengen zoals door het verspreiden van rumoer, trillingen, stank, rook of gassen, door het onthouden van licht of lucht of door het ontnemen van steun.”*

(Overheid.nl, 2018)

##### Artikel 6:162 BW

1. *“Hij die jegens een ander een onrechtmatige daad pleegt, welke hem kan worden toegerekend, is verplicht de schade die de ander dientengevolge lijdt, te vergoeden.*
2. *Als onrechtmatige daad worden aangemerkt een inbreuk op een recht en een doen of nalaten in strijd met een wettelijke plicht of met hetgeen volgens ongeschreven recht in het maatschappelijk verkeer betaamt, een en ander behoudens de aanwezigheid van een rechtvaardigingsgrond.*
3. *Een onrechtmatige daad kan aan de dader worden toegerekend, indien zij te wijten is aan zijn schuld of aan een oorzaak welke krachtens de wet of de in het verkeer geldende opvattingen voor zijn rekening komt.”*

(Overheid.nl, 2017)

#### **Huurrecht**

Het huurrecht kan ook een rol spelen om woonoverlast tegen te gaan. Voor de verhuur hebben een huurder en verhuurder een huurovereenkomst afgesloten. In de huurovereenkomst staan ook verplichtingen die huurder en verhuurder onderling hebben. Zo staat erin dat de verhuurder zich als een goede verhuurder moet gedragen, en de huurder zich als een goede huurder moet gedragen. Ook neemt de verhuurder vaak in de overeenkomst op dat het gebruik van de woning niet in strijd mag zijn met wat overeengekomen is in de overeenkomst. Ook kan de verhuurder in de overeenkomst onder het kopje ‘goed huurderschap’ bepalingen opnemen waaraan de huurder zich moet houden. Hierbij kan men ook denken aan woonoverlast. Wel moet het contract zorgvuldig samengesteld worden, anders kan de rechter het in sommige gevallen nietig verklaren. (VROM-Inspectie, 2011)

Ook kan de verhuurder aan de hand van artikel 7:231 lid 2 BW de overeenkomst ontbinden.

*“De verhuurder kan de overeenkomst op de voet van artikel 267 van Boek 6 ontbinden op de grond dat door gedragingen in het gehuurde de openbare orde is verstoord en het gehuurde deswege op grond van artikel 174a van de Gemeentewet dan wel op grond van een verordening als bedoeld in artikel 174 van die wet is gesloten, door gedragingen in zodanig gebouw in strijd met artikel 2 of 3 van de Opiumwet is gehandeld en het desbetreffende gebouw deswege op grond van artikel 13b van die wet is gesloten, of zodanig gebouw op grond van artikel 17 van de Woningwet is gesloten.”*

(Overheid.nl, 2018)

Volgens het CCV (z.d.) gaan mensen die regelmatig ernstige overlast veroorzaken vaak van de ene woningcorporatie naar de ander, of belanden op straat na een zoveelste contract ontbinding. Zo raken deze overlastgevers uit beeld van de gemeente. Om dit te voorkomen kan een gemeente bijvoorbeeld ervoor kiezen om de overlastgever in het buitengebied onderdak te geven zoals de gemeente Emmen wilde (Emmen.nu, z.d.). Een ander voorbeeld zijn de ‘Skaeve Huse’ (CCV, z.d.). Skaeve Huse komt uit Denemarken en betekent ‘rare huizen’. Mensen die moeilijk te plaatsen zijn in een woonwijk of een zorginstelling, zoals structurele ernstige overlastgevers, krijgen met Skaeve Huse de mogelijkheid om zelfstandig te wonen. Hierbij worden de overlastgevers op alle leefgebieden ondersteund en begeleid. Skaeve Huse zijn simpele containerwoningen. Door de overlastgevers in Skaeve Huse te plaatsen, wordt de overlast uit de reguliere wijk weggehaald. (VROM-Inspectie, 2011)

### **VvE’s**

Appartementseigenaren beheren, exploiteren en onderhouden de gemeenschappelijke delen van hun complex via de Vereniging van Eigenaars (VvE’s). Iedere eigenaar heeft zijn eigen privéruimte en gemeenschappelijke ruimte. Door te stemmen met elkaar wordt er beslist over het beheer van het complex. De meerderheid van de stemmen geldt. Wanneer er sprake is van overlast, kan de VvE op verschillende manieren optreden. De VvE kan namelijk:

- Contact leggen met overlastgever zodat de overlastgever zich bewust kan worden van zijn gedrag;
- Melding doen van overlast bij politie of gemeente. Ook moet elke overlast gemeld worden, zo kan er een dossier gevormd worden (Landelijk Platform Woonoverlast, z.d.);
- Boete opleggen, dit kan wanneer de overlastgever het splitsingsakte, reglement of huishoudelijk reglement overtreedt. Hiervoor moeten wel bepalingen tegen overlast worden opgenomen in het splitsingsakte of (huishoudelijke-)reglement. (Stichting VvE Belang, z.d.);
- Gebruik van de woning ontzeggen (VROM-Inspectie, 2011).

### Rol gemeente

De gemeente kan ook een rol spelen. Zo kan de gemeente bijvoorbeeld een splitsingsvergunning weigeren wanneer deze niet aan bepaalde eisen voldoet. Ook kan de gemeente voorwaarden stellen om de splitsingsvergunning te verlenen. De gemeente kan ook vragen om een vergadering bij te wonen van de VvE en zo adviezen te geven om bijvoorbeeld woonoverlast tegen te gaan. (VROM-Inspectie, 2011)

### **Burenrecht**

Wanneer een appartementseigenaar overlast ervaart, kan hij ook zelf de overlastgever aanspreken. Eventueel samen met andere appartementseigenaren. Ook kan de appartementseigenaar over het gesprek een brief schrijven over waaruit de overlast bestaat. Deze brief kan hij sturen naar de VvE.

Ook kan de appartementseigenaar een dossier bijhouden met alle klachten en bewijzen verzamelen. Bijvoorbeeld het opnemen van geluid. Ook kan hij aangifte doen.

Wanneer de appartementseigenaar vindt dat de VvE te weinig doet aan de overlast, dan kan hij zich beroepen op het algemeen verbintenenrecht of het burenenrecht. In het algemeen verbintenenrecht en burenenrecht staat dat het verboden is om aan directe burenen en omwonenden overlast of hinder te veroorzaken. (Landelijk Platform Woonoverlast, z.d.)

## 4: Actorenanalyse

In dit hoofdstuk worden alle actoren omschreven die bij woonoverlast betrokken kunnen zijn en wat hun taken en bevoegdheden zijn. Veel actoren zijn al aan bod gekomen in de juridische analyse.

### **Bewoners**

Bewoners kunnen volgens het CCV (z.d.) de overlast ervaren, signaleren en melden. Zij zijn de belangrijkste informatiebronnen gezien met hun meldingen een dossier gevormd kan worden. De bewoner kan ervoor kiezen om eerst zelf met de overlastgever in gesprek te gaan. Zoals in de juridische analyse (Hoofdstuk 3) omschreven is, weet niet elke overlastgever dat hij overlast veroorzaakt. Wanneer dit niet werkt, kan de bewoner de hulp inschakelen van een (buurt)bemiddelaar, melden bij gemeente of VvE of aangifte doen bij de politie. Ook kan de bewoner een klacht indienen bij Meldpunt Woonoverlast. Meldpunt Woonoverlast verzamelt gegevens en stuurt de bewoner door naar de juiste instantie (Overheid.nl, 2015).

Ook kan de bewoner ervoor kiezen om via het privaatrecht de overlastgever aan te pakken (Zie Juridische analyse: Privaatrechtelijke aanpak). Hierbij kan de bewoner ook samen met andere bewoners een buurtvereniging opzetten om gezamenlijk naar de rechter te stappen om de overlastgever aan te pakken. (CCV, z.d.)

### **Gemeente**

De gemeente heeft de regie als het gaat om woonoverlast. De burgemeester is namelijk de portefeuillehouder van de openbare orde en veiligheid. Wanneer de overlastgever wettelijke voorschriften overtreedt, zoals omschreven staat in de Juridische analyse bij Bestuursrechtelijke aanpak, kan de burgemeester zijn bevoegdheden inzetten om de overlast tegen te gaan (NGB, z.d.).

De burgemeester informeert de gemeenteraad over de openbare orde en veiligheid in de gemeente. Ook heeft hij directe contacten met de politie en het Openbaar Ministerie (OM). In het driehoeksoverleg kan hij om tafel gaan met deze actoren om de woonoverlast te bespreken en hoe deze aan te pakken. In bepaalde wijken en buurten zijn vaak in eerste instantie de wethouders het aanspreekpunt voor de leefbaarheid. (CCV, z.d.)

De gemeente kan ervoor kiezen om een beleid op te stellen omtrent woonoverlast. Kleinere gemeenten kunnen ook regionaal samenwerken met andere actoren. (CCV, z.d.)

### **Verhuurder**

Volgens het Landelijk Platform Woonoverlast (z.d.) zullen bewoners de overlast vaak het eerst melden bij de verhuurder. Dit kan een woningcorporatie zijn of een particuliere verhuurder. Zoals bij de Privaatrechtelijke aanpak beschreven staat, hebben de verhuurders de plicht om overlast tegen te gaan. Zo staat er in een huurcontract vaak ook bepalingen opgenomen omtrent overlast. En heeft een woningcorporatie een splitsingsakte reglement of huishoudelijk reglement opgesteld (Hoofdstuk 3.3.3).

Volgens het Landelijk Platform Woonoverlast (z.d.) moet de verhuurder ervoor zorgen dat de huurder geen overlast veroorzaakt. Wanneer de huurder en de overlastgever beide bij de verhuurder huren, moet de verhuurder ingrijpen. Lukt dit niet, dan moet de verhuurder de zaak bij de rechter aankaarten. (CCV, z.d.)

## **VvE**

Eigenaren in een appartementencomplex hebben zowel een eigen privéruimte als een gezamenlijke gedeelte. Zoals beschreven staat bij de Privaatrechtelijke aanpak (Hoofdstuk 3.3.3) kan een VvE aan de hand van een splitsingsakte of een huishoudelijk reglement een overlastgever, die eigenaar is, een boete opleggen en in het ergste geval de woning ontzeggen. Negeert de eigenaar het besluit om de woning te verlaten, dan kan de gang naar de rechter worden gemaakt. (Landelijk Platform Woonoverlast, z.d.)

## **Politie**

Zoals beschreven staat bij de Gemengde middelen (Hoofdstuk 3.3.2) heeft een wijkagent een signalerende en toezichhoudende functie in een wijk of dorp voor bijvoorbeeld sociale problemen, kleine criminaliteit of verkeer (Politie, z.d.). De wijkagent kan ervoor kiezen om eerst met de overlastgever in gesprek te gaan, in plaats van direct handhavend op te treden.

De kerntaken die de politie (z.d.) omschrijft zijn:

- Zorgen voor veiligheid voor alle mensen in Nederland;
- Voorkomen en bestrijden van criminaliteit;
- Bewaken van de openbare orde;
- Opsporen van strafbare feiten;
- Noodhulpverlening bieden;
- Politietaken uitvoeren voor justitie.

## Bevoegdheden

Om handhavend te kunnen optreden heeft de politie wettelijk bevoegdheden op grond van de Politiewet 2012 (Overheid.nl, 2017), namelijk:

- Identiteitscontrole
- Controleren van tassen
- Staandhouden en aanhouden
- Harder rijden in het verkeer
- Met signaallicht en sirene rijden
- Geweld gebruiken
- Onderzoek verrichten in een woning wanneer zij in het bezit zijn van een huiszoekingsbevel
- Telefoon aftappen
- Personen observeren.

Aan deze bevoegdheden zijn wel strenge eisen verbonden. Bepaalde bevoegdheden mogen alleen ingezet worden met toestemming van de OvJ (Politie, z.d.). Vaak wordt de politie als eerst gebeld als er overlast is. Het is dan de taak van de politie om alle meldingen te noteren en de aangiftes te behandelen. In eerste instantie is natuurlijk de gemeente de regievoerder, maar de politie kan wanneer de overlast strafbare feiten aanneemt, ook ingrijpen door handhavend op te treden. (Politie, z.d.)

## **Openbaar Ministerie (OM)**

Wanneer de overlastgever verdacht wordt van een strafbaar feit, komt het OM aan zet. De zaken die de politie aan het OM doorspeelt, moet het OM voorleggen aan de rechter. Hierin wordt eerst gekeken naar de ernst van de overlast. Het OM stelt hierin prioriteiten, gezien er soms vele zaken zijn en het parket de capaciteit daarvoor niet heeft (CCV, z.d.).



Het is noodzakelijk om de aanpak van woonoverlast in het driehoeksoverleg te bespreken, gezien er soms vele zaken tegelijk zijn. Het driehoeksoverleg is een overleg tussen burgemeester, politie en de Officier van Justitie (OvJ) (Overheid.nl, 2017). Tijdens het driehoeksoverleg worden er onder andere afspraken gemaakt over de taakuitvoering en de inzet van de politie (NGB, z.d.). Zo kan er overlegt worden hoe de overlast aan te pakken, via bestuurlijke aanpak of via strafrechtelijke aanpak.

### **Sociale wijkteams**

Volgens Movisie (z.d.), het landelijk kennisinstituut voor het sociaal domein, zijn sociale wijkteams het aanspreekpunt voor zorg, ondersteuning en activering (Movisie, 2017). Wijkteams bekijken vanuit een integrale aanpak wat bewoners zelf kunnen en waar zij hulp bij nodig hebben. Wijkteams bestaan uit verschillende actoren. Per gemeente kan er gekeken worden welke actoren er deelnemen aan een wijkteam. Dit kunnen huisartsen, politie, vrijwillige instellingen of woningcorporaties zijn. De actoren bepalen samen welke aanpak het beste is om woonoverlast tegen te gaan en maken afspraken en leggen deze vast. (Movisie, 2017)

### **Zorg- en hulpverlening**

Overlastgevers kunnen ook kampen met psychische- of verslavingsproblemen volgens het CCV (z.d.). Vaak zoeken deze mensen niet vanuit zichzelf hulp. De gemeente heeft een rol hierin en is terug te vinden in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015). In deze wet staat namelijk dat de gemeente onder andere als taak heeft maatschappelijke ondersteuning te bieden door middel van preventie van (ernstige) psychosociale problemen, maar ook het begeleiden van de betrokken personen hierbij (GGD GHOR Nederland, 2016). Voordat de Wmo 2015 er was, was er in de wet een prestatieveld opgenomen voor de openbare geestelijke gezondheidszorg opgenomen (OGGZ). De gemeente is in die zin nog steeds verantwoordelijk voor de OGGZ, ook al staat deze term niet meer in de huidige wet (GGD GHOW Nederland, 2016). De OGGZ is er voor kwetsbare personen waarbij de problemen op meerdere levensgebieden zitten. Bijvoorbeeld een ex-verslaafde of ex-gedetineerde. Op deze manier werkt de OGGZ ook preventief.

Elke centrumgemeente is verantwoordelijk voor de maatschappelijke opvang en daarmee de OGGZ. Zo moeten gemeenten een vangnetfunctie vervullen wat ervoor zorgt dat personen geen erger uitval krijgen. Ook moet de gemeente een herstelfunctie hebben, dit houdt in dat personen weer mee kunnen doen in de maatschappij en erbij horen na een uitval. (CCV, z.d.)

### Overzicht betrokken actoren:



## DEEL 2 RESULTATEN

### 5: Soorten woonoverlast

Volgens het Landelijk Platform Woonoverlast (z.d.) is er sprake van woonoverlast als een bewoner met zijn gedrag regelmatig het woongenot van omwonenden verstoort en/of hun vrijheid belemmert. Het CCV (z.d.) hanteert een meer uitgebreidere omschrijving zoals omschreven staat in Deel 1 paragraaf 2.4 van dit onderzoek. Overlast kan verschillende vormen aannemen zoals geluidsoverlast, fysieke verloedering, vervuiling, intimiderend gedrag, brandgevaar en drugsoverlast. Het gaat bij woonoverlast om hinder in, vanuit of rondom een woning. In de volgende paragraaf worden de soorten woonoverlast beschreven die in de gemeente Dalfsen voorkomen.

#### 5.1 Woonoverlast in gemeente Dalfsen

Uit de interviews met verschillende actoren (Bijlage: A) is gebleken dat de soorten woonoverlast die voorkomen in de gemeente Dalfsen erg divers zijn. Zo benoemt de medewerker jurist Handhaving Openbare Ruimte van de gemeente Dalfsen verschillende soorten woonoverlast zoals: hondenpoep, blaffende honden, illegale bouwwerken, geluidsoverlast, bedrijfsmatige activiteiten, houtrook en burenoverlast. Volgens de jurist zijn alle soorten woonoverlast niet op te noemen, dit zijn er te veel. De toezichthouder APV van de gemeente Dalfsen geeft aan dat geluidsoverlast of geluid door dieren de meest voorkomende soorten overlast zijn. Ook zijn er gevallen waarin de burenen zich aan elkaar storen en zo overlast ervaren. Ook de beleidsmedewerker Integrale Veiligheid en Rampenbestrijding van de gemeente Dalfsen geeft aan dat woonoverlast vaak burenruzies zijn of geluidsoverlast door muziek of blaffende honden. Zo is er bijvoorbeeld een casus geweest waarbij een haan geluidsoverlast veroorzaakte. (Bijlage A)

Ook de coördinator van de Sociale Kernteams (SKT) van de gemeente Dalfsen geeft aan dat er veel verschillende vormen van woonoverlast zijn. Zo zijn er verschillende klachten binnen gekomen zoals: hondenoverlast, pesterijen van burenen, gebruik van garage of schuur waar bestemming niet voor geldt. Ook zijn er vormen van overlast door vervuiling, versmering, hoarding, geluidsoverlast of zich niet veilig voelen naast burenen. Psychische problematiek kan ook een rol spelen, iemand vertoont dan ander gedrag en dit geeft overlast. Een ander voorbeeld dat de coördinator benoemd is een langdurig geschil over de onderhoud van bomen en heggetjes. (Bijlage A)

De wijkagent van politie Dalfsen geeft aan dat de soorten woonoverlast in de gemeente van allerlei soorten burenruzies zijn. Zo zijn er klachten gekomen van geluidsoverlast door dieren of kinderen, geparkeerde auto's of overhangende takken. De wijkagent geeft aan dat de woonoverlast vaak *"begint met iets kleins en dat wordt meestal iets groots"* (Bijlage A). Dit is volgens de wijkagent vaak te zien bij mensen die eerst heel goed met elkaar konden, en dan worden ze bijvoorbeeld een keer niet uitgenodigd, en loopt het uit de hand.

SAAM Welzijn (Bijlage A), een welzijnsorganisatie in de gemeente Dalfsen, krijgt ook op verschillende manieren te maken met woonoverlast. Zo komt woonoverlast voor bij jongeren die op zichzelf wonen. Vaak wonen deze jongeren in een huur appartementencomplex en veroorzaken overlast door andere jongeren uit te nodigen. Hiervan worden dan meldingen gedaan door de burenen. Ook komt het volgens de allround jongerenwerker van SAAM Welzijn (Bijlage A) voor binnen gezinnen, maar dit is meer dat de burenen zich zorgen maken. Het gaat dan vaak om huiselijk geweld.

Woonstichting VechtHorst heeft huurwoningen in haar bezit in de gehele gemeente Dalfsen en heeft ook redelijk vaak te maken met woonoverlast. Volgens de woonconsulent van VechtHorst komt geluidsoverlast veel voor. Zo komt er bijvoorbeeld geluid door de muren heen. Volgens de woonconsulent zitten de mensen in zulke gevallen te dicht op elkaar. Ook als het mooier weer wordt, krijgt VechtHorst meldingen binnen over vuurkorven of BBQ's. Mensen kunnen hier last van hebben als ze hun was buiten willen laten drogen, maar de was hangt dan in de rook van de burens. Ook geeft de woonconsulent aan dat er druggerelateerde overlast is of overlast van mensen die in de war zijn of een psychose hebben. (Bijlage A)

## 5.2 Statistieken woonoverlast

Uit het Buurtoverlast rapport van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS, 2017) komt naar voren dat zowel het aandeel Nederlanders dat zegt dat overlast voorkomt in hun buurt als het aandeel dat zelf veel buurtoverlast ervaart, de afgelopen jaren is afgenomen. Opmerkelijk is dat overlast door buurtbewoners de enige overlastvorm is die door meer mensen wordt gesignaleerd en deze is ook meer persoonlijke overlast gaan veroorzaken (CBS, 2017). Volgens Statline (2018) komt in 2017 in heel Nederland overlast door buurtbewoners met 28,1% wel eens voor. In Overijssel ervaart 25,6% wel eens overlast door buurtbewoners. 5,1% van de Nederlanders ervaart veel overlast door buurtbewoners. In Overijssel ervaart 4,4% veel overlast door buurtbewoners (Statline, 2018).

Uit de Veiligheidsmonitor 2017 van de gemeente Dalfsen komt naar voren dat volgens 24% overlast door buurtbewoners wel eens voorkomt in de buurt. 12% van de inwoners uit de gemeente Dalfsen ervaart die overlast zelf een beetje of veel. Van die 12% ervaart 2% veel overlast. Vergeleken met 2013 ervaarde 10% van de inwoners een beetje tot veel overlast. 3% ervaarde in 2013 veel overlast.

### Dalfsen versus Nederland

Vergeleken met Nederland en Overijssel komt overlast door buurtbewoners iets minder voor in de gemeente Dalfsen. De sociale overlast in de gemeente Dalfsen laat wel dezelfde trend zien als Nederland. De sociale overlast is ten opzichte van 2013 afgenomen in de gemeente Dalfsen, behalve overlast door buurtbewoners. Ook in Nederland is de sociale overlast de laatste jaren afgenomen, behalve de overlast door buurtbewoners. Het aantal inwoners in Dalfsen dat veel overlast ervaart door buurtbewoners ligt ook lager dan het landelijke, namelijk 2% in Dalfsen en 5,1% in heel Nederland (Statline, 2018). Dat het aantal inwoners in gemeente Dalfsen minder overlast ervaart dan het gemiddelde in Nederland, heeft mogelijk te maken met de stedelijkheid. Stedelijkheid hangt namelijk het sterkst samen met de mate waarin inwoners buurtoverlast ervaren (CBS, 2017). Inwoners in (zeer) sterk stedelijke gemeenten ervaren meer buurtoverlast dan inwoners in minder stedelijke gemeenten. Gemeente Dalfsen behoort bij de minder stedelijke gemeenten.

### Aantal woonoverlast volgens betrokken actoren

Uit de interviews (Bijlage A) komt naar voren dat de ene actor meer te maken krijgt met woonoverlast dan de ander. De medewerker jurist handhaving van de gemeente Dalfsen geeft aan dat er elke dag wel één of twee klachten binnenkomen van overlast. Ook krijgt de afdeling Handhaving van de gemeente handhavingverzoeken binnen. Ook de toezichthouder APV geeft aan dat de gemeente Dalfsen best veel te maken krijgt met woonoverlast. De politie Dalfsen geeft aan dat woonoverlast regelmatig in de gemeente voorkomt. Het werk bestaat voor de politie ook voornamelijk uit woon-overlastzaken. Uit de Dataset 2017 van de gemeente Dalfsen van de Eenheid Oost Nederland komt naar voren dat er 36 keer een melding is gedaan van burengerucht (relatieproblemen). 24 van de 36 meldingen gingen over burenruzie (zonder gevolg). Ook woonstichting VechtHorst krijgt regelmatig klachten binnen over woonoverlast. Gemiddeld krijgt

VechtHorst vier keer per maand nieuwe meldingen binnen. Daarnaast zijn er ook nog casussen die al langer lopen. Wanneer het mooier weer wordt, krijgt VechtHorst meer meldingen binnen. Mensen zitten met mooi weer vaker buiten, en kunnen overlast ervaren door bijvoorbeeld de rook van een vuurkorf van de burens. (Bijlage A)

SAAM Welzijn, Sociale Kernteams (SKT) en de beleidsmedewerker Integrale Veiligheid en Rampenbestrijding krijgen minder te maken met woonoverlast. Volgens de jongerenwerker komen er weinig meldingen binnen bij SAAM Welzijn. Over het algemeen is het rustig in de gemeente Dalfsen. Bij SAAM Welzijn komt woonoverlast ongeveer vijf keer per jaar voor. Het gaat dan over overlast in huis dat zo groot is, dat SAAM Welzijn er ook bij komt. Ook de coördinator van de Sociale Kernteams van de gemeente Dalfsen geeft aan dat woonoverlast relatief niet vaak voorkomt gezien de grote van de gemeente in vergelijking met steden. Volgens de coördinator SKT komt woonoverlast ongeveer zes keer per jaar voor. Als het dan voorkomt, zijn er ook veel partners bij betrokken, en vaak is het dan al in het einde van het traject. Volgens de coördinator SKT is het dan vaak al wat geëscaleerd. Ook de beleidsmedewerker denkt dat het in de gemeente Dalfsen meevalt met de woonoverlast in vergelijking met grotere gemeenten zoals Zwolle en Deventer. (Bijlage A)

## 6: Huidige aanpak

In dit hoofdstuk wordt er naar de huidige aanpak van woonoverlast gekeken. Allereerst wordt er gekeken via welke wegen de woonoverlast aangepakt kan worden in paragraaf 6.1. Ten tweede wordt er gekeken wat de huidige aanpak van de gemeente Dalfsen is om de woonoverlast aan te pakken (paragraaf 6.2) en ten slotte welke actoren hierbij betrokken zijn (paragraaf 6.3).

### 6.1 Aanpak woonoverlast

Zoals beschreven in de Juridische analyse (Hoofdstuk 3, Theoretisch Kader) van dit onderzoek kan een gemeente woonoverlast op verschillende manieren aanpakken. Het ligt aan de aard van de woonoverlast via welke (juridische) weg er opgetreden kan worden. In het beginstadium van de woonoverlast kan er bijvoorbeeld voor niet-juridische middelen (Hoofdstuk 3.1) worden gekozen. Zo kunnen de buurtbewoners onderling het proberen op te lossen, of kan er bijvoorbeeld buurtbemiddeling worden ingezet (VROM-Inspectie, 2011).

Ook kan er voor gemengde middelen (Hoofdstuk 3.2) worden gekozen. De wijkagent heeft namelijk een signalerende en toezichhoudende functie in een wijk of dorp voor bijvoorbeeld sociale problemen, kleine criminaliteit of verkeer (Politie, z.d.). Ook heeft de wijkagent een handhavende taak en kan aan de hand van zijn bevoegdheden optreden tegen overlastgevers zoals beschreven staat in hoofdstuk 4. De wijkagent heeft dus de mogelijkheid om te kiezen tussen juridische of niet-juridische middelen. Hij kan ervoor kiezen om bij een overlast gevend persoon die mee wil werken, alleen te bemiddelen. Werkt de overlast gevende persoon niet mee, dan kan er gehandhaafd worden (VROM-Inspectie, 2011). Ook kan de gemeente een overlastregisseur aanstellen zoals beschreven staat in hoofdstuk 3.1 in het Theoretisch Kader van dit onderzoek.

Het tegengaan van overlast kan ook met verschillende juridische middelen worden bestreden, namelijk: bestuursrechtelijke, strafrechtelijke of privaatrechtelijke aanpak. De bestuursrechtelijke aanpak is er vooral op gericht om overlast te voorkomen of ongedaan te laten maken. Ook heeft de bestuursrechtelijke aanpak als doel om recidive tegen te gaan (VROM-Inspectie, 2011). In paragraaf 3.3.1 staan de wetten opgesomd waarmee bestuursrechtelijk de overlast kan worden aangepakt. Naast de bestuurlijke aanpak is er ook de strafrechtelijke aanpak (zie paragraaf 3.3.2). Waar het bij de bestuurlijke aanpak vooral gaat om herstelsancties, gaat het strafrecht over het opleggen van punitieve sancties (VROM-Inspectie, 2011). Ook kan het strafrecht preventief werken zoals het opleggen van bijzondere voorwaarden of voorwaardelijke straffen. Tenslotte is er de privaatrechtelijke aanpak. Bij publiekrecht (zoals bestuursrecht en strafrecht) staat de verhouding tussen burgers of bedrijven en de overheid centraal. Bij privaatrecht is dat de verhouding tussen burgers en/of bedrijven onderling (Gubbels, z.d.). In paragraaf 3.3.3 staat beschreven welke mogelijkheden de burgers hebben via het privaatrecht.

### 6.2 Aanpak woonoverlast in de gemeente Dalfsen

Uit de interviews (Bijlage A) komt naar voren dat de gemeente Dalfsen geen eenduidige aanpak heeft tegen woonoverlast. De klachten kunnen namelijk op verschillende niveaus binnenkomen in de gemeentelijke organisatie. De klacht blijft dan bij de partij waar de melding binnenkomt. De gemeente (Bijlage A) heeft geen richtlijn of een procedure voor de aanpak van woonoverlast. Ook kunnen de taken binnen een afdeling verschillen. Zo hebben de werknemers op de afdeling Handhaving ook weer ieder zijn eigen onderwerpen waarover hij of zij gaat (Bijlage A). In deze paragraaf worden de aanpakken tegen woonoverlast per actor beschreven.

### 6.2.1 Eenheid Publieksdienstverlening, Afdeling Handhaving en toezicht

De woonoverlast klachten komen binnen via verschillende kanalen zoals het Klant Contact Centrum (KCC) van de gemeente, het klachten formulier, via collega toezichthouders, wijkuitvoerder of via bestuur of wethouders. Bij de afdeling Handhaving (Bijlage A) pakken in eerste instantie de toezichthouders de klachten en de meldingen op. Wanneer er een klacht binnenkomt gaat een toezichthouder naar de melder toe en gaat in gesprek om zo erachter te komen wat er precies aan de hand is en om te kijken of het wel een casus is voor de afdeling Handhaving of dat het civiel rechtelijk is. Soms worden er ook derden ingeschakeld bijvoorbeeld bij geluidsoverlast. Er kan dan een controle door een geluidsexpert worden uitgevoerd om te checken of het geluid binnen of buiten de norm valt. (Bijlage A)

De handhavingsverzoeken worden door de jurist opgepakt (Bijlage A). De toezichthouders voeren een controle uit en aan de hand daarvan zal een jurist verdere actie ondernemen. Zo heeft de afdeling handhaving verschillende middelen om een klacht of melding op te pakken. Er kan een controle worden uitgevoerd of een brief worden toegezonden. De medewerker jurist handhaving geeft aan dat er een constatering nodig is om daadwerkelijk iets te kunnen doen met de klachten. Daarom wordt er altijd eerst een controle uitgevoerd en aan de hand daarvan worden de vervolgstappen gezet. Het verschilt per klacht hoe het wordt opgepakt, het is vaak maatwerk.

De afdeling Handhaving heeft geen beleid voor woonoverlast. Per situatie wordt er gekeken hoe het wordt aangepakt. De toezichthouder APV geeft aan dat er gradaties zijn aangebracht, van laag tot hoog urgent, bij de beoordeling van overlast. Hiervoor zijn geen criteria, maar wordt per klacht bekeken. Hierbij wordt woonoverlast met een hoge urgentie als eerst aangepakt. Een voorbeeld van een lage urgentie van woonoverlast is als mensen last hebben van een hond die vaak los loopt. Dan kan de toezichthouder APV er nog niet veel mee, maar de klacht wordt wel meegenomen in controles. Wanneer er tijdens een controle een overtreding wordt geconstateerd, kan er een brief worden verstuurd of een gesprek worden aangegaan met de overtredders. Ook kan er mediation worden ingezet. De gemeente heeft een mediationpool opgezet voor procedurele gevallen (Gemeente Dalfsen, 2018). In de mediationpool zitten medewerkers van de gemeente. Wanneer een inwoner in bezwaar gaat omdat bijvoorbeeld zijn handhavingsverzoek wordt afgewezen, dan kan er mediation worden ingezet. Er wordt dan een gesprek aangegaan met de bezwaarmaker. Dit om te voorkomen dat er de stap naar de rechter wordt gezet of naar de commissie voor de bezwaarschriften. Voorwaarde voor mediation is dat beide partijen moeten instemmen voor een gesprek, zowel gemeente als de inwoner. Ook moeten de deelnemers aan de mediationpool het zien zitten om mediation in te zetten. In heftige gevallen, zoals bijvoorbeeld politiek gevoelige zaken, wordt er iemand extern ingehuurd om het gesprek aan te gaan. (Persoonlijk contact Juridisch adviseur Gemeente Dalfsen, 8 mei 2018)

Vanuit wet- en regelgeving wordt er ook gehandhaafd. Zo is er volgens de medewerker jurist een *“activiteitenbesluit, de APV, de Bor et cetera”*. In de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) van de gemeente Dalfsen staat bijvoorbeeld dat het verboden is *“zich in de nabijheid van een persoon of een gebouw, woonwagen of woonschip op te houden met de kennelijke bedoeling deze persoon of een persoon die zich in dit gebouw, deze woonwagen of dit woonschip bevindt, te bespieden”*. Wanneer een inwoner wordt bespied, kan hij of zij de gemeente verzoeken om artikel 2:53 uit de APV te handhaven. Ook zijn er specifieke soorten overlast zoals geluid en honden opgenomen in de APV. Daarnaast wordt er veel gebruik gemaakt van de middelen uit de Algemene wet Bestuursrecht (Awb) zoals een last onder dwangsom, bestuurlijke boete of bestuursdwang. (Bijlage A)

### Effectiviteit aanpak

De toezichthouder APV vindt de huidige aanpak effectief. Dit omdat blijkt dat de klachten die afgedaan zijn, zelden terug komen.

### **6.2.2 Eenheid Maatschappelijke ondersteuning, Sociale Kernteams**

De gemeente Dalfsen heeft sociale wijkteams (Hoofdstuk 4). Wijkteams zijn het aanspreekpunt voor zorg, ondersteuning en activering (Movisie, 2017). Wijkteams bekijken vanuit een integrale aanpak wat bewoners zelf kunnen en waar zij hulp bij nodig hebben. De coördinator brengt bij een bepaalde casus de benodigde partijen bijeen om gezamenlijk tot een aansluitend plan van aanpak te komen (Bijlage A). De gemeente Dalfsen noemt het geen sociale wijkteams, maar Sociale Kernteams. Dit gezien de gemeente bestaat uit vijf kernen, namelijk Dalfsen, Nieuwleusen, Lemelerveld, Oudleusen en Hoonhorst.

De coördinator Sociale Kernteams geeft ook aan dat de gemeente Dalfsen geen richtlijn of procedure heeft voor de aanpak van woonoverlast (Bijlage A). Inwoners kunnen namelijk bij verschillende organisaties/instanties gaan klagen zoals politie, woningbouw of de gemeente. Ook kan de klacht op verschillende niveaus binnenkomen bij de gemeente bijvoorbeeld op bestuurlijk niveau. Er is geen speciaal loket waar inwoners bij de gemeente een klacht kunnen indienen. Wel wordt er op de site van de gemeente ([www.samendoenindalfsen.nl](http://www.samendoenindalfsen.nl)) uitleg gegeven over overlast en wat de inwoners tegen de overlast kunnen doen. Ook kunnen de inwoners via de site een melding doen over overlast. Op de website staan ook linkjes naar andere informatieve websites over woonoverlast.

In sommige gevallen wordt een externe partij ingeschakeld zoals Eigen Kracht. Stichting Eigen Kracht Centrale (2017) *“streeft naar een samenleving waarin mensen samen met familie, vrienden en andere bekenden (hun netwerk) de kans krijgen de regie over hun leven te houden of te (her)krijgen.”* De gemeente Dalfsen heeft bij enkele casussen Eigen Kracht ingeschakeld. Er wordt dan een onafhankelijke mediator ingezet. Het doel is dat de beide partijen een oplossing vinden voor hun eigen probleem (Bijlage A). De voorwaarde voor het inzetten van Eigen Kracht is dat beide partijen moeten instemmen met het traject. Dit is vaak een belemmering. Ook als er twijfel bestaat of een partij wel wil meewerken, wordt Eigen Kracht niet ingezet. Sommige professionals twifelen ook over het inzetten van Eigen Kracht. Omdat het een vrij duur traject is, namelijk 1000 euro per traject, zetten de professionals Eigen Kracht niet snel in. (Coördinator Sociale Kernteams, persoonlijk contact, 31 mei 2018)

De coördinator Sociale Kernteams wilde twee jaar geleden buurtbemiddeling voor de gemeente Dalfsen opzetten. De coördinator (Bijlage A) geeft aan dat inwoners graag willen *“dat anderen oplossing geven voor hun probleem, bijvoorbeeld de politie. Maar mensen moeten zélf komen tot oplossing. Dat is het mooie van buurtbemiddeling.”* Gezien de hoge kosten is vooralsnog besloten geen vorm van buurtbemiddeling op te zetten.

### Effectiviteit aanpak

De coördinator SKT geeft aan dat de huidige aanpak niet effectief is. Volgens de coördinator moet de gemeente samen met partners tot een gezamenlijke aanpak komen om de woonoverlast tegen te gaan. Met een gezamenlijke aanpak zal het shopgedrag ook verdwijnen. Ook moet er in een eerder stadium een interventie worden gedaan zodat er voor in de keten wordt gewerkt in plaats van achter in de keten. Coördinator SKT (Bijlage A): *“Dan is het al te laat. Woonoverlast is al achter in de keten. Signaleren helpt voordat het escaleert.”*

### 6.2.3 Eenheid Bedrijfsvoering, afdeling Veiligheid en Crisisbeheersing

De beleidsmedewerker Integrale Veiligheid en Rampenbestrijding geeft ook aan dat de gemeente Dalfsen geen beleid heeft voor de aanpak van woonoverlast. In de meeste gevallen gaat de afdeling Handhaving als eerste op een melding af. In enkele gevallen krijgt de beleidsmedewerker een klacht binnen wanneer deze klacht digitaal is ingediend. Wanneer er een klacht binnenkomt, neemt de beleidsmedewerker contact op met de politie of het bekend is, en wordt er contact opgenomen met de melder. Per casus wordt er gekeken hoe de woonoverlast wordt aangepakt. Als het over openbare orde en veiligheid gaat, dan is de casus voor de beleidsmedewerker. In alle andere gevallen is de klacht voor de afdeling Handhaving of voor Maatschappelijke Ondersteuning. (Bijlage A)

#### Effectiviteit aanpak

Wat betreft de beleidsmedewerker is de huidige aanpak effectief, in die zin dat het intern goed wordt opgepakt. Of de woonoverlast daadwerkelijk wordt opgelost, is niet bekend bij de beleidsmedewerker. (Bijlage A)

### 6.2.4 Politie Vechtdal

De wijkagent geeft aan dat wanneer er een nieuwe melding is over woonoverlast, dan gaan de mensen in dienst er heen. Allereerst wordt aan de melder gevraagd wat hij of zij zelf al heeft gedaan tegen de overlast. Of de agenten proberen alvast een beetje te bemiddelen. Als de overlast doorgaat, komt het bij de wijkagenten. Als eerste moeten de inwoners onderling proberen het probleem op te lossen. Als dit niet lukt dan kan de wijkagent naar beide burens apart toe gaan en in gesprek gaan, of met beide burens tegelijk proberen om zelf tot een oplossing te komen. De wijkagenten zitten als een soort onafhankelijke scheidsrechter tussen beide partijen. De reden om partijen zelf tot een oplossing te laten komen volgens de wijkagent (Bijlage A) is: *“als wij zelf oplossingen gaan verzinnen, dan wijzen ze ons er op aan. Wanneer zij zelf de oplossingen verzinnen, kunnen ze elkaar erop aanwijzen.”* Wanneer de overlast blijft aanhouden en er zijn geen strafbare feiten die worden gepleegd, dan kan de politie verder niets meer doen. De politie verwijst dan de partijen door naar de civiele procedure (Hoofdstuk 3.3.3). Als het een huurwoning betreft, worden de partijen doorverwezen naar de woningbouwcorporatie. Sommige gevallen kunnen ook worden doorverwezen naar de gemeente.

#### Effectiviteit aanpak

De wijkagent geeft aan dat bovenstaande aanpak niet altijd effectief is: *“er wordt makkelijk gezegd om het maar naar de politie te doen. Ook is de overlast niet altijd iets strafbaars, dan kan je ook niks.”* Tegen de melder wordt gezegd dat hij of zij moet bellen wanneer zich een strafbaar feit heeft voorgedaan. De wijkagent geeft aan de woonoverlast vaak in een later stadium wel een strafbaar feit wordt. (Bijlage A)

### 6.2.5 SAAM Welzijn

SAAM Welzijn is een externe partner van de gemeente Dalfsen en zit ook in het Sociale Kernteam van de gemeente Dalfsen. De jongerenwerker van SAAM Welzijn (Bijlage A) geeft aan dat wanneer er een melding is gedaan over overlast, er met de melder een gesprek wordt aangegaan. Er wordt gevraagd wat de melder heeft gezien en wat hij of zij nodig heeft. Daarna gaat SAAM Welzijn in gesprek met de groep of persoon die de overlast veroorzaakt. Er wordt dan gekeken wat hij of zij nodig heeft om een volgende keer niet weer overlast te geven. In sommige gevallen is het na één gesprek opgelost, bij andere gevallen zijn meerdere gesprekken nodig. Als er 's nachts een acuut geval is, wordt de melder doorverwezen naar de politie.



### Effectiviteit aanpak

De jongerenwerker van SAAM Welzijn geeft aan dat bovenstaande aanpak effectief is. Zo wordt er ook altijd een terugkoppeling gedaan naar de melder, zodat de melder zich ook gehoord voelt. Ook is het belangrijk om direct ter plaatse te gaan wanneer er een melding is gedaan en in gesprek gaan. Daarnaast is het belangrijk om de contacten goed te onderhouden. Door mensen serieus te nemen en in contact te blijven, zorgt ervoor dat mensen durven bellen wanneer er zich weer overlast voordoet. (Bijlage A)

### 6.2.6 Woonstichting VechtHorst

De consulent van VechtHorst geeft aan dat wanneer er een melding binnenkomt, er allereerst in het dossier wordt gekeken wat er al eerder gaande is geweest. Als het een nieuwe melding is, wordt er contact gelegd met de melder. Dan wordt er eerst onderzocht wat er precies gaande is. De consulent geeft aan dat het belangrijk is om te onderzoeken wat er precies aan de hand is, er kan bijvoorbeeld ook iets gebeurd zijn dat een persoon iemand een hak wil zetten. Een ander voorbeeld dat de consulent geeft is bijvoorbeeld een melding over honden die in de tuin poepen en overlast veroorzaken. Dan kan de woonconsulent vast gaan waarnemen of die melding daadwerkelijk klopt door alvast een keer achter de woning langs te lopen en te gaan waarnemen of er daadwerkelijk honden lopen en poepen in de tuin. Door in gesprek te gaan met de melder probeert de consulent erachter te komen of de melder zelf al acties heeft ondernomen tegen de overlast. Wanneer het de melder zelf niet lukt, dan heeft de woonconsulent twee opties zoals ook de politie (Hoofdstuk 6.2.4) omschreef. Of er wordt apart met de overlastveroorzaker in gesprek gegaan, of er wordt met beide partijen samen een gesprek aangegaan. Soms worden er ook anonieme meldingen gedaan. In zulke gevallen kan de woonconsulent van VechtHorst weinig met de melding. Wanneer het een anonieme melding betreft, kan de casus worden ingebracht in het Sociaal Kernteam (Hoofdstuk 6.2.2).

VechtHorst werkt ook met aanvullende voorwaarden. Deze aanvullende voorwaarden worden als tussenstap gebruikt voordat er tot ontruiming wordt overgegaan. De aanvullende voorwaarden lijken volgens de consulent op een soort vrijwillige gedragsaanwijzing. Consulent: *“Stel dat mensen naar andere woning van ons willen, maar in het verleden zijn er al dingen gebeurd, dan nemen we bijzondere voorwaarden op in het contract”*. In veel gevallen van de aanvullende voorwaarden gaan de huurders de hulpverlening in. (Bijlage A)

### Effectiviteit aanpak

De woonconsulent geeft aan de huidige aanpak effectief te vinden. Zo zijn er korte lijntjes met het Sociaal Kernteam en de wijkagenten. De samenwerking met de verschillende partijen is goed. Wel zijn er soms casussen waarin met hulpverlening niet alles op te lossen is. Zo geeft de consulent aan dat er een casus was waarbij een persoon alles verzamelde. Er was niemand die het lukte om de situatie afdoende te doorbreken. VechtHorst mocht op dat moment tot ontruiming overgaan, maar dit is niet gebeurd. Het probleem was niet op te lossen. De consulent geeft aan dat VechtHorst er in zulke gevallen voor zorgt dat het probleem binnen de perken blijft. (Bijlage A)

### 6.3 Actoren

In deze paragraaf wordt er gekeken naar welke actoren betrokken zijn bij de aanpak woonoverlast in de gemeente Dalfsen. In de vorige paragraaf zijn al enkele actoren benoemd en worden in deze paragraaf verder toegelicht.

### 6.3.1 Interne afdelingen gemeente Dalfsen

Zoals in paragraaf 6.2 is beschreven ligt het eraan waar de klacht binnenkomt in de gemeentelijke organisatie. Dit kan op bestuurlijk niveau zijn, de melder wil dan bijvoorbeeld graag een gesprek met het bestuur. Maar het kan bijvoorbeeld ook aan het loket zijn met een verzoek aan de afdeling Handhaving (Hoofdstuk 6.2.1), Maatschappelijke Ondersteuning (Hoofdstuk 6.2.2) of aan de afdeling Veiligheid en Crisisbeheersing (Hoofdstuk 6.2.3). De interne afdelingen werken ook onderling samen om woonoverlast tegen te gaan. Wel geeft de beleidsadviseur Integrale Veiligheid en Rampenbestrijding aan dat de koppeling tussen het sociaal domein en veiligheid wel meer in samenwerking gemaakt mag worden. Zo gaan er nog wel een ding langs elkaar heen, of stellen ze elkaar te laat op de hoogte. Ook werkt de beleidsmedewerker samen met externe partners zoals woonstichting Vechthorst, politie Vechtdal en SAAM Welzijn (Hoofdstuk 6.3.2).

De toezichthouder APV vindt de samenwerking goed verlopen, zowel intern als extern. De toezichthouder APV geeft aan dat het erg belangrijk is om een goed netwerk te hebben. Zo werkt de toezichthouder APV ook met externe partners zoals buurgemeenten, politie Vechtdal, VechtHorst (Hoofdstuk 6.3.2). Intern wordt er met bovenstaande afdelingen samengewerkt, maar ook met de omgevingsdienst en de wijkuitvoerder van de gemeente.

#### Sociale Kernteams

Onder de eenheid Maatschappelijke Ondersteuning van de gemeente Dalfsen vallen ook de Sociale Kernteams (Hoofdstuk 6.2.2). In de Sociale Kernteams met de gemeente als regiepartner, zitten ook externe partners. Een belangrijke groep van partners binnen het sociaal domein betreft zorgaanbieders met wie de gemeente een contract heeft over het leveren van zorg aan de inwoners van de gemeente Dalfsen in het kader van de Wmo 2015 en de Jeugdwet (Gemeente Dalfsen, 2016). In totaal zitten er zeven externe partners in de Sociale Kernteams, namelijk: Carinova, GGD IJsselland, MEE IJsseloevers, Stichting De Kern Dimence groep maatschappelijke dienstverlening, SAAM Welzijn, Woonstichting VechtHorst en Politie Oost Nederland. In de volgende paragraaf worden de externe partners beschreven.

### 6.3.2 Externe partners gemeente Dalfsen

#### Carinova

Carinova biedt verschillende diensten aan zoals thuiszorg, woonzorg, huishoudelijke hulp en advies & behandeling zoals ergotherapie of diëtië (Carinova, 2018). Carinova heeft de thuiszorg onderverdeeld in kleinschalige wijkteams in de gemeente Dalfsen. De wijkteams zijn: Nieuwleusen Zuid, Nieuwleusen Noord, Dalfsen Centrum, Dalfsen Hoonhorst en Dalfsen Oudleusen.

#### GGD IJsselland

Op basis van de Wet publieke gezondheid (Wpg) zijn de gemeenten in Nederland verantwoordelijk voor de uitvoering van de taken op het gebied van de publieke gezondheidszorg (GGD IJsselland, 2018). Voor het uitvoeren van de taken op het gebied van de publieke gezondheidszorg hebben de gemeenten in Nederland een gemeenschappelijke gezondheidsdienst (GGD). GGD IJsselland voert de taken uit voor 11 gemeenten, waaronder de gemeente Dalfsen. De gemeente verstrekt het budget aan de GGD om de taken van de publieke gezondheid uit te voeren voor de gemeente. De GGD IJsselland heeft in 2017 verschillende (specifieke) taken uitgevoerd voor de gemeente Dalfsen, waaronder het deelnemen aan de Sociale Kernteams.

### MEE IJsseloevers

MEE (2018) maakt meedoen in de samenleving mogelijk. MEE is er voor alle mensen die door hun kwetsbaarheid of beperking worden belemmerd. Ook is MEE er voor het netwerk rondom deze mensen. Voor de gemeente Dalfsen fungeert MEE als kenniscentrum op het gebied van inclusieve samenleving (MEE, 2018). In het Regeerakkoord (2017) van de VVD, CDA, D66 en ChristenUnie wordt een inclusieve samenlevingen gezien als: *“een samenleving waarin iedereen mee kan doen ongeacht talenten of beperkingen.”*

### Stichting De Kern Dimence groep maatschappelijke dienstverlening

De Kern Maatschappelijke Dienstverlening (2018) is *“een laagdrempelige organisatie die hulp biedt bij psychosociale, materiële en sociaal juridische problemen”*. Het doel van De Kern is om de zelfredzaamheid en de maatschappelijke participatie van mensen te bevorderen en hun probleemoplossend vermogen te vergroten. De maatschappelijke hulp van De Kern is voor mensen van alle leeftijden die in dat opzicht het meest kwetsbaar zijn. (De Kern, 2018)

### SAAM Welzijn

Samen met netwerk- en welzijnspartners werkt SAAM Welzijn aan een samenhangend en kerngericht voorzieningenaanbod gericht op sport, cultuur en welzijn, ontmoeting en recreatie. SAAM Welzijn richt zich hierbij op de gemeentelijke uitgangspunten uit de nota Toekomstgericht Welzijnsbeleid. De organisatie is gespecialiseerd in de begeleiding, ondersteuning en toeleiding naar zorg van jongeren, ook specifiek voor jongeren vanaf 18 jaar. Het welzijnswerk van SAAM Welzijn draagt bij aan een leefbare, vitale en sociale leefomgeving waarin inwoners zich prettig voelen, zo lang mogelijk kunnen blijven meedoen en de maatschappij en waarin zij kunnen terugvallen op hun sociaal netwerk. SAAM Welzijn is een externe partner van de gemeente Dalfsen en zit ook in het Sociale Kernteam van de gemeente Dalfsen (Gemeente Dalfsen, 2018). In paragraaf 6.2.4 staat beschreven hoe SAAM Welzijn de woonoverlast aanpakt.

SAAM Welzijn werkt op haar beurt ook weer samen met de politie, de gemeente, Sociale Kernteams en het plaatselijk belang (Bijlage A). Zo heeft SAAM Welzijn elke zes weken een jeugdoverlast overleg met de politie en gemeente. Hierbij wordt er besproken welke overlast gevende groepen er zijn. SAAM Welzijn vindt de samenwerking met haar partners goed verlopen.

### Woonstichting VechtHorst

De missie van VechtHorst (2018) is als volgt: *VechtHorst biedt mensen in haar werkgebied die niet zelf voldoende in staat zijn in hun woningbehoefte te voorzien, voldoende, kwalitatief goede en betaalbare woningen aan. VechtHorst is een ondernemende, fitte, slagvaardige en financieel gezonde organisatie die optimaal anticipeert op veranderingen in de volkshuisvesting en de maatschappij.* VechtHorst is ook een partner in het Sociaal Kernteam en brengt in sommige gevallen ook een casus in zoals beschreven staat in hoofdstuk 6.2.6. Naast het Sociale Kernteam werkt VechtHorst ook samen met andere hulpverlenende instanties die in het werkgebied zitten van VechtHorst zoals Samen Doen en bewindvoerders. Soms ook met instanties buiten het werkgebied, dit ligt eraan waar de huurders vandaan komen. Wat betreft de samenwerking met partners geeft VechtHorst aan dat de samenwerking met de wijkagenten soms lastig is. Hierbij gaat het vooral om de vraag wie waar verantwoordelijk voor is. Als de verantwoordelijkheden niet helder zijn, vindt de consulent het soms lastig om iets samen op te pakken. (Bijlage A)

Ook de samenwerking met de gemeente kan volgens de consulent beter. De consulent vindt de gemeente een logge instantie gezien deze vastzit aan allerlei regelgeving. Een voorbeeld hierbij is

wanneer er een ex-gedetineerde moet gaan resocialiseren. Hiervoor moet er veel geregeld worden zoals een uitkering. Vaak kwam deze te laat waardoor de ex-gedetineerden gelijk een schuld opbouwden. Volgens de consultant wordt dit nu wel beter opgepakt binnen de gemeente. Ook geeft de consultant aan dat VechtHorst geen hulpverlenende instantie is, maar er vaak wel casussen op de corporaties worden afgeschoven. Buurtbemiddeling zou in veel gevallen kunnen helpen. De consultant vindt het jammer dat de gemeente Dalfsen geen buurtbemiddeling heeft. Consultant: *“Buurtbemiddeling helpt in veel gevallen prima. Helaas is dit in Dalfsen afgeketst terwijl dit een erg goede voorliggende voorziening is die complexiteit verderop in het proces zou kunnen voorkomen.”* (Bijlage A)

#### Politie Oost Nederland

Zoals beschreven staat bij de Gemengde middelen (Hoofdstuk 3.2) en in de Actorenanalyse (Hoofdstuk 4) heeft een wijkagent een signalerende en toezichthoudende functie in een wijk of dorp voor bijvoorbeeld sociale problemen, kleine criminaliteit of verkeer (Politie, z.d.). De wijkagent kan ervoor kiezen om eerst met de overlastgever in gesprek te gaan, in plaats van direct handhavend op te treden. De kerntaken en bevoegdheden van de politie zijn beschreven in Hoofdstuk 4. Aan deze bevoegdheden zijn wel strenge eisen verbonden. Bepaalde bevoegdheden mogen alleen ingezet worden met toestemming van de OvJ (Politie, z.d.). Vaak wordt de politie als eerst gebeld als er overlast is. Het is dan de taak van de politie om alle meldingen te noteren en de aangiftes te behandelen. In eerste instantie is natuurlijk de gemeente de regievoerder, maar de politie kan wanneer de overlast strafbare feiten aanneemt, ook ingrijpen door handhavend op te treden.

De hoofdpartners waarmee de politie Vechtdal samenwerkt om woonoverlast tegen te gaan zijn: woningbouw, gemeente en Sociale Kernteams. Zo heeft de politie ook een keer in de zes weken jeugdoverleg met gemeente en SAAM Welzijn. De samenwerking met de partners kan volgens de wijkagent op sommige vlakken beter, ook gezien de privacywetgeving rondom het uitwisselen van gegevens. Afstemming onderling is heel belangrijk. (Bijlage A)

#### Veiligheidshuis IJsselland

Het Veiligheidshuis IJsselland (2018) is een netwerksamenwerking. Het Veiligheidshuis ondersteunt de samenwerking en de samenwerkende partijen om complexe casussen met elkaar aan te pakken en op te lossen. Complexe problematiek bevat mensen met grote problemen op verschillende leefgebieden, bijvoorbeeld High Impact Crimes, huiselijk geweld of de aanpak tegen radicalisering. Het Veiligheidshuis is een lerende organisatie die door het inzetten van deskundigheid en samenwerking succesvolle interventies plegen. In het Veiligheidshuis komen de organisaties die zich bezig houden met straf en zorg samen. De gemeente Dalfsen is ook partner van het Veiligheidshuis IJsselland.

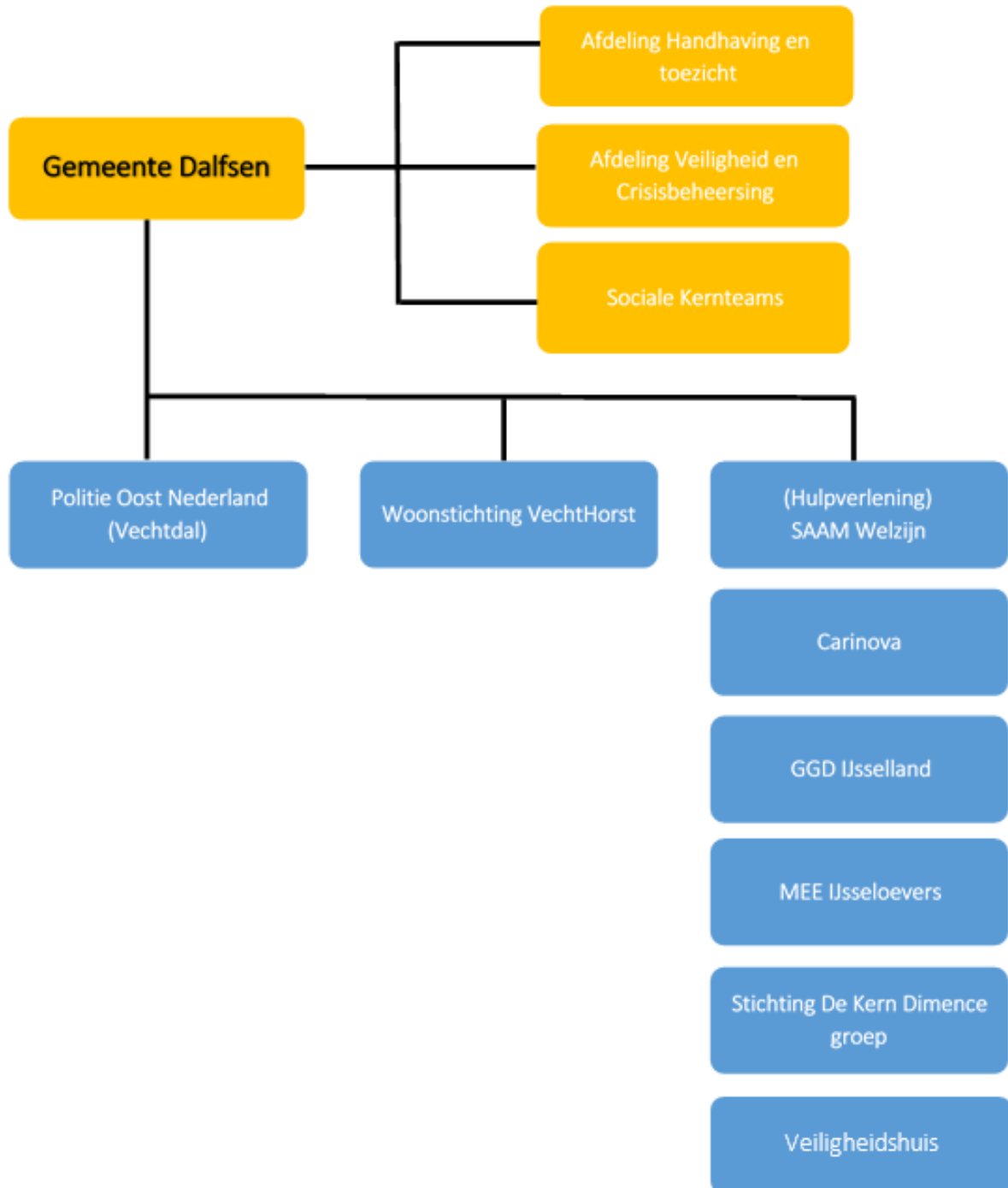
Doordat het Veiligheidshuis een netwerksamenwerking is, behouden de deelnemende partners hun eigen (wettelijke) verantwoordelijkheden. Veiligheidsmakelaars en informatiemakelaars van het Veiligheidshuis helpen een partner bij complexe casuïstiek door de ketensamenwerking te optimaliseren. De samenwerking in het Veiligheidshuis IJsselland vindt plaats tussen de volgende actoren:

- Gemeenten (Dalfsen, Deventer, Kampen, Hardenberg, Olst-Wijhe, Ommen, Raalte, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland, Zwolle)
- Politie
- MEE IJsseloevers
- GGD IJsselland

- Dimence groep (inclusief De Kern maatschappelijk werk)
- Openbaar Ministerie (OM): bestrijdt verkeersovertredingen en criminaliteit. (Rijksoverheid, z.d.)
- Tactus Verslavingszorg (reclassering en preventie): biedt hulp en advies aan jongeren en volwassenen met verslavingsproblemen. (Tactus Verslavingszorg, z.d.)
- Dienst Justitiële Inrichtingen (Gevangeniswezen): voert gevangenisstraffen uit. (Rijksoverheid, z.d.)
- Raad voor de Kinderbescherming: komt op voor de rechten van het kind. Wanneer een kind ernstig in de knel dreigt te raken, probeert de Raad voor de Kinderbescherming samen met het kind en de ouders te zoeken naar de beste oplossing. (Ministerie van Justitie en Veiligheid, z.d.)
- Bureau Jeugdzorg Overijssel: biedt hulp aan kinderen en ouders (0 t/m 18 jaar) wanneer de ontwikkeling van het kind ernstig gevaar loopt vanwege opvoed- en opgroei problemen. (JbOV, z.d.)
- Reclassering Nederland: begeleidt verdachten en veroordeelden vanaf de arrestatie tot na de vrijlating. (Rijksoverheid, z.d.)
- Leger des Heils reclassering welzijn: geeft advies, toezicht en begeleiding en waar nodig, gedragsinterventie, nazorg en ondersteuning bij resocialisatie. (Leger des Heils, z.d.)
- Veilig Thuis: meld- en adviespunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling. (Rijksoverheid, z.d.)
- Stichting Halt: voert alternatieve strafmaatregelen uit voor jongeren van 12 tot 18 jaar. (Rijksoverheid, z.d.)
- William Schrikker Groep (z.d.): biedt ondersteuning en hulp voor kinderen met een (verstandelijke) beperking of chronische ziekte en kinderen van ouders met een beperking.
- De Tender: poli- en dagkliniek voor mensen met overschrijdend gedrag (Transfore, 2016).
- Trajectum: hulpverleningsorganisatie voor mensen met een licht verstandelijke beperking en onbegrepen risicovol gedrag. (Trajectum, 2018)
- Humanitas-DMH: hulpverleningsorganisatie voor mensen met een licht verstandelijke beperking en/of psychiatrische problemen. (Humanitas-DMH, z.d.)
- Nederlands Instituut voor Forensische Psychiatrie en Psychologie (NIFP): expertise- en kenniscentrum voor forensische psychiatrie en psychologie en somatische zorg voor mensen in detentie. (Ministerie van Justitie en Veiligheid, z.d.)
- RIBW Groep Overijssel: netwerkorganisatie die mensen met psychische of psychiatrische problemen ondersteund bij herstel in de samenleving. (RIWB Groep Overijssel, z.d.)
- IrisZorg: biedt zorgtrajecten voor opvang, wonen, werken en verslavingsbehandeling aan jongeren, volwassenen en gezinnen. (IrisZorg, 2016)
- Limor: Landelijke Instelling voor Maatschappelijke Ondersteuning en Rehabilitatie, voor mensen met complexe problematiek. (Limor, z.d.)

In sommige gevallen kunnen ook lokale partijen deelnemen aan het overleg wanneer de persoons-, gezins- of gebiedsgebonden problematiek daarom vraagt (Veiligheidshuis IJsselland, 2018). Zoals te zien in hoofdstuk 6.3.1 heeft de gemeente al diverse externe partners in het Sociaal Kernteam zitten. Wanneer de casus te complex wordt, kan de gemeente de casus aanmelden bij het Veiligheidshuis. Wanneer de casus aan de criteria voldoet om in het Veiligheidshuis behandeld te mogen worden, kan de veiligheidsmakelaar bekijken welke partners erbij betrokken moeten worden om tot een gezamenlijke aanpak te komen. (Veiligheidshuis IJsselland, 2018)

Overzicht interne en externe actoren:



## 7: Wet aanpak woonoverlast opnemen in de APV

In dit hoofdstuk wordt allereerst de werking van de Wet aanpak woonoverlast beschreven in paragraaf 7.1. In paragraaf 7.2 wordt beschreven hoe de Wet aanpak woonoverlast opgenomen kan worden in de APV. Tenslotte worden de meningen van de geïnterviewde actoren beschreven over de Wet aanpak woonoverlast in paragraaf 7.3.

### 7.1 Werking Wet aanpak woonoverlast

Op 1 juli 2017 is de Wet aanpak woonoverlast in werking getreden. Voorheen was het erg lastig om overlast bij koopwoningen aan te pakken (Vols, 2017). Door de Wet aanpak woonoverlast hebben gemeenten meer mogelijkheden gekregen om woonoverlast aan te pakken in zowel huur- en koopwoningen (CCV, 2017). Voorheen konden alleen de verhuurder of de rechter een gedragsaanwijzing opleggen. De verhuurder kan namelijk een huurcontract opstellen met daarin gedragsaanwijzingen (Hoofdstuk 3.3.3 Privaatrechtelijke aanpak). Houdt de huurder zich niet aan de afspraken, dan kan de zaak worden voorgelegd aan de rechter en kan de rechter beslissen om een gedragsaanwijzing op te leggen. (CCV, z.d.)

De burgemeester kan door middel van de Wet aanpak woonoverlast specifieke gedragsaanwijzingen geven aan de overlastgever bij ernstige en herhaaldelijke hinder voor omwonenden. Dit kan alleen wanneer een waarschuwing en buurtbemiddeling of mediation niet werken. Wanneer de gerichte aanpak niet werkt, dan kan de burgemeester alsnog de woning sluiten (CCV, 2017). De Wet aanpak woonoverlast is bedoeld als ultimum remedium. Dit houdt in dat de bestuurlijke gedragsaanwijzing pas kan worden ingezet *“als de overlast redelijkerwijs niet op een andere geschikte wijze kan worden tegengegaan.”*(CCV, z.d.)

#### 7.1.1 Bestaande middelen aanpak overlast koopwoningen

Het begint volgens het CCV (z.d.) vaak met burenoverlast. In eerste instantie kunnen bewoners zelf proberen om de overlast te stoppen (Hoofdstuk 3.1). Ook kan er buurtbemiddeling worden ingezet. Van alle overlastmeldingen wordt ruim 70% opgelost door het inzetten van vrijwillige buurtbemiddelaars. Buurtbemiddeling is hiermee een effectieve en kosten efficiënte interventie. (CCV, z.d.)

Wanneer burenoverlast overgaat in woonoverlast kunnen de bewoners er ook voor kiezen een civiele procedure te starten zoals beschreven staat in hoofdstuk 3.3.3. De rechter kan dan een uitspraak doen over de overlast (CCV, z.d.). Als de overlast uit een koopappartement komt, kan de Vereniging van Eigenaren (VvE) een waarschuwing of boete opleggen aan de bewoner(s). (Hoofdstuk 3.3.3)

Bij overlast door slecht onderhoud, vervuiling of een brandgevaarlijke situatie kan de gemeente de Woningwet inzetten (Hoofdstuk 3.3.1). Als artikel 1a of 2b van de Woningwet herhaaldelijk wordt overtreden en een bedreiging van de leefbaarheid of een gevaar voor de gezondheid of de veiligheid is, dan kan de burgemeester de woning sluiten op basis van de Woningwet artikel 17. Dit is bijvoorbeeld bij brandgevaarlijke hennepplantages of extreme verzamelwoede en vervuiling. Wanneer er overlast wordt veroorzaakt door drugshandel of hennepsteelt, kan de burgemeester de woning sluiten op basis van de Wet Damocles (Hoofdstuk 3.3.1). Bij ernstig asociaal gedrag zoals geluidsoverlast, pesterijen of intimidatie door bewoners van koopwoning kan de burgemeester ervoor kiezen om de woning te sluiten op basis van de Wet Victoria (Hoofdstuk 3.3.1.). Dit kan alleen als het om een ernstige verstoring van de openbare orde gaat. Van deze bevoegdheid maken

burgemeesters over het algemeen nauwelijks gebruik, gezien er voor het sluiten van een woning strenge eisen gelden. De overlast moet namelijk bijzonder ernstig zijn en de veiligheid en gezondheid van de mensen in de omgeving van de woning moet in ernstige mate worden bedreigd. (CCV, z.d.)

Op basis van de Wet tijdelijk huisverbod kan de burgemeester een persoon waarbij ernstige dreiging bestaat van huiselijk geweld of kindermishandeling toegang tot zijn woning ontzeggen. Deze tijdelijke ontzegging bestaat uit 10 dagen, maar kan eventueel verlengt worden. Een huisverbod heeft als doel om in die periode van 10 dagen of meer, een hulpverleningstraject op te zetten om escalatie te voorkomen. (Hoofdstuk 3.3.1)

Zoals beschreven bij hoofdstuk 6.2.1 kan de gemeente ook de regels omtrent overlast uit de APV handhaven om woonoverlast tegen te gaan. Voordat een burgemeester over kan gaan tot een gedragsaanwijzing, moeten eerst alle andere interventies hebben gefaald (CCV, z.d.). Het CCV (Workshop Katja Steverink, 8 maart 2018) heeft hiervoor een stappenplan ingericht. Deze wordt in de volgende paragraaf verder toegelicht.

### 7.1.2 Stappenplan Wet aanpak woonoverlast

#### Drang, gesprekken, buurtbemiddeling en burens zelf naar de rechter

In figuur 2 is het stappenplan te zien die gebruikt kan worden om te beslissen wanneer over te gaan tot een gedragsaanwijzing. De interventies vooraf aan de gedragsaanwijzing van de burgemeester moeten namelijk zijn gefaald (CCV, z.d.). Wanneer er overlast is kan er allereerst drang, gesprekken en/of buurtbemiddeling (Hoofdstuk 3.1) worden ingezet. Werkt dit niet, dan kunnen de burens zelf naar de rechter toe en een civiele procedure starten. (Hoofdstuk 3.3.3)

#### Waarschuwing, vrijwillige gedragsaanwijzing

De gemeente kan ook een waarschuwing afgeven of een vrijwillige gedragsaanwijzing samenstellen. De vrijwillige gedragsaanwijzing houdt in dat het een contract of convenant op vrijwillige basis is. In bijlage C is een voorbeeld van een vrijwillige gedragsaanwijzing bij koopwoningen opgenomen. Het ondertekenen van de vrijwillige gedragsaanwijzing moet een belangrijk en symbolisch moment zijn volgens Fransis Saathof (Workshop CCV, 8 maart 2018). Ook moet de vrijwillige gedragsaanwijzing vooraf besproken worden met de overlastgevers.

#### Gedragsaanwijzing burgemeester

Wordt er alsnog overlast gepleegd en dit ernstige en herhaaldelijke hinder voor omwonenden veroorzaakt, dan kan de burgemeester beslissen over te gaan tot een gedragsaanwijzing op basis van de Wet aanpak woonoverlast (Hoofdstuk 3.3.1). Een gedragsaanwijzing is een op maat gemaakt gebod of verbod. Enkele voorbeelden van een mogelijke gedragsaanwijzing zijn: accepteren van hulpverlening, deelnemen aan dagbesteding (vrijwilligerswerk), of: na 22.00 geen geluidsapparatuur meer draaien; na 22.00u geen bezoek meer



Figuur 2: Stappenplan



ontvangen (Workshop Katja Steverink, 8 maart 2018). De gedragsaanwijzing kan opgelegd worden aan de eigenaar of de bewoner van een woning, maar ook aan een frequente bezoeker zoals bij een bezoekersverbod (CCV, z.d.). De burgemeester kan middels een brief de overlastgever de gedragsaanwijzing opleggen. In bijlage B is een voorbeeld brief opgenomen van de gemeente Brummen. Voor het inzetten van een gedragsaanwijzing op grond van de Wet aanpak woonoverlast is dossiervorming nodig. Dit zodat er kan worden aangetoond dat alle andere interventies zijn ingezet, maar hebben gefaald.

Ook is het belangrijk om de omwonenden in algemene termen in te lichten over wat zij mogen en kunnen verwachten (Workshop Fransis Saathof, 8 maart 2018). Uit onderzoek van het Regioplan (2015), in opdracht van het Wetenschappelijk Onderzoeks- en Documentatiecentrum (WODC) van het ministerie van Justitie en Veiligheid, komt naar voren dat secundaire victimisatie bij omwonenden wordt voorkomen door de (klagende) omwonenden te informeren over de gedragsaanwijzing. Secundaire victimisatie houdt in dat omwonenden het gevoel hebben dat niemand hen kan en/of wil helpen. Bij het informeren van de inwoners hoeft niet expliciet het woord gedragsaanwijzing te worden gebruikt. Er kan ook worden medegedeeld dat er afspraken zijn gemaakt met de overlastgever. Ook kan ervoor gekozen worden de omwonenden niet in de lichten, wanneer zij geen klacht hebben ingediend, of slechts een kleine rol in de casus hebben (Regioplan, 2015).

Wanneer de gedragsaanwijzing van de burgemeester wordt overtreden kan er een last onder dwangsom worden verbeurd of bestuursdwang worden toegepast (CCV, z.d.). Een last onder dwangsom is een sanctie die wordt opgelegd om een bepaalde overtreding te beëindigen en zo de rechtmatige situatie te herstellen. Hiermee is de last onder dwangsom een herstelsanctie en kan ook preventief worden ingezet. Houdt de overtreder zich niet aan de voorwaarden van de last onder dwangsom, dan moet de overtreder een bedrag betalen. Dit kan een bedrag zijn per tijdseenheid (bijvoorbeeld per dag), per afzonderlijke overtreding of een bedrag dat in één keer verbeurd kan worden (Gubbels, z.d.). Ook kan een bestuursorgaan bij een last onder bestuursdwang eisen om een onrechtmatige situatie te laten herstellen en is hiermee ook een herstelsanctie. Brengt de overtreder de situatie niet terug naar een rechtmatige situatie, dan laat het bestuursorgaan dit doen. De kosten hierbij zijn voor de overtreder. Een last onder dwangsom en bestuursdwang kunnen nooit tegelijk worden opgelegd, maar wel na elkaar. (Gubbels, z.d.)

#### *Proportionaliteitsbeginsel (evenredigheidsbeginsel)*

Steverink (Workshop CCV, 8 maart 2018) geeft aan dat voor een gedragsaanwijzing van de burgemeester het proportionaliteitsbeginsel geldt. Het proportionaliteitsbeginsel houdt in dit geval in dat nadelige gevolgen van een gedragsaanwijzing erkend en herkend worden. Deze nadelige gevolgen mogen voor de burger (overlastgever) niet onevenredig zwaarder zijn dan het algemene doel van de gedragsaanwijzing (Rijksuniversiteit Groningen, z.d.). In het geval de overlastgever bijvoorbeeld psychische kwetsbaar is, moet hiermee rekening worden gehouden. Er mag geen gedragsaanwijzing worden opgelegd als de overlastgever hier echt niet aan kan voldoen. Hiervoor is maatwerk nodig in samenwerking met hulpverlening. (Workshop Katja Steverink, 8 maart 2018)

#### *Bezwaar*

De overlastgever kan in bezwaar gaan tegen een gedragsaanwijzing dat opgelegd is door de burgemeester. Dit gezien een gedragsaanwijzing op basis van de Wet aanpak woonoverlast een officieel besluit is in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. (CCV, z.d.)

### Wet tijdelijk huisverbod

Bij zeer zware overlast kan er ook een tijdelijk huisverbod worden opgelegd zoals beschreven staat bij hoofdstuk 3.3.1 en hoofdstuk 7.1.1. Steverink (Workshop CCV, 8 maart 2018) geeft aan dat een tijdelijk huisverbod voor of na een gedragsaanwijzing opgelegd kan worden. Is de overlastsituatie zo danig ernstig, zoals bij huiselijk geweld, dan kan de burgemeester beslissen om eerst de Wet tijdelijk huisverbod toe te passen. De Wet tijdelijk huisverbod is ook opgenomen in de Wet aanpak woonoverlast onder artikel 151d lid 3 van de Gemeentewet (Hoofdstuk 3.3.1).

### Sluiting

Zoals beschreven is in hoofdstuk 3.3.1 en hoofdstuk 7.1.1 kan de burgemeester overgaan tot sluiting van een woning op basis van de Wet Victoria. Dit kan alleen als het om een ernstige verstoring van de openbare orde gaat. Wanneer een gedragsaanwijzing op basis van de Wet aanpak woonoverlast niet helpt, is dit niet automatisch een reden om over te gaan tot sluiting van de woning. Voor het sluiten van de woning op basis van de Wet Victoria moet de gemeente de procedure volgen die hiervoor geldt. Wel heeft de gemeente door het inzetten van de Wet aanpak woonoverlast een grotere dossier gevormd en kan dit meenemen bij een sluiting van de woning. (Workshop Katja Steverink, 8 maart 2018)

### Laatste kans beleid, alternatieve woonruimte

De laatste stap in het stappenplan (Figuur 2) is het laatste kans beleid, alternatieve woonruimte (CCV, z.d.). De gedragsaanwijzing dat opgelegd is door de burgemeester kan gezien worden als een laatste kans beleid. Met de gedragsaanwijzing als laatste kans, krijgt de bewoner de mogelijkheid om in de woning te blijven wonen. Het sluiten van de woning, zoals hierboven beschreven, is vaak niet wenselijk. Veel gemeenten kampen namelijk met notoire overlastgevers waarbij ook psychosociale problemen zijn. Bij huurders die overlast veroorzaken is vaak te zien dat zij door verhuizen naar een woning van een andere corporatie. Daar begint de overlast dan vaak weer opnieuw. Met het sluiten van de woning wordt dus de overlast niet opgelost, en komen de mensen op straat te staan. Om te voorkomen dat mensen dakloos worden en hiermee uit het beeld van de gemeente raken, kan er gezocht worden naar een alternatieve woonruimte zoals de Skaeve Huse (Hoofdstuk 3.3.3). Skaeve Huse komt uit Denemarken en betekent 'rare huizen'. Mensen die moeilijk te plaatsen zijn, zoals notoire overlastgevers, krijgen met Skaeve Huse de mogelijk om zelfstandig te wonen. Skaeve Huse zijn simpele containerwoningen. Door de overlastgevers in Skaeve Huse te plaatsen, wordt de overlast uit de reguliere wijk weggehaald. (VROM-Inspectie, 2011)

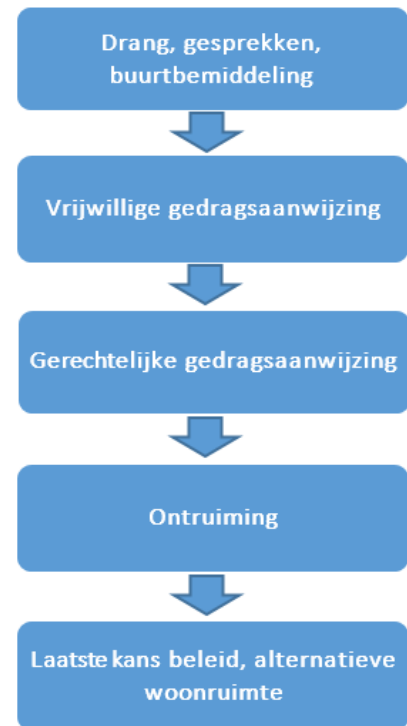
### In het kort

De Wet aanpak woonoverlast geldt dus als een ultimum remedium en kan worden ingezet bij zowel koop- als huurwoningen. Pas wanneer de eerste drie stappen uit het stappenplan (Figuur 2) niets opleveren, kan er worden overgegaan tot een gedragsaanwijzing dat wordt opgelegd door de burgemeester. Hierbij moet wel aan het proportionaliteitsbeginsel worden gehouden. De gedragsaanwijzing mag niet onevenredig zwaar zijn voor de overlastgever. Gezien een gedragsaanwijzing op basis van de Wet aanpak woonoverlast een officieel besluit is in de zin van de Algemene wet bestuursrecht, kan de overlastgever in bezwaar gaan tegen de gedragsaanwijzing.

Tijdens het gehele stappenplan geldt dat dossiervorming noodzakelijk is. Zo moet in de eerste drie stappen voorafgaand aan de gedragsaanwijzing ook een goed dossier zijn gevormd. Mede aan de hand van dit dossier kan er een gedragsaanwijzing worden opgelegd. Ook moet bij de laatste vier stappen goed het dossier worden bijgehouden. Wanneer er wordt besloten om tot sluiting over te gaan, moet er onder andere wel genoeg bewijs zijn. (CCV, z.d.)

### 7.1.3 Wet aanpak woonoverlast bij huurwoningen

De Wet aanpak woonoverlast geldt zowel voor koop- als huurwoningen. In figuur 3 is het stappenplan voor huurwoningen opgenomen. Voordat de burgemeester een gedragsaanwijzing kan opleggen, moeten eerst alle andere interventies hebben gefaald. Dit houdt in dat allereerst de wooncorporatie er alles aan moet hebben gedaan om de woonoverlast tegen te gaan. In hoofdstuk 3.3.3 staat via welke wegen de wooncorporatie of de VvE de woonoverlast kunnen aanpakken. De verwachting van Steverink van het CCV (persoonlijk contact, 9 april 2018) is dat op het moment dat een corporatie een hele ernstige zaak heeft en in de fase zit van gerechtelijke gedragsaanwijzingen of een ontruiming, dat dan samenwerking gezocht kan worden met de gemeente. Op dat moment kan gevraagd worden of de gemeente een gedragsaanwijzing wil inzetten of een huisverbod wil opleggen. Tot nu toe zijn er nog geen concrete casussen waarin dit is voorgevallen. Ook woonstichting VechtHorst ziet deze samenwerking als een optie (Bijlage A). Vooral als het een casus betreft waarbij een hele buurt betrokken is. Wel moet dit volgens VechtHorst in goede samenwerking worden gedaan met de woonstichting en niet eenzijdig.



*Figuur 3: Stappenplan huurwoning*

Ook kan de Wet aanpak woonoverlast worden ingezet bij overlast vanuit woningen die verhuurd worden via websites zoals Airbnb of andere verhuurwebsites (CCV, z.d.). Het gaat hierbij om woningen die regelmatig voor een korte periode worden verhuurd aan toeristen. Het komt geregeld voor dat toeristen overlast veroorzaken zoals het maken van lawaai of ze komen dronken thuis. Ze houden vaak geen rekening met de burens. Dit is erg lastig om gericht aan te pakken, gezien de toeristen vaak na een weekend weer weg zijn en hierdoor kunnen de instanties niet ingrijpen. Met de Wet aanpak woonoverlast kan de verhuurder wel worden aangepakt wanneer hij bijvoorbeeld vaak de woning verhuurd aan toeristen voor een korte periode. De verhuurder moet er namelijk voor zorgen dat zijn huurders geen ernstige hinder veroorzaken. Gewone verhuurders vallen niet onder de Wet aanpak woonoverlast, omdat het om verhuur aan personen moet gaan die niet als ingezetenen zijn ingeschreven in de Basisregistratie Personen (BRP). Het moet dus specifiek om kort toeristisch verhuur gaan. (CCV, z.d.)

### 7.2 Opnemen in de APV

Voordat de burgemeester de bevoegdheden uit de Wet aanpak woonoverlast kan inzetten, moet allereerst de raad een verordening vaststellen zoals beschreven staat in artikel 151d Gemeentewet (Hoofdstuk 3.3.1). De gemeenteraad heeft de mogelijkheid om bij verordening vast te leggen dat een gebruiker van een erf of woning zorgt dat er geen ernstige en herhaaldelijk hinder voor omwonenden veroorzaakt wordt. De raad kan in de verordening regels stellen aan de uitoefening van de bevoegdheid van de burgemeester. Daarnaast kan de raad ook in de verordening specificeren in welke concrete gevallen van ernstige overlast de burgemeester de last op kan leggen. Voor het opnemen van de bevoegdheden moet de APV gewijzigd worden. In bijlage D is een model opgenomen hoe de APV gewijzigd kan worden. In bijlage E is een model opgenomen voor het raadsbesluit bij de wijziging van de APV. (CCV, z.d.)

Door het opstellen van beleidsregels wordt er inzichtelijk op welke wijze de burgemeester gebruik kan maken van de nieuwe handhavingsbevoegdheden. Het opstellen van beleidsregels is niet verplicht wanneer de raad in de tekst van de aanpassing in de APV niet opneemt dat er beleidsregels komen of zijn. Er kan ook voor gekozen worden om eerst te kijken hoe het gaat, en later de beleidsregels op te stellen (Workshop Katja Steverink, 8 maart 2018). Wanneer er beleidsregels worden opgesteld, is het ook raadzaam om hierbij een stappenplan op te nemen dat overzicht biedt wanneer welk middel kan worden ingezet om de overlast te stoppen / ongedaan te maken. Op dit moment hebben er 39 gemeenten beleidsregels opgesteld. (CCV, z.d.)

Wanneer de raad de verordening heeft aangenomen, mag de burgemeester in individuele gevallen van woonoverlast onderzoeken of hij een gedragsaanwijzing inzet. De burgemeester mag alleen een gedragsaanwijzing opleggen als de ernstige en herhaaldelijke hinder redelijkerwijs niet op een andere geschikte manier kan worden tegengegaan. Er moet eerst gekeken worden of de woonoverlast daadwerkelijk ernstig en herhaaldelijke hinder veroorzaakt voor omwonenden. Ook moet er onderzocht worden of de woonoverlast niet met een ander (juridisch) middel opgelost kan worden zoals beschreven staat bij hoofdstuk 7.1.2. (CCV, z.d.)

### 7.3 Meningen betrokken actoren

In deze paragraaf worden de meningen van de betrokken actoren omschreven. Hierbij gaat het om hun mening betreft het opnemen van de Wet aanpak overlast in de APV van de gemeente Dalfsen.

#### Meningen interne afdelingen

Volgens de jurist van de afdeling Handhaving mag de Wet aanpak woonoverlast per direct worden opgenomen in de APV. Dit omdat de afdeling Handhaving veel klachten binnenkrijgt waar het achteraf om *“ordinaire burenoverlast”* gaat. Met de nieuwe wet kan de gemeente meer regie houden. Ook krijgt de afdeling Handhaving steeds meer te maken met verwarde personen, zaken waar de jurist niet veel verder mee kan. Jurist: *“Met deze wet krijgen we (de burgemeester) meer bevoegdheden, wat iemand wel of niet moet doen. Nu hebben we dat niet.”* De jurist geeft ook aan dat ze bij sommige casussen niets meer kunnen doen. Dan verwijst de jurist de burens naar de civiele rechter. Jurist: *“Door invoering van de nieuwe wet door middel van een verordening zou onze burgemeester veel meer bevoegdheden krijgen en daarmee sneller overlast (veelal) veroorzaakt door personen tegengaan.”* Ook de toezichthouder APV van de afdeling Handhaving denkt dat het goed is om de Wet aanpak woonoverlast in de APV op te nemen. Vooral bij situaties dat er echt daadwerkelijk overlast is en je geen kant op kan, dat er op die momenten met de nieuwe wetgeving gedwongen kan worden om de overlast te beëindigen. (Bijlage A)

De coördinator van de Sociale Kernteams is van mening dat een gedragsaanwijzing op basis van de Wet aanpak woonoverlast een onderdeel is van een groter plan van aanpak. Coördinator: *“Je kunt wel een aanwijzing opleggen, maar als iemand daar niet aan kan voldoen, omdat er wat aan de hand is met de persoon. Dan moet er meer gebeuren.”* Wel geeft de coördinator aan dat de gedragsaanwijzing helpend kan zijn. Maar het is een boemerang wanneer de er een boete wordt opgelegd aan de overlastgever bij het overtreden van de gedragsaanwijzing. De coördinator geeft aan dat de overlastgevers deze vaak niet kunnen betalen, gezien ze een uitkering hebben. Dan betaalt de gemeente uiteindelijk zelf de boete. Ook is de coördinator voorstander voor het opzetten van buurtbemiddeling en een gezamenlijke aanpak te hebben met samenwerkingspartners. Vaak willen de mensen dat een andere partij de oplossing verzint, maar bij buurtbemiddeling moeten zij zélf tot oplossingen komen voor hun eigen probleem. (Bijlage A)

Ook de beleidsmedewerker Integrale Veiligheid en Rampenbestrijding denkt dat het opnemen van de Wet aanpak woonoverlast in de APV goed voor de gemeente is. Zo kan de gemeente het in eigen handen houden en is zo niet altijd afhankelijk van andere partners totdat hun een beslissing nemen. Er kan zo eerder worden ingegrepen. (Bijlage A)

#### Meningen externe actoren

De wijkagent geeft aan dat het opnemen van de bevoegdheden uit de Wet aanpak woonoverlast in de APV zeker zal helpen om de woonoverlast te verminderen. Er moet dan volgens de wijkagent wel eerst met buurtbemiddeling begonnen worden. Met buurtbemiddeling is de drempel veel lager. Zo heeft het minder impact dan wanneer de wijkagenten aan de deur komen. Wijkagent: *“Als er dan het stappenplan wordt afgelopen, van eerst buurtbemiddeling en als laatst een gedragsaanwijzing, dan voelen de mensen ook dat het echt menens is.”* De wijkagent ziet de nieuwe bevoegdheden als een stok achter de deur. Zo is het wel eens voorgekomen dat één van de partijen in een burenruzie niet tot een oplossing wilde komen, en dan het gevaar komt dat de ruzie kan escaleren. De wijkagent geeft aan dat op zulke momenten de woonoverlast erg lang kan doormodderen, soms wel zes jaar lang. In deze gevallen kunnen de bevoegdheden uit de Wet aanpak woonoverlast als een stok achter de deur zijn. (Bijlage A)

SAAM Welzijn (Bijlage A) geeft aan dat het goed is om de Wet aanpak woonoverlast op te nemen in de APV van de gemeente. De jongerenwerker geeft aan dat ze denkt dat het voor inwoners fijn is. Zo kunnen de inwoners in hun eigen kern terecht. Ook woonstichting VechtHorst denkt dat de wet goed voor de gemeente is. Vooral in gevallen wanneer het om een persoon gaat die in de war is, of wanneer het om een casus gaat waarbij een hele buurt betrokken is. In zulke gevallen kan de burgemeester volgens de woonconsulent zeker een gedragsaanwijzing opleggen. Maar dit moet dan wel in overleg met VechtHorst en niet eenzijdig. Er moet samen in opgetrokken worden. (Bijlage A).

## Conclusie

In dit onderzoek is gezocht naar een antwoord op de vraag: 'Wat doet de gemeente Dalfsen aan de aanpak tegen woonoverlast, en hoe kunnen, indien nodig, de nieuwe bevoegdheden uit de Wet aanpak woonoverlast worden opgenomen in de APV?' Hiervoor is deskresearch en een kwalitatief onderzoek uitgevoerd door betrokken interne en externe actoren van de gemeente Dalfsen te bevragen naar de huidige aanpak en te bevragen naar de Wet aanpak woonoverlast.

In dit onderzoek is er gekeken naar welke soorten woonoverlast er voorkomen in de gemeente Dalfsen. Uit de resultaten komt naar voren dat er vele verschillende soorten woonoverlast zijn in de gemeente. Vooral burenruzie en geluidsoverlast (waaronder geluidsoverlast door dieren) worden genoemd door de actoren.

Uit onderzoek is gebleken dat overlast door buurtbewoners de enige overlastvorm is die door meer mensen wordt gesignaleerd en is ook meer persoonlijke overlast gaan veroorzaken. Vergeleken met Nederland en Overijssel komt overlast door buurtbewoners iets minder voor in de gemeente Dalfsen. In heel Nederland kwam in 2017 overlast door buurtbewoners met 28,7% wel eens voor. In Dalfsen is dat 24%. 5,1% van de Nederlanders ervaart veel overlast door buurtbewoners. In Overijssel is dat 4,4% en in Dalfsen 2%. In 2013 ervaarde 3% van de inwoners van Dalfsen veel overlast.

Uit de resultaten blijkt dat de ene actor meer te maken krijgt met woonoverlast dan de ander. De afdeling Handhaving van de gemeente Dalfsen krijgt elke dag één of twee klachten binnen van overlast. De politie Dalfsen geeft aan dat woonoverlast regelmatig in de gemeente voorkomt. Uit de resultaten komt naar voren dat er 36 keer een melding is gedaan van burengerucht (relatieproblemen). 24 van de 36 meldingen gingen over burenruzie (zonder gevolg). VechtHorst krijgt gemiddeld vier keer per maand nieuwe meldingen binnen, naast de al langer lopende casussen. Bij SAAM Welzijn komt woonoverlast ongeveer vijf keer per jaar voor. Bij de afdeling Sociale Kernteams komt woonoverlast ongeveer zes keer per jaar voor.

Uit onderzoek is gebleken dat woonoverlast op verschillende manieren kan worden aangepakt, namelijk met niet-juridische middelen, gemengde middelen of juridische middelen. Uit de resultaten komt naar voren dat de gemeente Dalfsen geen eenduidige aanpak heeft tegen woonoverlast. Elke actor heeft zijn eigen middelen om de woonoverlast tegen te gaan. Ook ligt het eraan op welk niveau de klacht binnenkomt in de gemeentelijke organisatie. De klacht blijft dan bij de afdeling waar het binnenkomt. De afdeling Handhaving en toezicht laat bij het binnenkomen van een klacht een controle uitvoeren door de handhavers. Wanneer er tijdens een controle een overtreding wordt geconstateerd, kan er een brief worden verstuurd of een gesprek worden aangegaan met de overtreders. Ook kan er mediation worden ingezet. Uit de resultaten komt naar voren dat er ook aan de hand van wet- en regelgeving wordt gehandhaafd.

Ook kunnen casussen omtrent woonoverlast worden ingebracht in de Sociale Kernteams van de gemeente. In sommige gevallen wordt een externe partij ingeschakeld zoals Eigen Kracht. Tast de woonoverlast de openbare orde en veiligheid aan, dan is het ook een zaak voor de afdeling Veiligheid en Crisisbeheersing. Ook kunnen er meldingen bij de politie binnenkomen. De politie heeft verschillende middelen zoals in gesprek gaan met beide partijen, bemiddelen of handhaven. Komt de melding bij SAAM Welzijn binnen, dan gaat SAAM Welzijn met beide partijen in gesprek. Als het om een huurwoning gaat, dan kan VechtHorst worden ingeschakeld. VechtHorst heeft verschillende

middelen om de woonoverlast aan te pakken zoals in gesprek gaan, aanvullende voorwaarden of ontruiming.

Uit de resultaten komt naar voren dat er verschillende interne afdelingen betrokken zijn bij woonoverlast, namelijk: Handhaving en toezicht, Sociale Kernteams en Veiligheid en Crisisbeheersing. De externe actoren van de gemeente bij aanpak van woonoverlast zijn: SAAM Welzijn, Woonstichting VechtHorst, Politie Oost-Nederland, Carinova, GGD IJsselland, MEE IJsseloevers, Stichting De Kern Dimence groep maatschappelijke dienstverlening en Zorg- en Veiligheidshuis IJsselland.

Uit de resultaten komt naar voren dat sommige actoren de huidige aanpak niet effectief vinden. In sommige gevallen is de samenwerking niet optimaal, en wordt er gezocht naar wie wanneer verantwoordelijk is om de woonoverlast aan te pakken. Uit de interviews is gebleken dat de actoren van mening zijn dat het opnemen van de Wet aanpak woonoverlast in de gemeente Dalfsen, goed is voor de gemeente Dalfsen. Sommige actoren zien de wet als een onderdeel van een groter plan van aanpak.

Uit onderzoek is gebleken dat allereerst de raad een verordening moet vaststellen voordat de burgemeester de bevoegdheden uit de Wet aanpak woonoverlast kan inzetten. De gemeenteraad heeft de mogelijkheid om bij verordening vast te leggen dat een gebruiker van een erf of woning zorgt dat er geen ernstige en herhaaldelijk hinder voor omwonenden veroorzaakt wordt. De raad kan in de verordening regels stellen aan de uitoefening van de bevoegdheid van de burgemeester. Daarnaast kan de raad ook in de verordening specificeren in welke concrete gevallen van ernstige overlast de burgemeester de last op kan leggen. Voor het opnemen van de bevoegdheden moet de APV gewijzigd worden. Het opstellen van beleidsregels is niet verplicht. Wanneer de raad de verordening heeft vastgesteld, mag de burgemeester in individuele gevallen van woonoverlast onderzoeken of hij een gedragsaanwijzing inzet. In het geval de burgemeester wordt gevraagd om een gedragsaanwijzing op te leggen maar dit niet doet, moet hij ook goed kunnen onderbouwen waarom hij deze niet inzet.

## Aanbevelingen

In dit hoofdstuk worden er aanbevelingen gegeven voor de gemeente Dalfsen die uit de resultaten van dit onderzoek zijn gekomen.

### **Opnemen van de Wet aanpak woonoverlast in de APV van de gemeente**

Het is zeer raadzaam voor de gemeente Dalfsen om de bevoegdheden uit de Wet aanpak woonoverlast op te nemen in de APV, ook al komt woonoverlast in vergelijking met Nederland minder voor in de gemeente Dalfsen. Uit onderzoek is namelijk gebleken dat overlast door buurtbewoners de enige overlastvorm is die door meer mensen wordt gesignaleerd en deze ook meer persoonlijke overlast is gaan veroorzaken (CBS, 2017). Woonoverlast duurt gemiddeld zes jaar en geeft veel psychische problemen. Met de Wet aanpak woonoverlast kan het gemiddelde van zes jaar worden verkort, en zullen er minder mensen psychische problemen hebben.

Ook komt uit het onderzoek naar voren dat de gemeente met de Wet aanpak woonoverlast meer bevoegdheden heeft om de woonoverlast aan te pakken. Zowel in huur- als koopwoningen (CCV, 2017). Wanneer de Wet aanpak woonoverlast niet wordt opgenomen in de APV, heeft de gemeente Dalfsen minder bevoegdheden om in te grijpen bij koopwoningen bij ernstige en herhaaldelijke overlast. Zonder de Wet aanpak woonoverlast heeft de gemeente maar twee opties, namelijk: de overlastgever een waarschuwing geven of tot ontruiming over gaan (Aedes, 2017). De eerste optie is vaak te licht en daarmee niet effectief. De tweede optie is zwaar en vaak niet mogelijk door de strenge eisen die de wet stelt, zoals omschreven in hoofdstuk 7.1.2. Met de Wet aanpak woonoverlast heeft de gemeente Dalfsen er een bestuursrechtelijke instrument bij om de ernstige en herhaaldelijke woonoverlast aan te pakken. Hiermee is de Wet aanpak woonoverlast van toegevoegde waarde op de huidige aanpak tegen woonoverlast. Uit onderzoek komt ook naar voren dat de interne afdelingen en externe actoren het opnemen van de Wet aanpak woonoverlast in de APV goed voor de gemeente vinden (Bijlage A). De interne en externe actoren zien kansen om de ernstige en herhaaldelijke woonoverlast effectiever aan te pakken met de Wet aanpak woonoverlast. Zo geeft onder andere de jurist van de afdeling Handhaving en toezicht aan: *“Met deze wet krijgen we (de burgemeester) meer bevoegdheden, wat iemand wel of niet moet doen. Nu hebben we dat niet.”* (Hoofdstuk 7.3).

Als de gemeente Dalfsen ervoor kiest om de Wet aanpak woonoverlast in de APV op te nemen, en de burgemeester legt aan de hand van zijn bevoegdheid een gedragsaanwijzing op, dan moet er ook rekening mee gehouden worden hoe er gehandhaafd gaat worden (VNG Forum, 2018). Dit moet vooraf aan de gedragsaanwijzing duidelijk zijn. Wat wordt er bijvoorbeeld verstaan onder de overlast, en hoe gaat het gecontroleerd worden? De gedragsaanwijzing moet namelijk wel handhaafbaar zijn. Het is daarom raadzaam om als gemeente een handhavingsplan op te zetten per casus (Fransis Saathof Workshop CCV, 8 maart 2018). In het handhavingsplan kunnen kort maar krachtig de aandachtspunten en verantwoordelijkheden (wie doet wat) worden vastgelegd om de gedragsaanwijzing te handhaven. Zo kunnen er bijvoorbeeld afspraken worden vastgelegd tussen gemeente, politie en bij huurwoningen de woningcorporatie.

Zoals in hoofdstuk 7.1.2 beschreven staat, kan een gemeente een last onder dwangsom of een last onder bestuursdwang verbeuren. Het bestuursorgaan moet vooraf een bedrag vaststellen van de maximale hoogte van de dwangsom (Rijkswaterstaat, z.d.). Ook moet het vastgestelde bedrag in redelijke verhouding staan met de zwaarte van het geschonden belang en de beoogde werking van de dwangsomoplegging. Daarnaast is het raadzaam wanneer de overlastgever een psychische en/of



psychiatrische aandoening heeft, hier rekening mee te houden. Zoals in hoofdstuk 7.1.2 is beschreven mag de gedragsaanwijzing niet onevenredig zwaar zijn. Het is daarom raadzaam om te bekijken of de overlastgever wel aan de gedragsaanwijzing kan voldoen, of dat er alleen hulpverleningsinstanties worden ingezet. Het voordeel van de Wet aanpak woonoverlast is dat er in de gedragsaanwijzing, naast dat de overlastgever het overlast gevende gedrag moet stoppen, ook kan staan dat een overlastgever een hulpverlening traject moet starten (Tomlow Advocaten, 2015). Ook geeft Saathof (CCV workshop, 8 maart 2018) als voorbeeld aan om bij licht verstandelijk beperkten te werken met pictogrammen in plaats van een lap tekst waarin de gedragsaanwijzing staat opgesomd. Wanneer het overlastgevers met psychische of psychiatrische problemen betreft, betekent dat niet dat er geen rekening gehouden hoeft te worden met omwonenden. De gemeente behartigd namelijk ook de belangen van de omwonenden. Zo heeft gemeente Bunnik (2017) in haar beleidsregels opgesteld dat: *“Indien de frequentie en de intensiteit van de overlast, eventueel in combinatie met risico’s voor omwonenden, dusdanig groot zijn dat de veiligheid in het geding is, en er geen andere mogelijkheden meer zijn, kan de burgemeester een gedragsaanwijzing opleggen.”* Dit houdt in dat de gemeente ondanks dat er psychische of psychiatrische problemen spelen bij de overlastgever, toch overgaat tot het opleggen van een gedragsaanwijzing gezien het veiligheidsbelang van de omwonenden.

Wanneer de bevoegdheden uit de Wet aanpak woonoverlast in de APV worden opgenomen, kunnen deze ook kosten met zich meebrengen wanneer een gedragsaanwijzing wordt opgelegd. De kosten van een gedragsaanwijzing zijn echter lastig in te schatten. Dit omdat elke gedragsaanwijzing anders is van aard en omvang en de toezicht op de naleving hiervan. In gemeente Dalfsen kunnen de toezichthouders de gedragsaanwijzing handhaven op grond artikel 6:2 uit de APV van de gemeente Dalfsen (2013). Ook de politie kan de gedragsaanwijzing handhaven gezien zij ook toezichthouders zijn in de gemeente. Het voordeel hiervan is dat er zo over de hele dag toezicht gehouden kan worden. Ook komt uit de onderzoeksresultaten naar voren dat inwoners bezwaar kunnen maken tegen de gedragsaanwijzing (CCV, z.d.). De eventuele bezwaar- en beroepsprocedures tegen het opleggen van de gedragsaanwijzing, of tegen het niet opleggen van de gedragsaanwijzing zullen de inzet van ambtelijke capaciteit verhogen wat ook kosten met zich mee zal brengen. (Gemeente Bunnik, 2017).

Wordt de Wet aanpak woonoverlast in de APV opgenomen, dan kunnen de inwoners van gemeente Dalfsen hiervan een hoge verwachting hebben. Het CCV (2017) geeft aan dat inwoners met deze wet een oplossing zien voor al hun burenoverlast. Zoals uit de onderzoeksresultaten naar voren komt is de wet alleen als laatste redmiddel bedoeld. Het is daarom raadzaam om als gemeente goed naar buiten te communiceren wat de wet inhoud als de wet wordt opgenomen in de APV. (CCV, 2017)

### **Schrijven van voorbereidend besluitvormend raadsvoorstel**

Om gebruik te kunnen maken van de bevoegdheden uit de Wet aanpak woonoverlast, moet de wet opgenomen worden in de APV van de gemeente Dalfsen (CCV, z.d.). Uit het onderzoek (Hoofdstuk 7.2) komt naar voren dat de raad hierover beslist. Het advies is om een voorbereidend besluitvormend raadsvoorstel te schrijven met argumenten waarom de Wet aanpak woonoverlast opgenomen moet worden in de APV. Om het raadsvoorstel met argumenten te onderbouwen, kan dit onderzoeksrapport worden gebruikt. In bijlage F is een raadsvoorstel van de gemeente Den Haag (2017) opgenomen wat als voorbeeld gebruikt kan worden. Wanneer de raad besluit de wet in de APV op te nemen, kan er gebruik worden gemaakt van bijlage D: Wijziging Model APV en bijlage E: Model Raadsbesluit wijziging Algemene Plaatselijke Verordening.

### **Opzetten van een eenduidige en structurele Plan van Aanpak met interne afdelingen en externe partners waaronder politie, SAAM Welzijn en VechtHorst**

Het is raadzaam om een eenduidig en structureel Plan van Aanpak te hebben met interne afdelingen en externe partners, ongeacht de Wet aanpak woonoverlast wordt opgenomen in de APV of niet. Wel biedt de nieuwe Wet aanpak woonoverlast een mooie gelegenheid om gezamenlijk naar de aanpak van woonoverlast te kijken (Steeverink, 2017). Als gemeente is het volgens Steeverink (2017) onder andere belangrijk om zicht te hebben op de casussen en waar deze binnenkomen voor de aanpak van woonoverlast. Uit onderzoek (Bijlage A) is gebleken dat een klacht op allerlei niveaus binnen kan komen, en dat er niet altijd duidelijk is wie wanneer verantwoordelijk is. Ook komt uit onderzoek naar voren dat inwoners gaan 'shoppen' bij verschillende instanties. Door een gezamenlijke protocol op te stellen met de interne afdelingen en de externe partijen zoals politie, SAAM Welzijn en VechtHorst, kunnen er afspraken gemaakt worden wie wanneer aan zet is. Het is ook raadzaam om met de samenwerkingspartners een gezamenlijk centraal punt op te zetten waar de overlastzaken worden geregistreerd, zoals gemeente Nissewaard (2014). Hierdoor zal het shopgedrag afnemen en wordt er voorkomen dat twee instanties zich op verschillende manieren bemoeien met de inwoner. Uit de onderzoeksresultaten (Bijlage A) is namelijk gebleken dat de klacht in veel gevallen bij de afdeling blijft waar het binnen is gekomen. Hierdoor weten de actoren niet altijd van elkaar welke klachten er allemaal spelen.

Ook het Landelijk Platform Woonoverlast (z.d.) en expertisecentrum het CCV (z.d.) geven aan dat een goede organisatie noodzakelijk is bij de aanpak van woonoverlast. Zo geeft het Landelijk Platform Woonoverlast aan dat een structurele aanpak leidt tot het adequaat oplossen van meer woonoverlastsituaties: *"Zo'n aanpak kenmerkt zich door georganiseerde samenwerking, een lokaal actieplan, een escalatiemodel en afspraken over gegevensuitwisseling."* Via de link: <http://www.platformwoonoverlast.nl/files/2017/04/Voorbeeld-Actieplan-woonoverlast-1.1-2.pdf> is een voorbeeld van een actieplan te vinden die gebruikt kan worden bij het opzetten van een structurele aanpak. Hiervoor zullen er eerst wel overleggen moeten plaatsvinden met de interne afdelingen en de externe actoren om tot een eenduidige Plan van Aanpak te komen. Ook moet er rekening gehouden worden met de privacy omtrent gegevensuitwisseling (Landelijk Platform Woonoverlast, z.d.). Het is daarom raadzaam om in het Plan van Aanpak ook een protocol omtrent gegevensuitwisseling op te nemen. Gemeente Dalfsen (2016) heeft voor het sociaal domein een notitie privacy opgesteld hoe er met gegevensuitwisseling wordt omgegaan. Deze notitie kan ook als handvat gebruikt worden voor het opstellen van een privacy notitie bij het gezamenlijke Plan van Aanpak tegen woonoverlast. In de privacy notitie van het sociaal domein (2016) staat nog de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp). Deze is niet meer van kracht, sinds 25 mei 2018 is de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van kracht (Autoriteit Persoonsgegevens, z.d.). Ook het CCV (z.d.) geeft een stappenplan als handvat om gestructureerde organisatie op te zetten om de woonoverlast aan te pakken. Dit stappenplan is te vinden via de link: <https://www.hetccv-woonoverlast.nl/organisatie>.

Bij de structurele aanpak heeft de gemeente de regie (CCV, z.d.). De burgemeester is namelijk verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid in de gemeente (Hoofdstuk 4) (Rijksoverheid, z.d.). Volgens het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV, 2015) valt onder de openbare orde en veiligheid ook de sociale veiligheid. In de Gemeentewet (Hoofdstuk 3.3.1) staan de verantwoordelijkheden beschreven voor de burgemeester omtrent sociale veiligheid. Het CCV (z.d.) geeft ook aan dat gemeenten naast het beheren van de openbare ruimte, ook de staat van de bebouwing en de leefbaarheid beheren. Hiermee heeft de gemeente een belangrijke taak om woonoverlast te voorkomen en aan te pakken.

## **Buurtbemiddeling**

Het is raadzaam voor de gemeente Dalfsen om buurtbemiddeling op te zetten met partners zoals politie Vechtdal en Woonstichting VechtHorst. Momenteel heeft de gemeente Dalfsen geen eigen buurtbemiddeling vanwege de hoge kosten. Buurtbemiddeling kan echter wel behulpzaam zijn voor de inwoners van de gemeente. Bij buurtbemiddeling bemiddelen getrainde vrijwilligers tussen burens bij conflicten. Hierbij gaat het erom dat de burens zelf een oplossing gaan verzinnen voor hun problemen. Volgens het CCV (z.d.) is buurtbemiddeling het meest effectief wanneer het in een vroeg stadium wordt ingezet en bij niet al te ernstige problemen. Zo helpt buurtbemiddeling niet bij bijvoorbeeld drugsproblematiek of conflicten binnen één familie. Uit onderzoek komt naar voren dat de afdeling Sociale Kernteams en de politie de Wet aanpak woonoverlast zien als een onderdeel van een groter plan van aanpak. Een mogelijkheid is daarom om buurtbemiddeling op te zetten in de gemeente Dalfsen. Dit omdat buurtbemiddeling ook als eerste stap wordt genoemd die doorlopen moet worden om de bevoegdheden uit de Wet aanpak woonoverlast in te zetten. Daarnaast heeft buurtbemiddeling een oplossingspercentage van 70% (CCV, z.d.). Ook is buurtbemiddeling een laagdrempelige manier om woonoverlast in een vroeg stadium aan te pakken. Hiermee wordt voorkomen dat een burenruzie escaleert in ernstige en herhaaldelijke woonoverlast. Ook heeft buurtbemiddeling als doel om de onderlinge communicatie van bewoners te verbeteren, en dat bewoners begrip en respect voor elkaar tonen. (Rijksuniversiteit Groningen, 2015)

De inwoners van de gemeente Dalfsen hebben wel de mogelijkheid om bij SAAM Welzijn kosteloos buurtbemiddeling aan te vragen (Samen Doen, z.d.). Er wordt echter geen gebruik gemaakt van getrainde vrijwilligers (Persoonlijk contact coördinator, 1 juni 2018). Hiermee is het geen echte buurtbemiddeling, in die zin dat buurtbemiddeling vóór de inwoners en dóór de inwoners is (CCV, z.d.). Uit de onderzoeksresultaten komt ook naar voren dat de gemeente Dalfsen in sommige gevallen Eigen Kracht Centrale inzet. Vanuit Eigen Kracht kan ook een mediator worden ingezet. Momenteel koopt de gemeente bemiddeling in van Eigen Kracht (Persoonlijk contact, 16 mei 2018). De coördinator van de Sociale Kernteams geeft aan dat bemiddeling vanuit Eigen Kracht niet te vergelijken is met buurtbemiddeling. Eigen Kracht heeft namelijk een zwaardere methode, buurtbemiddeling daarin tegen is een laagdrempeligere manier van bemiddelen. Ook is er bij Eigen Kracht geen interne samenwerking met samenwerkingspartners zoals politie en de woningcorporatie uit de gemeente. Bij buurtbemiddeling is dit wel (Persoonlijk contact coördinator, 23 mei 2018). Ook komt uit de onderzoeksresultaten (Hoofdstuk 6.2.2) naar voren dat sommige professionals twijfelen ook over het inzetten van Eigen Kracht. Omdat het een vrij duur traject is, namelijk 1000 euro per traject, zetten de professionals Eigen Kracht niet snel in. (Coördinator Sociale Kernteams, persoonlijk contact, 31 mei 2018)

### Voordelen voor gemeente, politie en VechtHorst

Buurtbemiddeling heeft ook voordelen voor organisaties zoals de gemeente, politie en VechtHorst. Voor de gemeente kan buurtbemiddeling een bijdrage leveren aan de openbare orde en veiligheid (Politieacademie, z.d.). De burgemeester is namelijk verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid in de gemeente (Hoofdstuk 4). Zoals hierboven beschreven staat, kan er met buurtbemiddeling voorkomen worden dat een burenruzie escaleert in ernstige en herhaaldelijke woonoverlast. Hiermee wordt ook de leefbaarheid, sociale cohesie en veiligheid bevorderd in de gemeente. Zo past buurtbemiddeling ook in het integraal veiligheidsbeleid van de gemeente. In dit beleid is namelijk ook het veiligheidsveld 'Veilige woon- en leefomgeving' opgenomen (Gemeente Dalfsen, 2014).

De wijkagent (Bijlage A) krijgt ook regelmatig te maken met burenruzies (Hoofdstuk 5.2). De wijkagent (Bijlage A) geeft aan dat het werk vooral uit woonoverlast zaken bestaat. In veel gevallen kan de politie niets doen, omdat er geen strafbaar feit wordt gepleegd. Zoals in hoofdstuk 6.2.4. staat omschreven, probeert de politie wel in sommige gevallen alvast te bemiddelen tussen partijen. Wanneer er buurtbemiddeling is, kan de politie de inwoners verwijzen naar de buurtbemiddeling. Dit zal de politie veel tijd besparen, en kan zo prioriteit aan andere zaken geven. (Politieacademie, z.d.)

Buurtbemiddeling kan ook voor VechtHorst behulpzaam zijn. Een woningcorporatie moet namelijk volgens de Woningwet 2015 ook investeren in de leefbaarheid. Zo geeft de Rijksoverheid (z.d.) als voorbeeld aan dat een woningcorporatie ook overlast moet bestrijden. Met buurtbemiddeling kan een woningcorporatie ervoor zorgen dat huurders prettig en veilig kunnen wonen (Politieacademie, z.d.). Door de huurders te verwijzen naar buurtbemiddeling zorgt voor tijdbesparing voor de woonconsulent. Zo kan de woonconsulent van VechtHorst meer tijd besteden aan bijvoorbeeld wijkontwikkeling en de complexe overlastsituaties.

Uit het onderzoek van de Rijksuniversiteit Groningen (2015), in opdracht van Buurtbemiddeling Nederland, is daadwerkelijk gebleken dat met het inzetten van buurtbemiddeling veel kosten bespaard kunnen worden. In het onderzoek zijn drie casussen aan een wijkagent en een woonconsulent van een woningcorporatie voorgelegd. Eén van de casussen ging over een conflict tussen twee burens over de erfgrans, waarbij partij A een klap heeft uitgedeeld aan partij B. De vraag was hoe de wijkagent en de woonconsulent in het geval van de casussen, gehandeld zouden hebben zonder buurtbemiddeling en wat dit zou hebben gekost. Daarna is er gekeken hoeveel er bespaard zou zijn met buurtbemiddeling. In onderstaand tabel staan de resultaten.

Tabel 1 (Rijksuniversiteit Groningen, 2015):

Baten	Aantal uren	Bedrag, (kosten per uur)	Totaal
<b>Politie zonder BB</b>	40	€100	€4.000,00
<b>Politie met BB</b>	5:10	€100	€516,67
		<i>Besparing</i>	<u>€3.483,33</u>
<b>Woningcorporatie zonder BB</b>	24	€70	€1.680,00
<b>Woningcorporatie met BB</b>	4:55	€70	€344,40
		Besparing	<u>€1.335,60</u>
		<i>Totaal</i>	€4818,93
<b>Kosten</b>			
<b>Cases</b>	6	€557	€3.342,00
		<i>Totale besparing</i>	<u>€1.476,93</u>

Uit het onderzoek van de Rijksuniversiteit Groningen (2015) kwam naar voren dat de wijkagent gemiddeld 10 uur nodig is voor een casus. Omdat het in één casus om een geweldsdelict ging, is een wijkagent 10 uur extra kwijt. De woonconsulent is gemiddeld 8 uur nodig per casus. Zoals in tabel 1 is te zien, zijn de maatschappelijke kosten van buurtbemiddeling gemiddeld €557,- per casus. Uit het onderzoek van de Rijksuniversiteit Groningen (2015) kwam naar voren dat er in totaal €1.476,93 bespaard is door het inzetten van buurtbemiddeling.

### Passend binnen huidige coalitieakkoord

Buurtbemiddeling past ook binnen het huidige coalitieakkoord (2018) van Gemeentebelangen en CDA. Twee kernonderwerpen uit het coalitieakkoord zijn namelijk: *'burgerparticipatie'* en *'transformatie van het sociaal domein'*. Volgens het CCV (2014) is buurtbemiddeling een sterk voorbeeld van burgerparticipatie. Bewoners krijgen bij buurtbemiddeling namelijk handvaten aangereikt om verantwoordelijkheid te nemen bij conflicten. Ook zijn het de inwoners zelf die zich als getraind vrijwilliger inzetten om bemiddelingen uit te voeren. Hiermee is buurtbemiddeling voor en door inwoners. Ook wordt de zelfredzaamheid van de inwoners vergroot door middel van buurtbemiddeling. Bemiddelaars geven burens namelijk aanknopingspunten om zelfstandig hun problemen op te lossen, zonder behulp van instanties. Ook past buurtbemiddeling bij de transformatie van het sociaal domein van de gemeente Dalfsen. De transformatie in het sociaal domein stelt de behoefte van de inwoners centraal. Hierbij heeft de inwoner een centrale en regisserende rol in het toewerken naar een toekomstbestendige oplossing. Bij buurtbemiddeling houdt de inwoner ook zelf de regie en bedenkt zelfstandig oplossingen voor zijn problemen. Volgens het CCV (2014) draagt buurtbemiddeling bij aan verschillende belangrijke waarden in de samenleving, namelijk: burgerbetrokkenheid, sociale samenhang, veiligheid en leefbaarheid in de wijk.

### Organiseren

Voor het opzetten van buurtbemiddeling is een stuurgroep nodig (CCV, 2014). De stuurgroep is een samenwerkingsverband en zorgt voor de vorm en inhoud van het opstartproces en blijft betrokken zolang de buurtbemiddeling bestaat in de gemeente. De rol van de stuurgroep is het creëren van draagvlak. De leden van de stuurgroep zijn onder andere opdrachtgevers en financiers zoals: gemeente, politie en woningcorporatie. Na het opstartproces kunnen ook andere partners aan het samenwerkingsverband deelnemen. In het "Handboek Buurtbemiddeling" van het CCV (2014) staat beschreven welke stappen er doorlopen moeten worden om buurtbemiddeling op te zetten. Wanneer de gemeente Dalfsen ervoor kiest om buurtbemiddeling op te zetten, kan de gemeente het handboek als handvat gebruiken.

Doordat het zeer raadzaam is voor de gemeente Dalfsen om gezamenlijk een eenduidig en structureel Plan van Aanpak te hebben met samenwerkingspartners voor de aanpak tegen woonoverlast (zie aanbeveling hierboven), biedt het ook een mooie gelegenheid om na te denken over buurtbemiddeling met samenwerkingspartners. Zo kan de buurtbemiddeling ook worden opgenomen in het Plan van Aanpak.

### Kosten

Volgens het CCV (2014) zijn de financiers van buurtbemiddeling in de meeste gevallen de gemeente en de woningcorporatie. Er kunnen ook andere partijen meebetalen, bijvoorbeeld voor de opleidingskosten van de bemiddelaars. Voor buurtbemiddeling moet er een budget zijn dat de kosten dekt voor onder andere:

- Salaris beroepsmatige en professionele coördinator
- Training en deskundigheidsbevorderingen van vrijwilligers
- Reiskosten
- Onkostenvergoeding
- Activiteiten
- Publiciteit
- Huisvesting (facilitaire ruimte), evt. huurkosten

- Eenmalige kosten bij de opzet: werving coördinator, website en communicatiemateriaal, kantoor en gespreksruimte

Naast de beroepsmatige coördinator kunnen er ook vaste medewerkers worden aangesteld. Buurtbemiddeling hoeft niet alleen maar door vrijwilligers te worden uitgevoerd. De vaste medewerkers kunnen bijvoorbeeld de voorlichtingen geven. Vrijwillige bemiddelaars hebben het vaak al druk met de bemiddelingsgesprekken. Wanneer er op de vrijwilligers een te groot beroep wordt gedaan, kunnen zij afhaken. (CCV, 2014)

De kosten zijn ook afhankelijk van de lokale doelstellingen, inwoneraantal, omvang en complexiteit van het werkgebied, grootte en aard van het woningbestand. Daarnaast moet er een schatting worden gemaakt voor de verwachte inzet van de coördinator en buurtbemiddelaars. Ook zullen de reiskosten voor de gemeente Dalfsen hoger zijn. Dit gezien de gemeente bestaat uit vijf verschillende kernen en een landelijk gebied is. (CCV, 2014)

Gezien de gemeente Dalfsen een redelijk kleine gemeente is, is het aan te raden om een gezamenlijke buurtbemiddeling op te zetten met andere buurgemeenten en partners. Dit zorgt ervoor dat de kosten samen gedeeld kunnen worden en voor de deelnemende gemeenten lager zijn. Zo is op de site van het CCV (2018) te zien dat onder andere de buurgemeenten Ommen-Hardenberg, Staphorst en Zwartewaterland ook geen buurtbemiddeling hebben. Gemeente Dalfsen kan eventueel samenwerking zoeken met deze gemeenten. Ook kan de gemeente ervoor kiezen om bij een bestaande buurtbemiddeling van een buurgemeente aan te sluiten. Bijvoorbeeld bij Travers Welzijn (z.d.) van de gemeente Zwolle of bij de buurtbemiddeling (z.d.) in de gemeente Olst-Wijhe. Het voordeel hiervan is dat alles dan al is georganiseerd voor buurtbemiddeling. De kosten voor het opzetten van buurtbemiddeling kunnen hiermee worden overgeslagen. Wel moeten er in de gemeente vrijwillige bemiddelaars worden geworven en opgeleid. Een ander voordeel is dat door met meerdere gemeenten en woningcorporaties buurtbemiddeling te hebben, de buurtbemiddeling ook zal blijven continueren. (CCV, 2014)

Wanneer de gemeente Dalfsen kiest voor buurtbemiddeling is het aan te raden om niet geheel zelfstandig buurtbemiddeling op te zetten, maar in samenwerking met andere buurgemeenten. Een andere mogelijkheid is om aan te sluiten bij een bestaande buurtbemiddeling. Hierdoor kunnen er meer kosten worden bespaard. Ook kan gemeente Dalfsen bij SAAM Welzijn een offerte aanvragen wat het opzetten van buurtbemiddeling voor de gemeente Dalfsen kost. Zoals hierboven is beschreven zijn veelal de gemeente en de woningcorporatie de financiers (CCV, 2014). Bij het opzetten van buurtbemiddeling is het daarom ook raadzaam om woonstichting VechtHorst te benaderen, en om samen te onderhandelen over de kosten.

## Literatuurlijst

- 01-strafrecht-advocaat.nl. (z.d.). Verbod op dubbele bestraffing (Ne bis in idem) – art 68 Sr. Geraadpleegd op 12 februari 2018 via: <https://01-strafrecht-advocaat.nl/verbod-op-dubbele-bestrafing-ne-bis-in-idem-art-68-sr/>
- Aedes. (2017). Gemeenten kunnen gedragsaanwijzing opleggen aan huurders en kopers. Geraadpleegd op 29 mei 2018 via: <https://www.aedes.nl/artikelen/klant-en-wonen/wijkaanpak-en-leefbaarheid/aedes-positief-over-gedragsaanwijzing-voor-overlastgever.html>
- Autoriteit Persoonsgegevens. (z.d.). Algemene informatie AVG. Geraadpleegd op 30 mei 2018 via: <https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/onderwerpen/avg-europese-privacywetgeving/algemene-informatie-avg>
- Buurtbemiddeling Olst-Wijhe. (z.d.). De organisatie van Buurtbemiddeling Olst-Wijhe. Geraadpleegd op 23 mei 2018 via: <http://www.buurtbemiddelingolstwijhe.nl/organisatie.html>
- Carinova. (2018). Home. Geraadpleegd op 19 april 2018 via: <https://www.carinova.nl/>
- CBS. (2017). *Buurtoverlast Stand van zaken, trends en achtergronden*. P.20
- CCV. (z.d.). Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Geraadpleegd op 12 februari 2018 via: <https://hetccv.nl/onderwerpen/wet-bestrijding-voetbalvandalisme-enoverlast/handreiking-aanpak-verstoringsen-van-de-openbare-orde/bestuurlijke-maatregelen/algemene-plaatselijke-verordening/>
- CCV. (z.d.). Bestuursrechtelijke gedragsaanwijzing (door de burgemeester). Geraadpleegd op 1 mei 2018 via: <https://www.hetccv-woonoverlast.nl/gedragsaanwijzing/bestuursrechtelijke-gedragsaanwijzing-door-de-burgemeester>
- CCV. (2018). Buurtbemiddeling in Nederland. Geraadpleegd op 1 juni 2018 via: <https://hetccv.nl/onderwerpen/buurtbemiddeling/buurtbemiddeling-in-nederland/>
- CCV. (z.d.). Gedragsaanwijzing. Geraadpleegd op 24 april 2018 via: <https://www.hetccv-woonoverlast.nl/gedragsaanwijzing>
- CCV. (2014). *Handboek Buurtbemiddeling*. Geraadpleegd via: [https://hetccv.nl/fileadmin/Bestanden/Onderwerpen/Buurtbemiddeling/Documenten/Handboek\\_Buurtbemiddeling\\_-\\_conflicten\\_doeltreffend\\_oplossen/bb\\_handboek\\_printvriendelijke\\_versie.pdf](https://hetccv.nl/fileadmin/Bestanden/Onderwerpen/Buurtbemiddeling/Documenten/Handboek_Buurtbemiddeling_-_conflicten_doeltreffend_oplossen/bb_handboek_printvriendelijke_versie.pdf)
- CCV. (z.d.). Koopwoning. Geraadpleegd op 24 april 2018 via: <https://www.hetccv-woonoverlast.nl/koopwoningen>
- CCV. (z.d.). Laatste kansbeleid. Geraadpleegd op 8 mei 2018 via: <https://www.hetccv-woonoverlast.nl/interventies/laatste-kansbeleid>
- CCV. (2017). Nieuwe wet aanpak woonoverlast, oplossing voor alle overlast? Geraadpleegd op 25 mei 2018 via: <https://hetccv.nl/nieuws/nieuws-detail/article/nieuwe-wet-aanpak-woonoverlast-oplossing-voor-alle-overlast/>

CCV. (z.d.). Optreden op basis van Wet ruimtelijke ordening en bestemmingsplan. Geraadpleegd op 9 februari 2018 via: <https://www.hetccv-woonoverlast.nl/casus/optreden-op-basis-van-wet-ruimtelijke-ordening-en-bestemmingsplan>

CCV. (z.d.). Organisatie. Geraadpleegd op 16 mei 2018 via: <https://www.hetccv-woonoverlast.nl/organisatie>

CCV. (z.d.). Partners. Geraadpleegd op 13 februari 2018 via: <https://www.hetccv-woonoverlast.nl/partners>

CCV. (z.d.). Skaeve Huse. Geraadpleegd op 12 februari 2018 via: <https://hetccv.nl/onderwerpen/veiligheidsbeleving/praktijkvoorbeelden/alle-praktijkvoorbeelden/skaeve-huse/>

CCV. (2016). *Stappenplan 13b Opiumwet*. Geraadpleegd via: [https://hetccv.nl/fileadmin/Bestanden/Onderwerpen/Drugsbeleid/Infosheet\\_13b\\_aug2016.pdf](https://hetccv.nl/fileadmin/Bestanden/Onderwerpen/Drugsbeleid/Infosheet_13b_aug2016.pdf)

CCV. (z.d.). Selectieve woningtoewijzing. Geraadpleegd op 15 februari 2018 via: <https://www.hetccv-woonoverlast.nl/interventies/selectieve-woningtoewijzing>

CCV. (z.d.). Strafrecht. Geraadpleegd op 12 februari 2018 via: <https://www.hetccv-woonoverlast.nl/interventies/strafrecht>

CCV. (z.d.). Veelgestelde vragen buurtbemiddeling. Geraadpleegd op 4 juni 2018 via: <https://hetccv.nl/onderwerpen/buurtbemiddeling/veelgestelde-vragen/>

CCV. (z.d.). Werking van de Wet aanpak woonoverlast (artikel 151d Gemeentewet). Geraadpleegd via: <https://www.hetccv-woonoverlast.nl/doc/Factsheet-Wet-aanpak-woonoverlast-oktober2017.pdf>

CCV. (2017). Wet aanpak woonoverlast. Geraadpleegd op 1 februari 2018 via: <https://www.hetccv-woonoverlast.nl/documenten/wet-aanpak-woonoverlast>

CCV. (z.d.). Wet Victor (artikel 13b Woningwet). Geraadpleegd op 8 februari 2018 via: <https://www.hetccv-woonoverlast.nl/documenten/wet-victor-artikel-13b-woningwet>

CCV. (z.d.). Woonoverlast. Geraadpleegd op 6 februari 2018 via: <https://www.hetccv-woonoverlast.nl/woonoverlast>

De Kern Maatschappelijke Dienstverlening. (2018). Missie / visie. Geraadpleegd op 19 april 2018 via: <https://www.stdekern.nl/missie-visie>

Eenheid Oost Nederland. (2018). *Dataset 2017 van de gemeente Dalfsen*.

Emmen.nu. (z.d.). 'Korte lijntjes met gemeente over plaatsing overlastgevers in gemeenteboerderij'. Geraadpleegd op 12 februari 2018 via: <https://www.emmen.nu/nieuws/emmen/469506/korte-lijntjes-met-gemeente-over-plaatsing-overlastgevers-in-gemeenteboerderij.html>

Gemeente Alkmaar. (2016). Handhaving: aanschrijving. Geraadpleegd op 28 mei 2018 via: [https://www.alkmaar.nl/Handhaving\\_aanschrijving.html](https://www.alkmaar.nl/Handhaving_aanschrijving.html)



Gemeente Bunnik. (2017). Beleidsregels Wet aanpak woonoverlast gemeente Bunnik. Geraadpleegd op 22 mei via:  
[http://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutput/Historie/Bunnik/CVDR604010/CVDR604010\\_1.html](http://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutput/Historie/Bunnik/CVDR604010/CVDR604010_1.html)

Gemeente Bunnik. (2017). *Raadsvoorstel*. Geraadpleegd via:  
[https://www.bunnik.nl/fileadmin/user\\_upload/0\\_Raadsvoorstel\\_wijziging\\_apv\\_ivm\\_wet\\_aanpak\\_woonoverlast.pdf](https://www.bunnik.nl/fileadmin/user_upload/0_Raadsvoorstel_wijziging_apv_ivm_wet_aanpak_woonoverlast.pdf)

Gemeente Dalfsen. (2013). Algemene plaatselijke verordening. Geraadpleegd op 24 mei 2018 via:  
<http://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/XHTMLoutput/Actueel/Dalfsen/CVDR103693.html>

Gemeente Dalfsen. (2018). *Jaarwerkplan 2018 Juridische control en juridische kwaliteitszorg*. Geraadpleegd via:  
[https://teams.dalfsen.nl/concern/\\_layouts/15/WopiFrame.aspx?sourcedoc=/concern/Gedeelde%20documenten/Juridische%20control/2018%20Jaarplanning%20juristen.docx&action=default&DefaultItemOpen=1](https://teams.dalfsen.nl/concern/_layouts/15/WopiFrame.aspx?sourcedoc=/concern/Gedeelde%20documenten/Juridische%20control/2018%20Jaarplanning%20juristen.docx&action=default&DefaultItemOpen=1)

Gemeente Dalfsen. (2014). *Kadernota Integrale Veiligheid 2015-2018*. Dalfsen: Gemeente Dalfsen

Gemeente Dalfsen. (2016). *Notitie privacy in het sociaal domein Gemeente Dalfsen*. Dalfsen: Gemeente Dalfsen

Gemeente Dalfsen. (2018). Saam Welzijn. Geraadpleegd op 23 april 2018 via:  
<https://www.samendoenindalfsen.nl/organisatie?organisatieid=187919&bron=invis2>

Gemeente Den Haag. (2017). Voorstel van het college inzake Wijziging van de APV ten behoeve van de toepassing van artikel 151d Gemeentewet (Wet aanpak woonoverlast). Geraadpleegd via:  
<https://denhaag.raadsinformatie.nl/document/5806346/3/20171123-RIS298169%20Voorstel%20Wet%20aanpak%20woonoverlast%201%20jan%202018%2017102017>

Gemeente Hellevoetsluis. (2015). *Actieplan Aanpak van woonoverlast Hellevoetsluis*. Geraadpleegd via:  
[http://www.gemhellevoetsluis.nl/applicatie/formhelv.nsf/0a72dbd40d91ef40c125701b002168df/39c6aeac1711fe5dc1257eb2004ed95f/\\$FILE/Actieplan%20aanpak%20Woonoverlast%20Hellevoetsluis%20\(definitief%203\).pdf](http://www.gemhellevoetsluis.nl/applicatie/formhelv.nsf/0a72dbd40d91ef40c125701b002168df/39c6aeac1711fe5dc1257eb2004ed95f/$FILE/Actieplan%20aanpak%20Woonoverlast%20Hellevoetsluis%20(definitief%203).pdf)

Gemeente Nissewaard. (2014). *Actieplan aanpak woonoverlast Gemeente Nissewaard*. Geraadpleegd via: <https://www.hetccv-woonoverlast.nl/doc/woonoverlast/actieplan-aanpak-woonoverlast-gemeente-nissewaard.pdf>

Gemeente Zwolle. (2018). *Veiligheidsmonitor 2017 gemeente Dalfsen*. Zwolle: Gemeente Zwolle

GGD GHOR Nederland. (2016). *Nieuwe OGGz: handreiking voor GGD'en*. Utrecht: GGDGHORNederland

GGD IJsselland. (2018). Kerngegevens GGD IJsselland 2017 Gemeente Dalfsen. Geraadpleegd via: [https://dalfsen.ggdijssel.nl/fileadmin/user\\_upload/2018-03-06 - Kerngegevens 2017 - Dalfsen - definitief.pdf](https://dalfsen.ggdijssel.nl/fileadmin/user_upload/2018-03-06_-_Kerngegevens_2017_-_Dalfsen_-_definitief.pdf)

Gubbels, B.G.N. Bestuursdwang. Geraadpleegd op 25 april 2018: <http://www.wetrecht.nl/bestuursdwang/>

Gubbels, B.G.N. Dwangsom. Geraadpleegd op 25 april 2018 via: <https://www.wetrecht.nl/dwangsom/>

Gubbels, B. G. N. Rechtsgebieden. Geraadpleegd op 12 februari 2018 via: <http://www.wetrecht.nl/rechtsgebieden/>

Humanitas-DMH. (z.d.). Humanitas DMH. Geraadpleegd op 29 mei 2018 via: [https://www.humanitas-dmh.nl/?gclid=EAIaIQobChMIiYiZztGq2wIVxEPtCh2VvKAngEAAAYASAAEgIk4PD\\_BwE](https://www.humanitas-dmh.nl/?gclid=EAIaIQobChMIiYiZztGq2wIVxEPtCh2VvKAngEAAAYASAAEgIk4PD_BwE)

IFV. (2015). *Taak en invloed gemeente op fysieke en sociale veiligheid*. Geraadpleegd op 30 mei 2018 via: <https://www.ifv.nl/kennisplein/Documents/20150916-ifv-factsheet-sociale-en-fysieke-veiligheid.pdf>

IrisZorg. (2016). Over IrisZorg. Geraadpleegd op 29 mei 2018 via: <https://www.iriszorg.nl/over-iriszorg>

Jeugdbescherming Overijssel. (z.d.). Jeugdbescherming Overijssel. Geraadpleegd op 29 mei 2018 via: <https://www.jbov.nl/mijn-bureau-jeugdzorg-overijssel.html>

Landelijk Platform Woonoverlast. (z.d.). Aanpak. Geraadpleegd op 16 mei 2018 via: <http://www.platformwoonoverlast.nl/aanpak/>

Landelijk Platform Woonoverlast. (z.d.). VVE. Geraadpleegd op 12 februari 2018 via: <http://www.platformwoonoverlast.nl/voor-u/vve/>

Landelijk Platform Woonoverlast. (z.d.). Wat is woonoverlast? Geraadpleegd op 9 maart 2018 via: <http://www.platformwoonoverlast.nl/>

Leger des Heils. (z.d.). Reclassering. Geraadpleegd op 29 mei 2018 via: <https://www.legerdesheils.nl/reclassering>

Limor. (z.d.). Organisatie. Geraadpleegd op 29 mei 2018 via: <https://www.limor.nl/organisatie>

MEE. (2018). Over MEE. Geraadpleegd op 19 april 2018 via: <https://mee-veluwe-ijsseloever.nl/over-mee/mee>

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. (2012). *Helpen en ingrijpen bij woonoverlast door psychisch kwetsbaren*. Geraadpleegd via: <https://www.hetccv-woonoverlast.nl/doc/publicaties/helpen-en-ingrijpen-bij-woonoverlast-door-psychisch-kwetsbaren.pdf>

Ministerie van Justitie en Veiligheid. (z.d.). Nederlands Instituut voor Forensische Psychiatrie en Psychologie. Geraadpleegd op 29 mei 2018 via: <https://www.nifp.nl/>

Ministerie van Justitie en Veiligheid. (z.d.). Over ons. Geraadpleegd op 29 mei 2018 via: <https://www.kinderbescherming.nl/over-ons>

Ministerie VWS. (2018). Wetsvoorstel Verplichte geestelijke gezondheidszorg. Geraadpleegd op 7 februari 2018 via: <https://www.dwanginzorg.nl/de-toekomst/wetsvoorstellen/wet-verplichte-geestelijke-gezondheidszorg>

Movisie. (z.d.). Over Movisie. Geraadpleegd op 29 mei 2018 via: <https://www.movisie.nl/over-movisie>

Movisie. (2017). Sociale (wijk)teams opnieuw uitgelicht. Geraadpleegd via: [https://www.movisie.nl/sites/default/files/alfresco\\_files/Sociale-wijkteams-opnieuw-uitgelicht-2018%20\[MOV-13719898-1.2\].pdf](https://www.movisie.nl/sites/default/files/alfresco_files/Sociale-wijkteams-opnieuw-uitgelicht-2018%20[MOV-13719898-1.2].pdf)

Movisie. (z.d.). Wet tijdelijk huisverbod. Geraadpleegd op 9 maart 2018 via: [https://gemeenten.movisie.nl/doel/huiselijk-geweld-en-kindermishandeling-aanpakken/beleid/wet-tijdelijk-huisverbod?gclid=EAlaIqobChMIrbWCzPte2QIVAI4ZCh0W8gp\\_EAAYASAAEgIXVfD\\_BwE](https://gemeenten.movisie.nl/doel/huiselijk-geweld-en-kindermishandeling-aanpakken/beleid/wet-tijdelijk-huisverbod?gclid=EAlaIqobChMIrbWCzPte2QIVAI4ZCh0W8gp_EAAYASAAEgIXVfD_BwE)

NGB. (z.d.). Opiumwet (Wet Damocles). Geraadpleegd op 8 februari 2018 via: <http://www.burgemeesters.nl/bevoegdheden/opiumwet>

NGB. (z.d.). Politiewet 2012. Geraadpleegd op 7 maart 2018 via: <http://www.burgemeesters.nl/bevoegdheden/politiewet>

NGB. (z.d.). Taken van een burgemeester. Geraadpleegd op 13 februari 2018 via: <http://www.burgemeesters.nl/node/1747>

NVVB. (2017). *Protocol Huisbezoek Toezichthouder BRP*. Geraadpleegd via: [https://nvvb.nl/media/cms\\_page\\_media/620/Protocol%20Huisbezoek%20Toezichthouder%20BRP%20versie%201-0%20maart%202017.pdf](https://nvvb.nl/media/cms_page_media/620/Protocol%20Huisbezoek%20Toezichthouder%20BRP%20versie%201-0%20maart%202017.pdf)

Ondernemersplein.nl. (z.d.). Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Geraadpleegd op 12 februari 2018 via: <https://www.ondernemersplein.nl/regel/algemene-plaatselijke-verordening-apv/>

Overheid.nl. (2018). Algemene wet bestuursrecht. Geraadpleegd op 7 februari 2018 via: [http://wetten.overheid.nl/BWBR0005537/2018-01-01#search\\_highlight0](http://wetten.overheid.nl/BWBR0005537/2018-01-01#search_highlight0)

Overheid.nl (2010). Algemene wet op het binnentreden. Geraadpleegd op 5 maart 2018 via: <http://wetten.overheid.nl/BWBR0006763/2010-07-01>

Overheid.nl. (2018). Burgerlijk Wetboek Boek 5. Geraadpleegd op 8 februari 2018 via: <http://wetten.overheid.nl/BWBR0005288/2018-01-01>

Overheid.nl. (2017). Burgerlijk Wetboek Boek 6. Geraadpleegd op 8 februari 2018 via: <http://wetten.overheid.nl/BWBR0005289/2017-09-01>

Overheid.nl. (2018). Burgerlijk Wetboek Boek 7. Geraadpleegd op 8 februari 2018 via:  
<http://wetten.overheid.nl/BWBR0005290/2018-02-01>

Overheid.nl. (2015). Gemeentebblad. Geraadpleegd op 13 februari 2018 via:  
<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/gmb-2016-19436.html>

Overheid.nl. (2018). Gemeentewet. Geraadpleegd op 8 februari 2018 via:  
<http://wetten.overheid.nl/BWBR0005416/2018-01-01?VergelijkMet=BWBR0005416%3fg%3d2011-01-01%26v%3d0#TiteldeelIII>

Overheid.nl. (2017). Huisvestingswet. Geraadpleegd op 8 februari 2018 via:  
[http://wetten.overheid.nl/BWBR0035303/2017-07-01?VergelijkMet=BWBR0035303%3fg%3d2015-01-01%26v%3d0#Hoofdstuk1\\_Paragraaf3\\_Artikel5](http://wetten.overheid.nl/BWBR0035303/2017-07-01?VergelijkMet=BWBR0035303%3fg%3d2015-01-01%26v%3d0#Hoofdstuk1_Paragraaf3_Artikel5)

Overheid.nl. (2017). Onteigeningswet. Geraadpleegd op 8 februari 2018 via:  
[http://wetten.overheid.nl/BWBR0001842/2017-09-01?VergelijkMet=BWBR0001842%3fg%3d2011-07-01%26v%3d0#TiteldeelIV\\_Artikel77](http://wetten.overheid.nl/BWBR0001842/2017-09-01?VergelijkMet=BWBR0001842%3fg%3d2011-07-01%26v%3d0#TiteldeelIV_Artikel77)

Overheid.nl. (2017). Opiumwet. Geraadpleegd op 8 februari 2018 via:  
<http://wetten.overheid.nl/BWBR0001941/2017-05-25>

Overheid.nl. (2017). Politiewet 2012. Geraadpleegd op 29 mei 2018 via:  
<http://wetten.overheid.nl/BWBR0031788/2017-01-01>

Overheid.nl. (2017). Wet bijzondere maatregelen grootstedelijke problematiek. Geraadpleegd op 15 februari 2018 via: <http://wetten.overheid.nl/BWBR0019388/2017-07-01>

Overheid.nl. (2016). Wet ruimtelijke ordening. Geraadpleegd op 9 februari 2018 via:  
<http://wetten.overheid.nl/BWBR0020449/2016-04-14?VergelijkMet=BWBR0020449%3fg%3d2011-01-14%26v%3d0>

Overheid.nl. (2017). Wet tijdelijk huisverbod. Geraadpleegd op 9 maart 2018 via:  
<http://wetten.overheid.nl/BWBR0024649/2017-03-01>

Overheid.nl. (2018). Woningwet. Geraadpleegd op 8 februari 2018 via:  
[http://wetten.overheid.nl/BWBR0005181/2018-01-01#HoofdstukIII\\_Artikel13b](http://wetten.overheid.nl/BWBR0005181/2018-01-01#HoofdstukIII_Artikel13b)

Politie. (z.d.). Bevoegdheden politie. Geraadpleegd op 14 februari 2018 via:  
<https://www.politie.nl/themas/bevoegdheden-politie.html>

Politie. (z.d.). Politietaken. Geraadpleegd op 14 februari 2018 via:  
<https://www.politie.nl/themas/politietaken.html>

Politie. (z.d.). Wijkagent. Geraadpleegd op 7 februari 2018 via:  
<https://www.politie.nl/themas/wijkagent.html>

Politieacademie. (z.d.). Buurtbemiddeling organiseren. *Goede burens, betere buurten*. Geraadpleegd via: <https://www.politieacademie.nl/kennisonderzoek/kennis/mediatheek/PDF/15585.PDF>

Regioplan. (2015). *Hoe werken gedragsmaatregelen woonoverlast? Evaluatie gedragsaanwijzing woonoverlast* (p, 68). Amsterdam: Regioplan

Rijksoverheid. (z.d.). Commerciële en maatschappelijke activiteiten woningcorporaties.

Geraadpleegd op 1 juni 2018 via:

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/woningcorporaties/activiteiten-woningcorporaties>

Rijksoverheid. (z.d.). Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI). Geraadpleegd op 29 mei 2018 via:

<https://www.rijksoverheid.nl/contact/contactgids/dienst-justitiele-inrichtingen-dji>

Rijksoverheid. (z.d.). Omgevingswet. Geraadpleegd op 9 februari 2018 via:

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/omgevingswet>

Rijksoverheid. (z.d.). Openbaar Ministerie. Geraadpleegd op 29 mei 2018 via:

<https://www.rijksoverheid.nl/contact/contactgids/openbaar-ministerie-om>

Rijksoverheid. (z.d.). Reclassering Nederland. Geraadpleegd op 29 mei 2018 via:

<https://www.rijksoverheid.nl/contact/contactgids/stichting-reclassering-nederland>

Rijksoverheid. (z.d.). Stichting Halt. Geraadpleegd op 29 mei 2018 via:

<https://www.rijksoverheid.nl/contact/contactgids/halt-nederland>

Rijksoverheid. (z.d.). Taken burgemeesters. Geraadpleegd op 30 mei 2018 via:

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/gemeenten/burgemeesters/taken-burgemeesters>

Rijksoverheid. (z.d.). Veilig Thuis. Geraadpleegd op 29 mei 2018 via:

<https://www.rijksoverheid.nl/contact/contactgids/veilig-thuis>

Rijksuniversiteit Groningen. (z.d.). De algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Geraadpleegd op 25 april 2018 via: <https://www.futurelearn.com/courses/nederlands-recht/0/steps/15591>

Rijksuniversiteit Groningen. (2015). *Het maatschappelijk belang van Buurtbemiddeling*. Geraadpleegd via:

[https://welzijnmiddelburg.nl/sites/welzijnmiddelburg.dev/files/adviesrapport\\_buurtbemiddeling\\_rijk\\_suniversiteit\\_groningen.pdf](https://welzijnmiddelburg.nl/sites/welzijnmiddelburg.dev/files/adviesrapport_buurtbemiddeling_rijk_suniversiteit_groningen.pdf)

Rijkswaterstaat. (z.d.). Hoe kan de hoogte van de dwangsom worden bepaald? Geraadpleegd op 22 mei 2018 via: <https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/handhaving/vragen-antwoorden/vragen-en-antwoorden-1/@87158/dwangsom-hoe-de/>

RIWB Groep Overijssel. Missie en visie. Geraadpleegd op 29 mei 2018 via:

<https://www.ribwgo.nl/missie.html>

Samen Doen. (z.d.). Overlastbemiddeling. Geraadpleegd op 16 mei 2018 via:

<https://www.samendoenindalfsen.nl/product?productid=125499&bron=invis2>

Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden. (2017). *77 Wet van 17 februari 2017 tot wijziging van de Gemeentewet in verband met de aanpak van woonoverlast (Wet aanpak woonoverlast)*. Geraadpleegd op 6 februari 2018

Staatscourant. (2008). *Richtlijn voor strafvordering bestuurlijke strafbeschikking overlastfeiten*. Geraadpleegd via: <https://www.recht.nl/doc/stcrt2008-253-2.pdf>

Statline. (2018). Leefbaarheid en overlast in de buurt; regio. Geraadpleegd op 24 mei 2018 via: <http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?VW=T&DM=SLNL&PA=81924NED&D1=a&D2=0&D3=0&D4=l&HD=160401-1355&HDR=G1,G3,G2&STB=T>

Statline. (2018). Leefbaarheid en overlast in de buurt; regio. Geraadpleegd op 24 mei 2018 via: <http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=81924NED&D1=24-57&D2=0&D3=6-17&D4=l&HDR=G1%2cG3%2cG2&STB=T&VW=T>

Steverink, K. (2017). *Nieuwe wet aanpak woonoverlast oplossing voor alle overlast?* Geraadpleegd op 30 mei 2018 via: <https://nl.linkedin.com/pulse/nieuwe-wet-aanpak-woonoverlast-oplossing-voor-alle-katja-steverink>

Stichting Eigen Kracht Centrale. (2017). *Wat wij doen*. Geraadpleegd op 18 april 2018 via: <https://www.eigen-kracht.nl/wat-we-doen/>

Stichting VvE Belang. (z.d.). *Splitsingsakte en splitsingsreglement*. Geraadpleegd op 13 februari 2018 via: <https://www.vvebelang.nl/over-vves/appartement-en-regelgeving/splitsingsakte-reglement/>

Tactus Verslavingszorg. (z.d.). *Over Tactus*. Geraadpleegd op 29 mei 2018 via: <https://www.tactus.nl/Over-Tactus>

Tomlow Advocaten. (2015). *5 redenen om een gedragsaanwijzing te vorderen*. Geraadpleegd op 30 mei 2018 via: <http://www.tomlow-advocaten.nl/huurrecht-advocaat/5-redenen-om-een-gedragsaanwijzing-te-vorderen/>

Trajectum. (2018). *Missie / visie*. Geraadpleegd op 29 mei 2018 via: <https://www.trajectum.nl/over-ons/missie-visie/#.Ww0gfnkUkdU>

Transfore. (2016). *Poli- en dagklinieken De Tender*. Geraadpleegd op 29 mei 2018 via: <https://www.transfore.nl/poli-en-dagklinieken-de-tender>

Travers Welzijn. (z.d.). *Buurtbemiddeling*. Geraadpleegd op 16 mei 2018 via: [https://www.traverswelzijn.nl/content/uploads/Artikel\\_buurtbemiddeling.pdf](https://www.traverswelzijn.nl/content/uploads/Artikel_buurtbemiddeling.pdf)

Veiligheidshuis IJsselland. (2018). *Partners*. Geraadpleegd op 23 april 2018 via: <http://www.veiligheidshuisijssel.nl/site/>

VechtHorst. (2018). *Missie*. Geraadpleegd op 23 april 2018 via: [http://www.vechthorst.nl/mainpage/582/Missie\\_.html](http://www.vechthorst.nl/mainpage/582/Missie_.html)

Verhoeven, N. (2011). *Wat is onderzoek? Praktijkboek methoden en technieken voor het hoger onderwijs* (p. 166). Den Haag: Boom Lemma

VNG. (2015). Nieuwe Woningwet. Geraadpleegd op 8 februari 2018 via:  
<https://vng.nl/onderwerpenindex/ruimte-en-wonen/woonbeleid/brieven/nieuwe-woningwet>

VNG Forum. (2018). Wet aanpak woonoverlast; ervaringen met de gedragsaanwijzing op grond van de APV?!. Geraadpleegd via: <https://forum.vng.nl/do/question?id=1216644-7175657374696f6e>

Vols, M. (2017). Handhaving openbare orde en overlast. Geraadpleegd op 5 februari 2018 via:  
<http://www.openbareorderecht.nl/index.php/overlast-en-rond-koopwoningen-voegt-wet-aanpak-woonoverlast-toe/>

VROM-Inspectie. (2011). Aanpak woonoverlast en verloedering. Geraadpleegd via:  
<https://www.hetccv-woonoverlast.nl/doc/publicaties/handreiking-aanpak-woonoverlast-en-verloedering.pdf>

VVD, CDA, D66 en ChristenUnie. (2017). *Regerakkoord 2017-2021: Vertrouwen in de toekomst*.

William Schrikker. (z.d.). William Schrikker. Geraadpleegd op 29 mei 2018 via:  
<https://www.williamschrikker.nl/Over-ons/Over-William-Schrikker-Groep>

# Bijlage

## A: Interviews

### Interviewvragen Gemeente Dalfsen Handhaving

**Functie: Medewerker Jurist Handhaving, Openbare Ruimte (Gemeente Dalfsen)**

**Datum: 13 maart 2018**

1. Welke soorten overlast komen er voor in de gemeente Dalfsen en hoe vaak?

Wij zitten bij de afdeling toezicht en handhaving. Er zijn veel verschillende soorten overlast zoals hondenpoep, blaffende honden, illegale bouwwerken, geluidsoverlast, bedrijfsmatige activiteiten, illegale bouwwerken, houtrook, burenoverlast etc. De soorten overlast zijn niet op te noemen, dit is teveel. Op onze afdeling komt eigenlijk alles qua overlast in de openbare ruimte terecht. Ook krijgen wij recentelijk zorgmeldingen binnen, waar het gaat om personen die veelvuldig overlast veroorzaken in de omgeving.

2. Komen er veel klachten binnen?

Ja, elke dag komen er wel 1 of 2 klachten binnen, bijvoorbeeld parkeer overlast, hondenpoep burens die illegaal aan het bouwen zijn of geluidsoverlast veroorzaken. Daarnaast hebben wij ook te maken met handhavingsverzoeken dit zijn een soort van klachten waar de gemeente verplicht iets mee moet doen.

3. Wat heeft de gemeente gedaan om deze overlast tegen te gaan? Wat is de huidige aanpak?

Iedereen heeft op deze afdeling zijn eigen onderwerpen waarover hij/zij gaat. In eerste instantie pakken de toezichthouders de klachten en meldingen op. De Handhavingsverzoeken worden door de jurist opgepakt. De toezichthouders voeren een controle uit en aan de hand daarvan zal een jurist verdere actie ondernemen. Zo heb je diverse middelen om een klacht/melding op te pakken: Je kan een controle uitvoeren of brief toezenden. Om daadwerkelijk iets te doen met de klachten heb je een constatering nodig. Daarom wordt eigenlijk altijd eerst een controle uitgevoerd en aan de hand daarvan worden de vervolgstappen ingezet. Het verschilt per klacht hoe we het oppakken, dit is vaak maatwerk.

4. Welke middelen worden gehanteerd bij de huidige aanpak?

Middelen: we hebben niet echt beleid voor woonoverlast. We bekijken zelf per situatie hoe we het gaan aanpakken. Naar aanleiding van een controle en wanneer een overtreding wordt geconstateerd kunnen we een brief versturen of we gaan in overleg met de overtreders. Zo kan ook Mediation toegepast worden. Vanuit wet- en regelgeving handhaven we natuurlijk ook. Zo hebben wij bijvoorbeeld veel te maken met het activiteitenbesluit, de APV, de Bor etc. Daarnaast maken we veel gebruik van de middelen opgenoemd in de Awb zoals een last onder dwangsom, bestuurlijke boete of bestuursdwang.

a. *Is er al een APV voor overlast?*

Er zijn verschillende overlastonderwerpen geregeld in de APV. Het gaat dan om specifieke soorten overlast zoals geluid, honden etc.

b. *Wordt er bijvoorbeeld gebruik gemaakt van de Wet tijdelijk huisverbod?*

Nog niet ingezet in gemeente Dalfsen. Voor deze wet komt eerder een verzoek van MO



5. Met welke actoren werkt u samen tegen woonoverlast?  
De politie, brandweer omgevingsdienst, GGD, woningstichtingen.
6. Hoe verloopt deze samenwerking?  
De samenwerking verloopt goed.
7. Is er bijvoorbeeld een handhavingsplan? (Wie is waar verantwoordelijk voor?)  
Wij maken niet echt gebruik van een stappenplan omdat elke casus maatwerk vereist. Wij hebben wel stappenplan drank en horeca, ook is er een handhaving uitvoeringsprogramma. Maar er is verder geen beleid wie waar verantwoordelijk voor is. Bij bijvoorbeeld een woningontuiming is dit wel geregeld. Verder niet duidelijk vastgelegd.
8. Vindt u dat de Wet aanpak Woonoverlast in de gemeente Dalfsen opgenomen moet worden in de APV? Waarom?  
Ja per direct. Omdat wij veel klachten binnen krijgen van onderwerpen, waar het achteraf om ordinaire burenoverlast gaat. Zo kun je meer regie houden, ook krijgen we steeds meer te maken met verwarde personen, zaken waar we niet veel mee kunnen. Met deze wet krijgen we meer bevoegdheden (burgemeester), wat iemand wel of niet moet doen. Nu hebben we dat niet. Nu moeten we soms zeggen dat we niets meer kunnen doen. Dan verwijzen we naar civiele rechter. Door invoering van de nieuwe wet door middel van een verordening zou onze burgemeester veel meer bevoegdheden krijgen en daarmee sneller overlast (veelal) veroorzaakt door personen tegengaan.
9. Zou u alle bevoegdheden opnemen? Of een paar bevoegdheden? Zo heeft de gemeente Hellendoorn ook voorbeeld opgenomen in de APV van gedragsaanwijzingen.  
Ik zou dat heel open laten, vooral omdat je van honden tot bijen overlast heb. Van verwarde personen en mensen die gevaarlijk zijn voor zichzelf. Of burenruzies die uit de hand lopen.

### **Interviewvragen Gemeente Dalfsen Handhaving**

**Functie: medewerker Openbare Ruimte / Handhaving**

**Datum: 2 mei 2018**

1. Wat is uw functie binnen de gemeente Dalfsen?  
Toezichthouder voornamelijk voor APV gerelateerde leefbaarheid klachten en meldingen. Is voor de burger heel belangrijk item. Gaat over de situaties waar je woont en een groot deel van je tijd verblijft. We maken o.a. gebruik van boa's die toezicht houden een eventueel strafrechtelijk leefbaarheidszaken kunnen aanpakken. Ik coördineer de ingehuurde boa's van de gemeente Dalfsen. Ook dien ik als vraagbaak voor leefbaarheidsvraagstukken en andere vragen.
2. Krijgt u veel te maken woonoverlast in de gemeente?  
Ja, er is relatief gezien best wel woonoverlast.
3. Welke soorten woonoverlast komen er voor?  
Vaak woongeluidoverlast of overlast van huisdieren dat zijn de meest voorkomende soorten. Ondanks dat we in een dorp wonen met relatief veel leefruimte valt het toch op dat mensen zich aan elkaar storen. Overlast kan eigenlijk overal om gaan.

4. Wat is de huidige aanpak van de gemeente tegen woonoverlast? Hoe wordt de woonoverlast aangepakt?

Dat ligt eraan, we hebben gradaties van overlast, van laag tot hoog urgent, en van daaruit kijken we hoe we er mee omgaan. Hoge urgenties worden direct aangepakt. Laag urgent is bijvoorbeeld mensen die last van hond die vaak in een buurt los loopt. Daar kun je nog niet veel mee, maar neem je wel mee in controles. Maar bijtincident zijn bijvoorbeeld hoog urgent en daar moet direct actie voor ondernomen worden.

Komen de klachten bij u binnen, of via via?

De meeste klachten komen via KCC (Klant Contact Centrum) binnen of via collega toezichthouders, via bestuur of wethouders. Het kan dus op vele verschillende manieren. Via het klachten formulier en de wijkuitvoerder komen ook veel klachten binnen.

Wat is uw taak in het aanpakken van woonoverlast?

Vaak doen wij in de eerste lijn de aanpak, erna toe gaan, vragen of onderzoeken wat er aan de hand is en kijken of wij bevoegd gezag zijn of dat het een civiel rechtelijke kwestie is, en soms schakelen we er derden bij in. Bijvoorbeeld bij geluidklachten het inschakelen van een expert of het geluid binnen of buiten de norm valt.

5. Vindt u deze aanpak effectief? En waarom?

Ja, denk het wel. De klachten die worden afgedaan komen zelden weer aan de orde.

6. Met welke actoren wordt er samengewerkt tegen woonoverlast? (Intern en extern)

Extern: Politie, Vecht Horst, wijkuitvoering, omgevingsdienst

Intern: afdeling Veiligheid en crisisbeheersing, soms met MO bijvoorbeeld met sociaal minderen die betrokken zijn, daar is vaak al zorg vanuit MO.

7. Hoe verloopt deze samenwerking?

Goed, ik streef zelf naar een goed netwerk, zowel intern als extern en met buurgemeenten. Kijk als je bepaalde dingen niet weet, hebben andere gemeenten misschien wel die expertises. Een goed netwerk is heel belangrijk. Als hier in Dalfsen een casus speelt, heb je wel regie, maar je weet ook veel dingen niet. Omgevingsdienst kun je ook erbij betrekken.

Is er duidelijk wie wat doet in de aanpak tegen woonoverlast?

Dat is redelijk duidelijk, binnen gemeente zelf zijn wij als afdeling Handhaving vaak aan zet als het gaat om APV gerelateerde overlast.

8. Zijn er ook gevallen waarin u als handhaver niets meer kunt doen tegen de woonoverlast?

Ja, dat het zover uit de hand is gelopen met burenruzie, dan is bemiddeling niet meer mogelijk. Dan heb je alleen de wetgever als middel. Maar dat is heel lastig. Momenteel is bemiddeling steeds actueler.

9. Vindt u dat de Wet aanpak woonoverlast in de gemeente Dalfsen in de APV moet worden opgenomen? Waarom?

Ik denk het wel, maar ik heb me er nog niet erg in verdiept. Denk dat het goed is, dat als er echt daadwerkelijk overlast is dat je geen kant op kant, dat je dan met wetgeving kan dwingen.

## Interviewvragen Gemeente Dalfsen Maatschappelijke Ondersteuning

Datum: 26 maart 2018

Geïnterviewde: Coördinator Sociale Kernteams

1. Wat is precies uw taak binnen de gemeente?

Coördinator Sociale Kernteams. Ik faciliteer de medewerkers van de sociale kernteams, dus de convenantpartners. Zij zijn niet in dienst van de gemeente, maar van hun eigen organisaties. Ik ben dan de linking pin tussen de gemeente en deze partners en hun organisaties. Ik organiseer ook masterclasses, om de kennis en kunde van de professionals op peil te houden. Ook ben ik coördinator van complexe situaties, zoals dus woonoverlast. Dan ga ik samen met partners zoals politie en woningcorporaties om tafel om te overleggen over de situatie.

2. Komt woonoverlast vaak voor in de gemeente Dalfsen?

6 keer per jaar ongeveer. Het is een relatief begrip. Dus wat is vaak? Als het voorkomt, dan zijn er ook veel partners bij betrokken, en vaak al in einde van traject, het is dan al wat geëscaleerd.

Gezien de grote van gemeente, in vergelijking met steden bijvoorbeeld, is het relatief niet heel hoog. Maar het is altijd wel heel complex, het is iets wat al jaren speelt. Met alle gevolgen van dien.

3. Welke klachten komen er binnen?

Gaat over hondenuitwerping, pesterijen van burens, gebruik van garage of schuur waar bestemming niet voor geldt. Overlast door vervuiling, versmering, hoarding geluidsoverlast, zich niet veilig voelen naast burens, psychische problematiek, iemand vertoont dan ander gedrag en dit geeft overlast.

Een ander voorbeeld is een langdurig geschil over bomen en heggetjes, over het onderhoud.

Er zijn veel verschillende vormen.

4. Wat is de huidige aanpak van woonoverlast? (Welke middelen gebruikt de gemeente hiervoor?)

Daar is niet een richtlijn of procedure voor. Mensen gaan klagen bij politie, woningbouw gemeente. Ik denk dat dan met onderling overleg veel dingen afgestemd kunnen gaan worden. Als mensen ergens gaan klagen en zich niet gehoord voelen, dan gaan ze 'shoppen' bij allerlei partners. Dan dienen ze bij verschillende partners een klacht in. Ik denk dat een gezamenlijke werkwijze nodig is met partners met overleg dat het uniform is. Want nu krijg je shopgedrag.

Wat is de aanpak van de gemeente zelf als er een klacht binnenkomt?

Ligt eraan om welke klacht en op welk niveau het binnenkomt. Mensen willen gesprek met bestuur, omdat ze vinden dat gemeente taak heeft om het op te lossen.

Er wordt geen melding gedaan bij Samen Doen loket zeg maar.

Twee jaar geleden zijn we met Vechthorst en Politie om tafel gegaan om preventie te krijgen door buurtbemiddeling op te richten.

De gemeente heeft onderzoek naar buurtbemiddeling gedaan, en met Travers Welzijn in gesprek geweest. Maar de woningbouw vindt het geen primaire taak voor hun. We wilden dan samen met politie, gemeente en woningbouw gezamenlijk werkwijze opbouwen. Later

wilde de woningbouw wel meedoen, maar het is toen op financieel gebied ondergegaan. Maar we hebben nog steeds een uniforme aanpak nodig. Preventie is heel belangrijk en begint al met signalering. De sociale kernteams doen ook aan signalering. Kijken wat een wijk nodig heeft. Hebben ook een casus gehad waar we Eigen Kracht hebben ingezet. Er wordt dan een onafhankelijke mediator ingezet. Hierbij is het doel dat na een avond dat partijen oplossing hebben voor eigen probleem. Mensen willen dat anderen oplossing geven voor hun probleem, bijvoorbeeld de politie. Maar mensen moeten zélf komen tot oplossing. Dat is mooie van buurtbemiddeling. Ook hebben we Ommen-Hardenberg gevraagd om mee te doen om de buurtbemiddeling op te zetten. Dan zouden we financieel minder risico's lopen. Maar zij zagen er ook van af.

Tegenwoordig zie je dat er steeds meer mensen zelfstandig blijven wonen, er zijn ook meer GGZ mensen. Als iemand in een psychose is, is het ingewikkelder om het op te lossen. Ook zijn er meer statushouders, mensen die ouder worden. Denk ik wel dat buurtbemiddeling iets is waar we als gemeente wat mee kunnen.

Ligt er dus aan waar de klacht binnen komt. Het blijft bij partij waar klacht binnen komt. Als pilot iemand met mediation ingezet. Maar handhaving is ook nodig. Het bestemmingplan moet ook gehandhaafd worden. Er is dus een goede samenwerking onderling nodig! Woningcorporatie zet bijvoorbeeld geen maatschappelijk werkers in. Dat vinden ze niet hun primaire taak.

5. Vindt u de aanpak effectief genoeg?

Nee, het is geen effectieve aanpak. Mijn dringend advies is om hier als gemeente samen met partners tot een gezamenlijke aanpak te komen.

Er is nu dus geen buurtbemiddeling. Wanneer er een gezamenlijke aanpak is, zal het shopgedrag ook verdwijnen. En in een eerder stadium interventie doen is belangrijk. Je moet voor in de keten werken, i.p.v. achter in de keten. Dan is het al te laat. Woonoverlast is al achter in de keten. Signaleren helpt voordat het escaleert.

6. Met welke actoren werkt u samen? (Welke afdelingen en externe partners?)

Politie, woningbouw, handhaving van de gemeente. Dan breng ik de partijen bij elkaar. Ik denk dat dat de manier is om een aansluitend plan van aanpak op te stellen.

7. Hoe verloopt deze samenwerking?

Er zit wel eens verschil in inzicht. Er is wel eens onderling kritiek op elkaars werkwijze. Als er een besluit is genomen, vindt politie ook dat je er aan moet houden.

Het is voorgekomen dat handhavers niet gesprek durfden te gaan met een persoon. Ik vind dat handhavers ook scholing nodig hebben in problematiek. Bijvoorbeeld hoe om te gaan met iemand met een psychose of psychische problematiek. Wat moet je wel/ niet doen in gesprek.

2. Wat is uw mening over het opnemen van de bevoegdheden uit de Wet aanpak woonoverlast in de APV?

Je kunt wel een aanwijzing opleggen, maar als iemand daar niet aan kan voldoen, omdat er wat aan de hand is met de persoon. Dan moet er meer gebeuren. Ik denk dat een gedragsaanwijzing onderdeel is van groter plan van aanpak, maar het kan wel helpend zijn.

Alleen als ze een boete krijgen is het een boemerang effect. Vaak kunnen ze deze niet betalen, want ze hebben een uitkering. Dan betaal je als gemeente uiteindelijk zelf de boete. En het is ook negatieve prikkel. Ik ben meer voor positieve prikkels.

## **Interviewvragen Gemeente Dalfsen Eenheid Bedrijfsvoering, Veiligheid en crisisbeheersing**

**Datum: 25 april 2018**

**Functie: Beleidsmedewerker Integrale Veiligheid en Rampenbestrijding**

1. Wat is uw functie binnen de gemeente Dalfsen?  
Beleidsmedewerker Integrale Veiligheid en rampenbestrijding.
2. Komt woonoverlast vaak voor in de gemeente Dalfsen?  
Ik weet geen aantallen, ik krijg geen lijstjes van zoveel per jaar. Ik denk dat het wel meevalt vergeleken met grotere gemeentes als Zwolle en Deventer. Ik heb er niet veel mee te maken in mijn beleidsterrein, niet zodanig dat de openbare orde en veiligheid in het geding is.
3. Om wat voor soorten woonoverlast gaat het? Welke klachten zijn er?  
Recent over burenruzie, in het verleden ook wel geluidsoverlast door muziek of blaffende honden. Ook over een haan die geluidsoverlast veroorzaakte.
4. Wat is de huidige aanpak van de gemeente Dalfsen tegen woonoverlast?  
Ik denk dat dat ad hoc is. We hebben daar niet echt een beleid voor. Meestal gaat handhaving daarop af. Zo hebben we in de gemeente klachten over bijen of over een woning waar er hondjes werden gefokt dat niet mocht, en die hondjes liepen ook door de tuin. Dit veroorzaakte ook geur overlast. Daar gaat handhaving dan op af. Ligt niet echt bij ons.

Komt er ook wel eens een klacht bij u binnen? Of komt deze via via?

Af en toe krijg ik een klacht toegestuurd als het digitaal wordt ingediend. Misschien twee keer per jaar. De klachten betreft woon- en leefomgeving gaan naar handhaving.

Wat is hierin uw taak?

Contact opnemen met politie of het bekend is, en met de melder. En afhankelijk van de casus kijken wat er mee te doen. Als het over openbare orde en veiligheid gaat, dan is de casus voor mij. Of anders bij Maatschappelijke Ondersteuning. Ik heb niet zo zeer een taak daarin.

5. Vindt u deze aanpak effectief?  
Wat mij betreft wel. In die zin dat het goed wordt opgepakt. Of het altijd wordt opgelost weet ik niet. De buurtbewoners moeten ook van goede wil zijn. Intern wordt het wel goed opgepakt.
6. Met welke actoren werkt u samen tegen woonoverlast? (Intern en extern?)  
Woonstichting VechtHorst, politie, SAAM  
Intern met de afdeling Handhaving en de Sociale Kernteams
7. Hoe verloopt deze samenwerking?  
Goed, naar mijn idee. Koppeling sociaal domein en veiligheid kan wel meer samenwerking in gemaakt worden. Er gaan nog wel eens dingen langs elkaar heen of elkaar te laat op de hoogte stellen. De integraliteit kan verbeterd worden.

8. Wat is uw mening over de Wet aanpak woonoverlast?  
Denk dat het goed voor de gemeente is. Dan kun je het in eigen hand houden, niet altijd afhankelijk van andere partners totdat hun een beslissing nemen.

### **Interviewvragen Politie Dalfsen**

**Datum: 12 april 2018**

**Functie: Wijkagent**

1. Wat is uw functie binnen de politie?  
Wijkagent van Dalfsen, Lemelerveld en Hoonhorst
2. Komt woonoverlast veel voor in de gemeente?  
Het is niet weinig, komt regelmatig voor. Bestaat ons werk ook voornamelijk uit.
3. Om wat voor soort woonoverlast gaat het?  
Van allerlei soorten burenruzies. Geluidsoverlast door dieren of kinderen. Geparkeerde auto's, overhangende takken.  
Begint met iets kleins en dat wordt meestal iets groots. Je ziet het ook vaak bij mensen die eerst heel goed met elkaar konden, en dan worden ze bijvoorbeeld een keer niet uitgenodigd en loopt het uit de hand.
4. Wat is de huidige aanpak tegen woonoverlast?  
Als er een nieuwe melding is, dan gaan de mensen in dienst er heen. Dan vragen we eerst wat de mensen zelf al hebben gedaan, of proberen een beetje te bemiddelen. Als de overlast doorgaat, dan komen ze bij ons bij de wijkagenten. Meestal zeg ik niet dat ik gelijk wel naar de burens zal gaan, ze moeten het eerst zelf proberen op te lossen. Als het echt niet lukt, dan kan je langs twee wegen. Of naar de burens apart toe, of ik gesprek gaan met de beide burens en praten om zelf tot een oplossing te komen. Wij zitten er dan bij als een soort scheidsrechter. Als wij zelf oplossingen gaan verzinnen, dan wijzen ze ons er op aan. Wanneer zij zelf de oplossingen verzinnen, kunnen ze elkaar erop aanwijzen. Als er dan nog steeds overlast is, kunnen wij er verder niets mee als verder geen strafbare feiten zijn. We verwijzen dan naar de civiele procedure. Als het om een huurwoning gaat, dan verwijzen we naar de woningbouw. Sommigen kunnen ook worden doorverwezen naar de gemeente.
5. Vindt u deze aanpak effectief?  
Soms wel, maar niet altijd. Er wordt makkelijk gezegd om het maar naar de politie te doen. Ook is de overlast niet altijd iets strafbaars, dan kan je ook niks. Dan zeggen we dat ze maar moeten bellen als er wat strafbaars is. Vaak wordt het later wel een strafbaar feit.
6. Met welke actoren werkt u samen om de woonoverlast aan te pakken of te voorkomen?  
Woningbouw, gemeente, SKT. Dit zijn de hoofdpartners.  
  
Hoe verloopt deze samenwerking?  
Op sommige vlakken kan het beter. Je zit ook met privacy, met uitwisselen van gegevens. Ook is afstemming onderling heel belangrijk. Je ziet ook dat sommige mensen gaan shoppen.
7. Zijn er gevallen van woonoverlast waarin er eigenlijk met hulpverlening niet alles op te lossen is, en uit de hand begint te lopen?

Er is wel eens een soort burenruzie geweest, met parkeeroverlast. Soms heb je dat met partijen dat een van de partijen echt niet wil, dan kan het ontploffen. Het blijft dan heel lang doormodderen. Ook omdat je geen stok achter de deur hebt.

8. Denkt u dat het opnemen van de bevoegdheden uit de Wet aanpak Woonoverlast in de APV, de woonoverlast zal verminderen? (Vindt u dat de gemeente deze bevoegdheden nodig heeft?)

Zeker! Het zal zeker helpen, als je begint met buurtbemiddeling. Dan is de drempel veel lager. Het heeft minder impact dan wanneer wij aan de deur komen. Als er dan het stappenplan wordt afgelopen, van eerst buurtbemiddeling en als laatst een gedragsaanwijzing, dan voelen de mensen ook dat het echt menens is.

Het is een stok achter de deur. De overlast kan soms wel 6 jaar lang duren.

### **Interviewvragen SAAM Welzijn**

**Datum: 21 maart 2018**

**Geïnterviewde: Emmelie Luiken**

1. Wat is uw functie binnen SAAM?

Allround jongerenwerker, ik werk fulltime, Dat is 36 uur. Ik werk twee dagen in Nieuwleusen en twee dagen in Lemelerveld. Ook zit ik in beide kernteams.

2. Krijgt SAAM ook veel te maken met woonoverlast?

Ja, op verschillende manieren. Met jongeren die op zichzelf wonen, vaak huur. Vaak wonen ze in appartementen complex, veroorzaken overlast, meldingen burenen.

Ook wel binnen gezinnen, maar meer dat burenen zich zorgen maken. Het gaat dan vaak om huiselijk geweld.

Ook zijn er overlastmeldingen van hanggroepen, maar die zitten meer in bushokjes

Maar ook jongeren die op zichzelf wonen, en daar jongeren uitnodigen en daar overlast veroorzaken. Die zitten wel in een woning.

Het is voor gekomen dat in een appartementencomplex in Daltsen waar veel jongeren wonen, met oud en nieuw veel overlast met vuurwerk was. Dan gaan we vooraf al in gesprek. Of op het moment zelf. Als het midden in de nacht dan is, dan verwijzen we door naar de politie.

3. Komt woonoverlast veel voor binnen de gemeente Daltsen?

Lastig te zeggen. Ligt eraan wat voor soort melding. Niet veel meldingen, over algemeen wel rustig in gemeente Daltsen.

Vijf per jaar ongeveer? Dan gaat het over overlast in huis dat zo groot is, dat we er ook bij komen.

4. Wat is de huidige aanpak?

We gaan altijd naar de melder toe, en gaan dan in gesprek. Wat heeft de melder gezien en wat heeft hij/zij nodig. Daarna gaan we naar de groep of persoon toe wie overlast geeft. Wat heeft hij/zij nodig om volgende keer niet weer overlast te geven? Soms ben je in een keer klaar. Met hangjongeren ga je wekelijks langs. Vooral in gesprek gaan is belangrijk.

5. Vindt u deze aanpak effectief?

Ja, ik doe ook terugkoppeling naar melder, zodat ze zich gehoord voelen.

Zoals op het Kroonplein in Lemelerveld, er was toen sprake van hangjongeren op plein met fietsen die overlast veroorzaakten. Zorg dat als er een melding is gedaan dat je ook direct ter plaatse gaat en in gesprek gaat. En het is belangrijk om je contacten te onderhouden. Wanneer ik met de melder heb gesproken en daarna met de overlastgever(s), dan geef ik ook weer een globale terugkoppeling aan de melder. Mensen serieus nemen, in contact blijven is belangrijk. Ze durven dan wel weer te melden als er weer wat gebeurt. Als het s' nachts heel erg slim is, bel dan de politie.

6. Wordt er ook gewerkt met vrijwillige gedragsaanwijzingen? Bijvoorbeeld vastgelegd in een contract?

Nee, ik maak nooit contracten.

Maar we gaan wel met jongeren in gesprek wat zij precies nodig hebben bijvoorbeeld.

In Lemelerveld gaan we vaker het jongerencentrum openstellen. Kijken naar behoeften, maar we hebben geen contracten. Misschien heeft het meer zin bij burenruzies onderling.

7. Met welke actoren werkt u samen om de woonoverlast aan te pakken of te voorkomen?

Ja, politie, de gemeente, sociale kernteam, plaatselijk belang (JOP Lemelerveld).

8. Hoe verloopt deze samenwerking?

Goed. Elke 6 weken jeugdoverlast overleg met politie en gemeente. Hierbij bespreken we vooral de overlastgevende groepen die er zijn. Het is een aantal jaar niet geweest, toen werden de sociale kernteams opgericht.

Maar sociale kernteams konden niet het plan uitwerken. Dus nu weer elke 6 weken om tafel, met gemeente en politie maken we echt plannen.

9. Zijn er gevallen van woonoverlast waarin er eigenlijk met hulpverlening niet alles op te lossen is?

Die zijn er vast, dan zit je meer in Nieuwleusen. Bij koop weet ik niet. Ik weet wel dat het bij Vechthorst en De Vechte soms voorkomt.

10. Denkt u dat het opnemen van de bevoegdheden uit de Wet aanpak Woonoverlast in de APV, de ernstige en herhaaldelijke woonoverlast zal verminderen in de gemeente Dalfsen?

Ja, waarom niet. Ik denk het een goeie is. Ik denk dat het voor inwoners fijn is. Je hoeft niet naar de rechter, en je kan in je eigen kern terecht.

### **Interviewvragen Woonstichting VechtHorst**

**Functie: Woonconsulent**

**Namen: Hilda Pat en Marloes Sibelt**

**Datum: 26 april 2018**

1. Wat is uw functie bij Woonstichting VechtHorst?

Woonconsulent

2. Komt woonoverlast veel voor bij huurwoningen van VechtHorst in de gemeente Dalfsen? Hoe vaak ongeveer?

H: Ja redelijk. Het komt absoluut voor. Met mooier weer zijn er ook weer meer klachten, in de winter zitten mensen meer binnen. Gemiddeld ongeveer vier per maand aan nieuwe meldingen. Vaak lopen de meldingen daarna door. We gaan op andere wijze werken met



computer systeem, dan krijgen we meer inzicht in daadwerkelijke hoeveelheden..  
Zaakgericht werken heet het.

M: Je hebt ook pieken met bepaalde dingen.

3. Om wat voor soorten woonoverlast gaat het?

H: Geluidsoverlast komt veel voor, dat er door de muren veel lawaai heen komt, of boven elkaar wonen. Mensen zitten dan te dicht op elkaar. Nu met het mooiere weer ook meldingen van vuurkorven of bbq's. Mensen die dan bijvoorbeeld de was buiten in de rook hebben hangen, hebben hier last van. Ook is er drugs gerelateerde overlast.

M: Ook overlast van mensen die in de war zijn, of psychose.

4. Wat is de huidige aanpak van VechtHorst tegen woonoverlast?

H: Je kijk eerst in het dossier, wat is er eerder al gaande geweest? Als het een nieuwe melding is, dan ga je in contact met melder. Er kan bijvoorbeeld ook iets gebeurd zijn dat iemand een hak wil zetten. Dat ga je dan eerst uitzoeken. Bijvoorbeeld bij een melding van honden die in de tuin poepen en overlast geven, dan kun je vast gaan waarnemen. Je kunt dan alvast een keertje achter de woning langs lopen en gaan waarnemen of er daadwerkelijk honden in de tuin poepen. Je probeert dus in contact te komen met de melder. Dan ga je in het gesprek filteren of ze zelf al acties hebben genomen. Lukt dat niet? Dan zijn er twee opties: of met overlastveroorzaker in gesprek gaan, of gelijk met beiden om tafel. Ligt aan het soort overlast.

M: Sommigen willen mensen ook anoniem blijven.

H: Dan kunnen we er niet zoveel mee, tenzij er veel anonieme meldingen zijn. Dan kan het naar het Sociale Kernteam. Het is altijd maatwerk.

Werkt VechtHorst ook met vrijwillige gedragsaanwijzingen? (Contract/ convenant)

H: Nog niet. Ik ben het nog niet tegen gekomen. Het was nog niet aan de orde.

M: Ik heb het wel voorbij horen komen. Ik weet niet of het echt ingezet is. Ik weet verder niet hoe of wat.

M: Er wordt wel met aanvullende voorwaarden gewerkt, deze staan niet in huurcontract. We hebben een sociaal beleid met huurbetaling, we willen niet direct tot ontruimen over gaan. Maar hebben tussenstappen met aanvullende voorwaarden. Dit lijkt wel een beetje op een vrijwillige gedragsaanwijzing, ze gaan dan ook de hulpverlening is.

H: Dat is meer de incasso kant, aanvullende voorwaarden in het huurcontract, bijvoorbeeld hulpverlening aannemen. Je stemt met huurder goed de dingen af.

M: Stel dat mensen naar andere woning van ons willen, maar in het verleden zijn er al dingen gebeurt, dan nemen we bijzondere voorwaarden op in het contract.

5. Vindt u deze aanpak effectief?

H: Het is lastig in te schatten, ik vind van wel, maar ik zit sinds eind vorig jaar pas bij Vechthorst. We hebben ook het Sociaal Kernteam en de wijkagenten. We hebben korte lijnen met elkaar. Je kunt elkaar goed benaderen.

M: Samenwerking is goed met de partijen. Er zijn korte lijnen, dat werkt prettig.

6. Wordt er ook samengewerkt met andere actoren? Zo ja, welke?

H: Hulpverlenende instanties, die in het werkgebied zitten van VechtHorst, of erbuiten, dat ligt eraan waar de mensen vandaan komen.

M: bv Samen Doen, Bewindvoerders, Kern maatschappelijk werk, SKT -> daar komt alles bij elkaar.

7. Hoe verloopt deze samenwerking? Hoe wordt er samengewerkt?

H: We hebben huurders die begeleid worden, waarvoor het nodig is dat je met een aantal mensen om de tafel zit om aandachtspunten door te nemen.. Samenwerken met de wijkagenten is nog wel eens lastig.. Waar liggen de verantwoordelijkheden. Als dit niet helder wordt is het soms lastig iets samen op te pakken oftewel hierin samen op te trekken. Ben ook benieuwd hoe het met de AVG is, je mag niet veel meer opslaan. Hoe gaan we het nu vastleggen. In dit traject zitten we nu volop net als alle andere organisaties

8. Zijn er ook gevallen waarin er eigenlijk met hulpverlening niet alles op te lossen is, en uit de hand begint te lopen? Wat doet VechtHorst in deze gevallen?

H: Ja, dat is een lastige, we hebben bv een mevrouw die alles verzameld. Het lukt niemand om dit afdoende te doorbreken. We mochten ontruimen maar is niet gedaan. Dit is gewoon niet op te lossen. Je zorgt er dan voor dat het binnen de perken blijft. Mensen zijn soms ook goed op de hoogte van hun rechten en houden zo de boot af.

M: Of iemand die in de war is, dat loopt dan soms verkeerd af. Er moet eerst wat gebeuren, voordat er pas echt kan worden ingegrepen. En wij zijn dan de boeman als wooncorporatie, en moeten het oplossen, dat moet veranderen. Er gebeurt dan niks, in sommige gevallen beëindigen mensen dan hun leven.

H: Gemeente is soms best nog een logge instantie die vastzit aan regelgeving. Bijvoorbeeld: iemand heeft een gevangenisstraf uitgezeten en moet gaan resocialiseren. Maar dat proces komt pas heel langzaam op gang bij instanties en gemeente. Nu gebeurt het al wel iets meer. Er moet bijvoorbeeld een uitkering worden geregeld. Die kwam vaak veel te laat, waardoor de mensen gelijk al een schuld opbouwen. Ook hebben ze huisvesting nodig, veel instanties geven niet thuis voor een goede begeleiding i.v.m. o.a. budgetten. De woningcorporaties worden dan steeds meer ingezet voor een vorm van 'begeleid wonen' maar anderen zijn hier ook weer de dupe van. Mensen die al langere tijd staan ingeschreven zullen nog langer moeten wachten.

Als het complex wordt, dan bepaald de gemeente de budgetten. Dit geeft nogal eens een ander beeld dan de werkelijkheid is. Altijd lastig. Maar als je het aan de voorkant goed en duidelijk regelt bespaart dat verderop in het proces.

M: Bezuinigingen maken het niet beter.

Het is niet altijd makkelijk. Het wordt vaak op corporaties afgeschoven maar wij zijn geen hulpverlenende instantie.

H: Nee, we zijn geen hulpverlenende instantie. Buurtbemiddeling helpt in veel gevallen prima. Helaas is dit in Dalfsen afgeketst terwijl dit een erg goede voorliggende voorziening is die complexiteit verderop in het proces zou kunnen voorkomen. De corporatie is geen hulpverlenende partij zeker niet als het bv om twee burens gaat. De corporatie wil altijd meewerken aan leefbaarheid in wijken en dorpen

9. Denkt u dat de gemeente en VechtHorst kunnen samenwerken gezien de gedragsaanwijzing? De verwachting van het CCV is namelijk dat wanneer een wooncorporatie een hele ernstige zaak heeft en in de fase zit van gerechtelijke gedragsaanwijzingen of een ontruiming, dat dan samenwerking gezocht kan worden met de gemeente. Op dat moment kan gevraagd worden

of de gemeente een gedragsaanwijzing wil inzetten/ een huisverbod wil opleggen. (Zijn nog geen concrete casussen.)

H: Ja wanneer heb je te maken met gemeente? Wel als er een koper bij betrokken is.

Gemeente heeft nu wel allerlei vormen van hulpverlening onder zich. Dus dat kan ik me dan wel voorstellen dat dat zou kunnen.

M: Ik doe ook signalering naar SKT of Samen Doen, probeer zo informatie in te winnen of er al wat gaande is. Worden snel benaderd.

10. Denkt u dat het opnemen van de bevoegdheden uit de Wet aanpak Woonoverlast in de APV de woonoverlast zal verminderen?

H: Als iemand in de war is, dan is contact via de burgemeester absoluut een optie. In de casus die nu speelt waar een hele buurt bij betrokken is, kan de burgemeester het wel opleggen, maar wel in overleg met corporatie, niet eenzijdig. Hierin moet samen in opgetrokken worden. Wat ook wordt gedaan.

M: Ik denk dat het een goede is, en makkelijker.

## B: Voorbeeldbrief gemeente Brummen waarschuwing opleggen gedragsaanwijzing

Geachte heer/mevrouw

De afgelopen jaren zijn er diverse meldingen bij zowel de gemeente als bij de politie binnengekomen, met betrekking tot overlast die door u en uw partner wordt veroorzaakt vanuit de woning, dan wel in de nabije omgeving van uw woning en op straat.

Met deze brief sommeer ik u om te stoppen met het veroorzaken van de overlast en wijs ik u op de (juridische) consequenties in geval u overlast blijft veroorzaken. Hieronder leest u waarom u deze waarschuwing ontvangt.

### **Waarschuwing tot opleggen gedragsaanwijzing**

Ik sommeer u er voor zorg te dragen dat door de gedragingen in of vanuit uw woning of uw erf of in de onmiddellijke nabijheid van uw woning of uw erf geen ernstige en herhaaldelijke hinder voor omwonenden meer wordt veroorzaakt.

De sommatie houdt in dat u beiden vanaf heden (1 dag na verzenddatum brief):

- geen geluidsoverlast veroorzaakt - waaronder begrepen maar niet beperkt tot- schreeuwen, slaan met deuren, langdurig en/of veelvuldig laten blaffen van de hond, harde muziek.
- geen overlast meer veroorzaakt door met een motorvoertuig met hoge snelheid door de straat te rijden.
- Voor 1 mei 2018 professionele hulp zoekt en accepteert om het vele geruzie te beëindigen.

Om u te ondersteunen bij het houden aan de regels raad ik u ten zeerste aan hulp te zoeken. De medewerkers van Team voor Elkaar(sociale wijkteam) kunnen u hierin ondersteunen. U kunt hiervoor contact opnemen met mevrouw .... Zij is bereikbaar via het doorkiesnummer ..... Of u kunt contact opnemen met één van haar collega's via het algemene nummer .....

### **Consequenties**

Als u mijn oproep/sommatie niet opvolgt, zal ik verdere juridische stappen ondernemen. Dat kan vergaande gevolgen voor u hebben. Gelet op de ernstige en herhaaldelijke overlast, zal ik dan overgaan tot het opleggen van een gedragsaanwijzing in de vorm van een last onder dwangsom. Elke keer dat u een gedragsaanwijzing overtreedt verbeurt u een dwangsom. Dat houdt in dat u het daarvoor bepaalde bedrag moet betalen.

Als ook de last onder dwangsom niet zorgt voor beëindiging van de overlast kan ik een gedragsaanwijzing opleggen, die inhoudt dat ik u verbied om gedurende een periode in uw woning aanwezig te zijn.

### **Hoogte dwangsom**

De hoogte van de dwangsom bedraagt €1.000,00 euro tot een maximum van €10.000,-- voor elke keer dat ik constateer dat er sprake is van geluidsoverlast.

De hoogte van de dwangsom bedraagt €1000,00 euro tot een maximum van €10.000,-- voor elke keer dat ik constateer dat u overlast veroorzaakt door het met een hoge snelheid door de straat te rijden.

De hoogte van de dwangsom bedraagt €750,-- euro tot een maximum van €7.500,-- voor elke week dat u geen professionele hulp heeft geaccepteerd om het vele geruzie te beëindigen.

Ik heb de hoogte van de dwangsom bepaald aan de hand van de ernst en de aard van de overtreding. De hoogte van de dwangsom moet een voldoende prikkel vormen om de geconstateerde overtreding te verhelpen. Het verbeuren van een dwangsom stopt op het moment dat er geen overtredingen meer worden geconstateerd.

### **Motivering**

Sinds enkele jaren heb ik en de politie van meerdere burens aanhoudende klachten ontvangen over overlast welke door u en uw partner worden veroorzaakt.

Overdag en in de nachtelijke uren worden er meldingen gedaan van geluidsoverlast als gevolg van ruzies tussen u en uw partner. Hierbij wordt geschreeuwd, gescholden, met spullen gegooid en deuren worden met veel geluid gesloten.

Daarnaast wordt met hoge snelheid en, met op geluid afgaand, een hoog toerental met de auto door de straat gereden. Doorgaans vindt dit plaats direct aansluitend aan een ruzie tussen u en uw partner.

Bovendien blaft uw hond veelvuldig en hard.

De geluidsoverlast ervaren de burens als zeer stressvol, waardoor ze problemen hebben bij het slapen en het levert spanningen bij hen op. Dit is slecht voor hun gezondheid en hun woongenot. Het op hoge snelheid door de straat rijden met auto's of andere motorvoertuigen kan gevaarlijke situaties opleveren. Door deze situatie geven de burens aan dat als er niets verandert er mogelijk escalatie dreigt.

Naar aanleiding van alle incidenten die tot nu hebben plaatsgevonden heb ik alles wat tot op heden in mijn macht lag gedaan om de overlast te beëindigen.

Er is op verschillende manieren door mij en andere instanties geprobeerd om de overlast te stoppen, helaas is dat niet gelukt.

Verschiede instanties hebben geprobeerd met u contact te leggen, maar u reageert weinig tot niet op uitnodigingen voor gesprek.

De heer... medewerker van de gemeente ..... heeft met u gesproken en heeft geprobeerd om een gesprek met u en de burens en buurtbemiddeling tot stand te brengen. Dat is niet gelukt.

Wel bent u wel één keer op gesprek geweest bij de politie en één keer bij Team voor Elkaar. Hierbij heeft u erkent dat er ruzies tussen u en uw partner plaatsvinden en dat als gevolg daarvan geluidsoverlast richting de burens kan ontstaan. Hierna was het voor Team voor Elkaar niet meer mogelijk om contact met u en uw partner te krijgen. U reageert niet op brieven, u bent telefonisch niet bereikbaar en ook aan de deur is het moeilijk om met u in contact te komen.

Ook als de politie na meldingen bij u aan de deur komen, bent u weinig bereidwillig om in gesprek te gaan.

### Conclusie

Wij komen tot de conclusie dat de ervaren geluidsoverlast het directe gevolg is van de vele ruzies die u en uw partner met elkaar hebben en dat u beiden geen hulp accepteert en dat alle mogelijke interventies die zijn ingezet niet hebben geleid tot beëindiging van de overlast vanuit uw woning of in de nabijheid van uw woning.

U reageert weinig tot niet op uitnodigingen om in gesprek te gaan. Aanboden hulp grijpt u niet aan. Hierdoor is er momenteel geen zicht op het stoppen van de overlast. Ik maak mij ernstig zorgen over deze situatie. De inzet van een nieuwe verdergaande interventie is daarom noodzakelijk.

### **Wet aanpak woonoverlast**

Op 1 juli 2017 is de Wet aanpak woonoverlast in werking getreden, deze wet is vast gelegd in artikel 151d van de Gemeentewet. Op basis van deze wet en artikel 2:79 van de Algemene plaatselijke verordening van de gemeente (hierna: de APV) heb ik de bevoegdheid om gedragsaanwijzingen te geven aan veroorzakers van woonoverlast. De gedragsaanwijzing kan eventueel inhouden dat ik een huisverbod kan opleggen.

Op grond van artikel 151d Gemeentewet en artikel 2:79 van de APV dient u er zorg voor te dragen dat door gedragingen in of vanuit uw woning of erf of in de onmiddellijke nabijheid van uw woning of uw erf geen ernstige en herhaaldelijke hinder voor omwonenden wordt veroorzaakt. Uit voorgaande blijkt dat u deze zorgplicht heeft geschonden en tot op heden nog steeds schendt.

### **Geen bezwaar mogelijk tegen de waarschuwing**

Deze brief is slechts een waarschuwing en geen besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Dit betekent dat het niet mogelijk is om tegen deze waarschuwing bezwaar aan te tekenen. Wel is het mogelijk om hieromtrent een zienswijze in te dienen (zie hieronder).

### **Zienswijzen**

Als u het niet eens bent met deze brief, kunt u binnen **twee weken** na dagtekening van deze brief uw zienswijze hierover aan ons kenbaar maken. Een schriftelijke reactie heeft onze voorkeur. Wanneer u echter mondeling wilt reageren, kunt u hiervoor contact opnemen met mevrouw ..... Zij is bereikbaar via het hieronder vermelde nummer.

### **Vragen**

Heeft u vragen naar aanleiding van deze brief dan kunt u contact opnemen met mevrouw .... Zij is bereikbaar via .....

Voor een gesprek met Team voor Elkaar kunt u contact opnemen met mevrouw.... Zij is bereikbaar via .....

Hoogachtend,  
burgemeester van Brummen,

## C: Voorbeeld vrijwillige gedragsaanwijzing bij koopwoningen

### Preambule:

*De gemeente .....heeft in zijn APV artikel .....opgenomen dat de burgemeester een last onder dwangsom of een last onder bestuursdwang kan opleggen aan een bewoner. De last kan in ieder geval worden opgelegd bij;*

*ernstige en herhaaldelijke geluid- of geurhinder;*

*ernstige en herhaaldelijke hinder van dieren;*

*ernstige en herhaaldelijke hinder van bezoekers of personen die tijdelijk in de woning of op het erf aanwezig zijn;*

*ernstige en herhaaldelijke overlast door vervuiling of verwaarlozing van de woning of het erf;*

*ernstige en herhaaldelijke intimidatie van derden vanuit de woning of het erf.*

De gemeente heeft hiervoor beleidsregels opgesteld, die als bijlage zijn toegevoegd. Deze beleidsregel heeft als doel regels te stellen met betrekking tot het opleggen van een gedragsaanwijzing als bedoelt in artikel 151 d Gemeentewet, juncto artikel 2:79 Algemene Plaatselijke Verordening Gemeente Oldambt.

### Partijen:

#### De ondergetekenden:

De **Burgemeester**....., gezeteld te....., aan....., nummer , te dezen handelen de ter uitvoering van het besluit van de Burgemeester, ex artikel 160, lid 1 onder e, van de Gemeentewet en te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de burgemeester ex artikel 170 lid 1 van de Gemeentewet,

hierna te noemen: '**de burgemeester**';

**en**

(de heer) (mevrouw) (naam) wonende aan de (straatnaam), (huisnummer), (postcode) te (Winschoten),

hierna te noemen: '**(naam)**' of '**de bewoner**'

gezamenlijk te noemen: '**partijen**';

### Overwegingen:

1. Vanaf 1 medio juli 2016 ontvangt zowel de gemeente .....als het meldpunt Zorg en Overlast diverse *overlastmeldingen waaronder het draaien van harde muziek, het vernielen van een schutting, scheldpartijen naar andere bewoners in hun straat, het uiten van bedreigingen, het stalken van kinderen;*
2. *Op ..... heeft meldpunt zorg en overlast contact opgenomen met bewoner X. Bewoner x. heeft aangegeven dat hij op geen enkele wijze overlast veroorzaakt en heeft alle aangeboden hulp (waaronder buurtbemiddeling, hulpverlening) afgewezen;*

3. *In augustus 2016 heeft de gemeente een sfeerrapportage (bijlage ..... ) ontvangen van de politie, waaruit blijkt dat de overlast geschetst onder punt 2 onverminderd door gaat;*
4. *Hierop is opnieuw contact met bewoner gezocht door het Sociaal Team;*
5. *Het Sociaal Team wordt door bewoner niet toegelaten en accepteert geen hulp;*
6. *Op 20 augustus heeft bewoner vanuit Meldpunt zorg en overlast een brief ( zie bijlage.....)gekregen waarin hem gesommeerd is de overlast te stoppen;*
7. *Op 1 september zijn er opnieuw meldingen bij de gemeente en het meldpunt zorg en overlast binnengekomen;*
8. *Ook heeft de politie proces verbaal op gemaakt vanwege geluidsoverlast (zie bijlage).....,...*
9. *Naar aanleiding van de overlastmeldingen (geluidsoverlast, vernielen van een schutting, scheldpartijen) door bewoner heeft de burgemeester in het kader van de Wet Woonoverlast (gemeentewet 151D) besloten bewoner een zogenaamde gedragsaanwijzing op te leggen.*
10. *De gedragsaanwijzing (last onder bestuursdwang of last onder dwangsom ) is in deze overeenkomst vastgelegd.*

### **Artikel 1. Kennisgeving**

- 1.1 Bewoner verklaart dat de inhoud van deze overeenkomst met hem is besproken
- 1.2 Indien bewoner de gedragsaanwijzing zoals gesteld in deze overeenkomst niet correct nakomt -bijvoorbeeld doordat de bewoner overlast veroorzaakt – is de burgemeester in die situatie bevoegd om de bewoner een huisverbod te geven van tenminste 10 dagen en maximaal 4 weken;

### **Artikel 2. Gedragsaanwijzingen**

- 2.1 Bewoner zal aan omwonenden geen enkele overlast meer veroorzaken, in het bijzonder zal bewoner geen geluidsoverlast veroorzaken. Geen omwonenden uitschelden en geen onroerend- en/of roerende zaken vernielen van omwonenden. Eveneens zal de bewoner aan omwonenden geen dreigende uitlatingen of houding aannemen;
- 2.2 Bewoner dient rekening te houden met zijn omgeving en dient zich welwillend richting omwonenden, gemeente, en instanties op te stellen.

### **Artikel 3. Last onder bestuursdwang:**

- 3.1 N.V.T.

### **Artikel 4. Last onder dwangsom**

- 4.1 Indien bewoner zich niet houdt aan de gedragsaanwijzing niet aan artikel 2.1. en 2.2 voldoet, wordt op grond van de ....., bij overtreding van ..... een onmiddellijke opeisbare boete van .....per kalenderdag in rekening gebracht.

### **Artikel 5. Hulpverlening/zorgverlening**

- 5.1 Bewoner krijgt ondersteuning vanuit het Sociaal Team voor zijn persoonlijke problematiek



## Artikel 6. Garantie bewoner

6.1 De bepalingen in deze overeenkomst gelden voor gezinsleden van bewoner en derden die in de woning verblijven. Huurder dan wel eigenaar garandeert dat de gezinsleden van bewoner en derden die in de woning verblijven, de bepalingen volledig zullen nakomen

## Artikel 7. Bijlagen

7.1 de volgende bijlagen maken deel uit van deze overeenkomst/akte:

Bijlage 1 Sfeerrapportage

Bijlage 2 .....

## Artikel 8. Slotbepalingen

8.1 Alle geschillen die uit deze overeenkomst voortvloeien zullen zoveel mogelijk in onderling overleg tussen partijen tot een oplossing worden gebracht.

8.2 Nederlands recht is van toepassing op deze overeenkomst, alsmede op alle geschillen die samenhangen met of voortvloeien uit deze overeenkomst. Eventuele geschillen zullen worden voorgelegd aan de Nederlandse bevoegde rechter.

Deze overeenkomst is getekend op..... te .....

Gemeente

Bewoner

.....

Naam burgemeester

.....

Naam bewoner

## D: Wijziging Model APV

### Wijziging Model Algemene plaatselijke verordening

#### Leeswijzer modelbepalingen

- [iets] = facultatief.

Na artikel 2:78 (onderdeel A van het wijzigingsbesluit) wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
	<p><b>Artikel 2:79 Woonoverlast als bedoeld in artikel 151d Gemeentewet</b></p> <p><b>1. Degene die een woning of een bij die woning behorend erf gebruikt, of tegen betaling in gebruik geeft aan een persoon die niet als ingezetene met een adres in de gemeente in de basisregistratie personen is ingeschreven, draagt er zorg voor dat door gedragingen in of vanuit die woning of dat erf of in de onmiddellijke nabijheid van die woning of dat erf geen ernstige en herhaaldelijke hinder voor omwonenden wordt veroorzaakt.</b></p> <p><b>2. Als de burgemeester een last onder dwangsom of onder bestuursdwang oplegt naar aanleiding van een schending van deze zorgplicht kan hij daarbij aanwijzingen geven over wat de overtreder dient te doen of na te laten om verdere schending te voorkomen. De burgemeester stelt beleidsregels vast over het gebruik van deze bevoegdheid.</b></p> <p><b>[3. De last kan in ieder geval worden opgelegd bij ernstige en herhaaldelijke:</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li><b>a. geluid- of geurhinder;</b></li><li><b>b. hinder van dieren;</b></li><li><b>c. hinder van bezoekers of personen die tijdelijk in een woning of op een erf aanwezig zijn;</b></li><li><b>d. overlast door vervuiling of verwaarlozing van een woning of een erf;</b></li><li><b>e. intimidatie van derden vanuit een woning of een erf.]</b></li></ul>

## **Toelichting**

### **Algemeen**

Per 1 juli 2017 treedt de Wet aanpak woonoverlast in werking. Die wet maakt het mogelijk dat de gemeenteraad de burgemeester de bevoegdheid toekent om bij ernstige en herhaaldelijke woonoverlast gedragsaanwijzingen op te leggen aan de overlastgever. Het ligt voor de hand dat de gemeenteraad – als hij er voor kiest de burgemeester deze bevoegdheid toe te kennen – dit doet in de Algemene plaatselijke verordening.

### **Artikelsgewijs**

#### **Artikel I, onderdeel A**

Eerste lid is geformuleerd als een zorgplichtbepaling. Volgens het tweede lid kan de burgemeester als last onder bestuursdwang of dwangsom gedragsaanwijzingen opleggen aan de overtreder. Het tweede lid schrijft ook voor dat de burgemeester in beleidsregels vastlegt hoe hij of zij invulling geeft aan deze bevoegdheid. *[Het derde lid is een facultatieve bepaling. De raad regelt in welke gevallen de burgemeester toepassing kan geven aan deze bevoegdheid.]*

# Model Raadsbesluit wijziging Algemene plaatselijke verordening

## Model Raadsbesluit wijziging Algemene plaatselijke verordening

De raad van de gemeente [naam gemeente];  
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van [datum en nummer];  
gelet op artikel 149 van de Gemeentewet;  
gezien het advies van [naam commissie];  
besluit vast te stellen de volgende wijziging van de [citeertitel APV].

### Artikel I

De [citeertitel] wordt gewijzigd als volgt:

#### A

Na artikel 2:78 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

### Artikel 2:79 Woonoverlast als bedoeld in artikel 151d Gemeentewet

1. Degene die een woning of een bij die woning behorend erf gebruikt, of tegen betaling in gebruik geeft aan een persoon die niet als ingezetene met een adres in de gemeente in de basisregistratie personen is ingeschreven, draagt er zorg voor dat door gedragingen in of vanuit die woning of dat erf of in de onmiddellijke nabijheid van die woning of dat erf geen ernstige en herhaaldelijke hinder voor omwonenden wordt veroorzaakt.
2. Als de burgemeester een last onder dwangsom of onder bestuursdwang oplegt naar aanleiding van een schending van deze zorgplicht kan hij daarbij aanwijzingen geven over wat de overtreder dient te doen of na te laten om verdere schending te voorkomen. De burgemeester stelt beleidsregels vast over het gebruik van deze bevoegdheid.
- [3. De last kan in ieder geval worden opgelegd bij ernstige en herhaaldelijke:
  - a. geluid- of geurhinder;
  - b. hinder van dieren;
  - c. hinder van bezoekers of personen die tijdelijk in een woning of op een erf aanwezig zijn;
  - d. overlast door vervuiling of verwaarlozing van een woning of een erf;
  - e. intimidatie van derden vanuit een woning of een erf.]

### Artikel II

[overgangsrecht (noodzaak en formulering hangen af van enerzijds de bestaande tekst van de verordening en anderzijds de daarin met dit besluit doorgevoerde wijzigingen)] ]

### **Artikel III**

Dit besluit treedt in werking op [datum].

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van [datum].

De voorzitter,

De griffier,

## F: Voorbeeld raadsvoorstel

### **Voorstel van het college inzake Wijziging van de APV ten behoeve van de toepassing van artikel 151d Gemeentewet (Wet aanpak woonoverlast)**

#### **Aan de gemeenteraad**

##### 1. Inleiding

De aanpak van woonoverlast staat hoog op de agenda van het college. De Haagse aanpak van woonoverlast kan het beste worden gekenmerkt als oplossingsgericht. Uitgangspunten voor de Haagse aanpak zijn het recht op bescherming van slachtoffers van woonoverlast, vroegtijdig signaleren en optreden, het zoveel als mogelijk voorkomen van huisuitzetting en een aanpak voor de onderliggende oorzaken van woonoverlast.

In de afgelopen jaren is landelijk en lokaal discussie gevoerd over de vraag of gemeenten over voldoende instrumenten beschikken om woonoverlast effectief en vroegtijdig te kunnen bestrijden. Ook zijn meerdere onderzoeken ingesteld die raken aan woonoverlast. Discussie over en onderzoek naar woonoverlast hebben geleid tot een initiatiefwetsvoorstel dat een wijziging van de Gemeentewet inhoudt door toevoeging van een nieuw artikel 151d (Wet aanpak woonoverlast). De Wet aanpak woonoverlast is op 1 juli 2017 in werking getreden.

Met de inwerkingtreding van deze wet kan de raad bij verordening bepalen dat vanuit een woning of een erf in de onmiddellijke nabijheid van die woning of dat erf geen ernstige en herhaaldelijke hinder voor omwonenden mag worden veroorzaakt. In de uitvoering van deze wet is gekozen voor een getrapte bevoegdheidsverlening. De gemeenteraad kan de burgemeester, om de woonoverlast te stoppen, bij verordening de bevoegdheid verlenen om aan veroorzakers van dergelijke hinder een gedragsaanwijzing te geven. Een last onder bestuursdwang wordt opgelegd als de hinder redelijkerwijs niet op een andere geschikte wijze kan worden gestopt.

Het college is van mening dat de bevoegdheid tot het afgeven van een gedragsaanwijzing, naast het nu al ter beschikking staande instrumentarium, van toegevoegde waarde is voor en aanvullend is op de Haagse aanpak van woonoverlast.

In dit voorstel willen wij eerst kort ingaan op de Haagse aanpak van woonoverlast en het huidige instrumentarium. Vervolgens lichten wij ons standpunt toe, dat de bevoegdheid tot het afgeven van een gedragsaanwijzing van toegevoegde waarde is voor- en aanvullend op de huidige aanpak van woonoverlast en tot slot gaan wij in op de wijze waarop de burgemeester om kan gaan met de toegekende bevoegdheden.

##### 2. De Haagse aanpak van woonoverlast

Het beleid van de Gemeente Den Haag is gericht op het voorkomen en bestrijden van woonoverlast. Doel van de aanpak is het zo snel mogelijk stoppen van de overlast door vroegtijdige signalering, gevolgd door effectieve interventie. Interventie is zaakafhankelijk en wordt breed ingevuld. In eerste aanleg door het gesprek aan te gaan met zowel degene die overlast ervaart, alsook met de veroorzaker, door de inzet van hulpverlening, met bemiddeling, door het afgeven van een waarschuwing en door handhavend optreden. Uithuisplaatsing van de veroorzakers van overlast wordt gezien als een laatste vorm van ingrijpen en wordt pas in gang gezet als de overlast niet op andere wijze kan worden aangepakt. Met de in de gemeente Den Haag actieve woningcorporaties zijn over de aanpak van woonoverlast afspraken gemaakt. Ook zij volgen deze gefaseerde aanpak.

Inwoners van Den Haag kunnen op [denhaag.nl](http://denhaag.nl) melding doen van woonoverlast. Als het een corporatiewoning betreft worden melders via de website verwezen naar de woningcorporatie. De afspraken over meldingen en samenwerking zijn door de gemeente en woningcorporaties vastgelegd

in een convenant. Meldingen via denhaag.nl komen terecht bij het Meld- en Steunpunt Woonoverlast (hierna: Meldpunt). Het Meldpunt werkt nauw samen met verschillende partners uit het Haagse netwerk, zoals de politie Eenheid Den Haag, Bureau Bemiddeling en Mediation, GGZ-organisaties en met de woningcorporaties. Zij kunnen de verschillende vormen van woonoverlast oppakken. Het Meldpunt bekijkt per zaak welke partner het beste een oplossing kan bieden. Dit wordt besproken met de melder van de overlastzaak. Zijn er meerdere partners bij de aanpak van een zaak betrokken, dan is een casemanager van het Meldpunt Woonoverlast het aanspreekpunt.

Als er sprake is van overlast in combinatie met overtreding van regelgeving op het gebied van bouwen en wonen, dan gaat de melding ook naar de afdeling Haagse Pandbrigade, die een adresinspectie uitvoert, waar nodig gevolgd door handhaving.

De Haagse integrale samenwerking wordt zowel stedelijk alsook gebiedsgericht vormgegeven met een Stedelijk Platform Woonoverlast voor de benodigde beleidsafstemming en in de uitvoering met de Overlastgevende Panden Overleggen (OPO's) in de stadsdelen.

### 3. Het beschikbare instrumentarium

Gemeenten hebben al diverse wettelijke mogelijkheden om woonoverlast aan te pakken. In de memorie van toelichting op de Wet aanpak woonoverlast staat het huidige juridische instrumentarium uitputtend beschreven. In de huidige aanpak worden mogelijkheden en instrumenten niet onbenut gelaten, maar desondanks is gebleken dat ook voor de Haagse situatie behoefte blijft aan verfijndere instrumenten om woonoverlast aan te pakken. De ervaring uit de Haagse praktijk leert onder meer dat soms instrumenten ontbreken voor de aanpak van woonoverlast in of vanuit koopwoningen en woningen in de particuliere huursector. Dat geldt niet voor de aanpak bij huurwoningen in corporatiebezit. Hier zijn de civielrechtelijke mogelijkheden groter. Immers, degene die overlast ervaart kan de woningcorporatie aanspreken, wat bij een koopwoning niet mogelijk is.

Verhuurders kunnen ook gebruik maken van de mogelijkheden die het huurrecht biedt. Zij kunnen in het huurcontract bepalingen opnemen die de huurders er van moeten weerhouden om overlast te veroorzaken. Als uiterste middel kunnen zij aan de rechter ontbinding van het huurcontract verzoeken. Woningcorporaties maken al gebruik van de mogelijkheid om een gedragsaanwijzing op te leggen.

Die aanwijzing houdt de verplichting in voor een huurder om specifieke overlast te beëindigen en maakt deel uit van de juridische procedure, eventueel gevolgd door huurontbinding met huisuitzetting tot gevolg. Van de huurder wordt dus nakoming van de huurovereenkomst gevraagd onder door de woningcorporatie bepaalde voorwaarden. En die voorwaarden vormen de gedragsaanwijzing. De ervaring leert dat dit werkt. In veel gevallen leidt opleggen van een vrijwillige gedragsaanwijzing al tot een afname van overlast.

Degenen die de overlast ervaren - en dat zijn meestal de direct omwonenden - kunnen uiteraard een civielrechtelijke procedure aanspannen tegen de veroorzaker. In de Haagse praktijk komt procederen echter weinig voor. Het is tijdrovend en kostbaar en de afloop is bovendien onzeker.

### 4. Welke bevoegdheden krijgt de burgemeester Artikel 151d Gemeentewet:

Lid 1. De raad kan bij verordening bepalen dat degene die een woning of een bij die woning behorend erf gebruikt of tegen betaling in gebruik geeft aan een persoon die niet als ingezetene met een adres in de gemeente in de BRP is ingeschreven, er zorg voor draagt dat door gedragingen in of vanuit die
---

woning of dat erf of in de onmiddellijke nabijheid van die woning of dat erf geen ernstige en herhaaldelijke hinder voor omwonenden wordt veroorzaakt.

Lid 2. De in artikel 125 (Gemeentewet), eerste lid, bedoelde bevoegdheid tot oplegging van een last onder bestuursdwang wegens overtreding van het in het eerste lid bedoelde voorschrift wordt uitgeoefend door de burgemeester. De burgemeester oefent de bevoegdheid uit met inachtneming van hetgeen daaromtrent door de raad in de verordening is bepaald en slechts indien de ernstige en herhaaldelijke hinder niet op een andere geschikte wijze kan worden tegengegaan.

Lid 3. Onverminderd de laatste volzin van het tweede lid kan de last, bedoeld in de eerste volzin van dat lid, een verbod inhouden om aanwezig te zijn in of bij de woning of op of bij het erf. Het verbod geldt voor een periode van tien dagen. De artikelen 2, tweede lid, en vierde lid, aanhef en onder a en b, 5, 6, 8, eerste lid, aanhef en onder a en b, 9 en 13 van de Wet tijdelijk huisverbod zijn van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat de burgemeester bij ernstige vrees voor verdere overtreding de looptijd van het verbod kan verlengen tot ten hoogste vier weken.

Ingevolge de Wet aanpak woonoverlast kan uw raad bij verordening een zorgplicht opleggen, die tot doel heeft om ernstige en herhaaldelijke hinder voor omwonenden te voorkomen. Het college is de mening toegedaan dat wijziging van de APV hiervoor de aangewezen weg is. De zorgplicht geldt voor alle woningen in Den Haag.

Indien uw raad met dit voorstel instemt krijgt de burgemeester daarmee op grond van artikel 125 Gemeentewet de bevoegdheid om het voldoen aan de zorgplicht af te dwingen door middel van het opleggen van een last onder bestuursdwang. Artikel 151d lid 2 biedt uw raad de gelegenheid om in de verordening bepalingen op te nemen omtrent de bevoegdheid die u aan de burgemeester verleent. Het college heeft zich de vraag gesteld welke bepalingen nodig en nuttig zouden kunnen zijn.

Artikel 151d Gemeentewet zelf beperkt de beleidsvrijheid van de burgemeester door de bepaling dat de bevoegdheid slechts mag worden uitgeoefend indien sprake is van "ernstige en herhaaldelijke hinder die niet op een andere geschikte wijze kan worden tegengegaan". In elke casus zullen dan ook de ernst en de frequentie van de overlast worden onderzocht en vastgelegd, vóórdat er tot welke aanpak dan ook wordt besloten. In de praktijk komt hinder in veel gedaanten voor, zoals met geluid, stank en vervuiling. In die praktijk moet de burgemeester de mogelijkheid hebben om tegen alle vormen van hinder op te kunnen treden. Dat pleit tegen een beperking tot een aantal soorten overlast. De Wet geeft aan dat het opleggen van een gedragsaanwijzing neerkomt op de laatste optie die er is, nadat alle andere wijzen van aanpak zonder succes zijn toegepast of als ongeschikt worden beoordeeld. In de motivering zal dus niet alleen de keuze voor, maar ook de weg naar de gedragsaanwijzing moeten worden verantwoord.

Het derde lid van artikel 151d bepaalt dat een gedragsaanwijzing ook het opleggen van een tijdelijk verbod kan inhouden om aanwezig te zijn in of bij een woning of op of bij een erf. Wij benadrukken dat zo'n tijdelijk verbod uitsluitend mag worden opgelegd als er geen andere geschikte, minder belastende manier is om de ernstige en herhaaldelijke hinder te beëindigen. Elk verbod zal uiterst zorgvuldig moeten worden gemotiveerd. De bevoegdheid kan alleen worden uitgeoefend overeenkomstig artikel 151d Gemeentewet en de Wet tijdelijk huisverbod. Laatstgenoemde wet kent de mogelijkheid tot het opleggen van een tijdelijk huisverbod in geval van huiselijk geweld. Voor zover de rechtswaarborgen en andere bepalingen van de Wet tijdelijk huisverbod niet specifiek betrekking hebben op huiselijk geweld, zijn ze in artikel 151d lid 3 Gemeentewet van overeenkomstige toepassing verklaard op het tijdelijk huisverbod in geval van ernstige woonoverlast. Dit houdt onder andere in dat een huisverbod alleen kan worden opgelegd aan een meerderjarige en



dat degene die uit huis is geplaatst recht heeft op gratis toevoeging van een raadsman als hij/ zij bij de bestuursrechter in beroep gaat tegen het verbod en om een voorlopige voorziening vraagt. Het college ziet geen reden om de burgemeester deze bevoegdheid te onthouden, vooral omdat het opleggen van een verbod soms nog het enige middel is om hinder te stoppen. Bovendien is de toepassing al zorgvuldig gereguleerd in wetgeving. Verdere regulering van deze bevoegdheid door middel van bepalingen in de APV achten we niet nodig.

De Wet aanpak woonoverlast gaat primair uit van het opleggen van een last onder bestuursdwang. Wij volgen dit uitgangspunt, maar de burgemeester kan op grond van de Algemene wet bestuursrecht besluiten om een last onder dwangsom op te leggen in plaats van bestuursdwang. De keuze voor een dwangsom zal afhangen van de inschatting van de effectiviteit ervan. Overigens kan alsnog een last onder bestuursdwang worden opgelegd als de dwangsom niet heeft geleid tot het beëindigen van de hinder. Wij stellen voor om de hoogte van de dwangsom te bepalen op maximaal € 5.000,- per keer dat er - na oplegging - opnieuw ernstige hinder wordt veroorzaakt, tot een maximum van € 25.000,-.

Een dwangsom met een maximum van € 5.000,- is werkbaar, omdat we zo doende rekening kunnen houden met de financiële situatie waarin de veroorzaker verkeert. De bepaling van de hoogte kan dan gebeuren op basis van de inschatting van de gevoeligheid die er is voor een dwangsom. De bevoegdheid van de burgemeester geldt voor alle woningen in de stad, dus ook voor de corporatiewoningen. Dat laat onverlet dat woningcorporaties nu al beschikken over instrumenten om woonoverlast middels gedragsaanwijzingen en huurrecht aan te pakken. Wij achten de bevoegdheid dan ook vooral van toepassing op particulier woningbezit, namelijk huiseigenaren/ bewoners die hinder/overlast veroorzaken. Die categorie veroorzakers blijkt nu in de praktijk, zonder gebruik van artikel 151d Gemeentewet, het lastigst aan te pakken.

## 5. Uitvoeringsbeleid

De wetgever heeft in de toelichting op de wet aangegeven dat het de bedoeling is dat de burgemeester beleidsregels opstelt over de wijze waarop met de bevoegdheid wordt omgegaan. De kaders voor dit beleid volgen uit de toepasselijke regelgeving en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Op basis hiervan gelden bij de uitvoering van de nieuwe bevoegdheid in ieder geval de volgende uitgangspunten:

*Er wordt eerst een waarschuwing gegeven.* Alvorens een gedragsaanwijzing te geven, wordt eerst een bestuurlijke waarschuwing gegeven, waarin staat welke hinder binnen welk tijdsbestek moet worden beëindigd (begunstigingstermijn). In de waarschuwing wordt de gedragsaanwijzing als mogelijke, volgende stap aangekondigd. Deze handelwijze strookt met de bedoeling van de wetgever.

*Er wordt rekening gehouden met de psychische gesteldheid van de veroorzaker(s).* Het moet in het vermogen van de veroorzaker liggen om zijn hinderlijke gedragingen te staken. Als er psychische en/of verslavingsproblemen aan de orde zijn, dan is er vanzelfsprekend altijd een centrale en zwaarwegende rol weggelegd voor de hulpverlening. Tegelijkertijd mogen de belangen van de omwonenden niet uit het oog worden verloren. Het kan daarom voorkomen dat de frequentie en de intensiteit van de hinder, eventueel in combinatie met risico's voor omwonenden, dusdanig groot zijn dat er geen andere mogelijkheid is dan het geven van een gedragsaanwijzing. De beoordeling van de psychische gesteldheid van de veroorzaker en de bestrijding van de achterliggende problemen is een taak voor de hulpverlening.

*De "onmiddellijke nabijheid van die woning of dat erf" wordt als volgt geïnterpreteerd.* Bij de hantering van het begrip "onmiddellijke nabijheid van die woning of dat erf" zullen praktische toepasbaarheid en redelijkheid het uitgangspunt vormen. Hinderlijke gedragingen in de tuin van de

buren vallen er in beginsel onder. Het zelfde geldt voor een blaffende hond op de straat voor de woning of een intimiderende gedraging voor de deur van de woning van de buren. Het gaat erom dat er een duidelijk verband moet zijn tussen de hinderlijke gedraging en de woning of het erf van de veroorzaker. Dat verband valt niet in een maximaal aantal meters vanaf de perceelgrens vast te leggen. Hinderlijk gedrag buiten de onmiddellijke nabijheid van de woning of het erf, bijvoorbeeld in een straat verderop, valt buiten de bepaling. In dat geval gaat het overigens al snel om gedragingen in de openbare ruimte, waar andere regels gelden, zoals met betrekking tot de verstoring van de openbare orde. Artikel 151d Gemeentewet leent zich dan niet voor gebruik.

*Er moet sprake zijn van "ernstige en herhaaldelijke hinder".* Melders moeten daarom duidelijk aangeven wat de hinder is, wie de hinder veroorzaakt, hoe ernstig ze die ervaren en hoe vaak de hinder wordt veroorzaakt. Vóórdat een dossier aan de burgemeester wordt voorgelegd, is de casus al in behandeling bij de gemeente of een andere instantie. In die tijd wordt de situatie onderzocht en vastgelegd, bijvoorbeeld in de vorm van verslagen, getuigenissen, meetresultaten en/of geluid- en beeldmateriaal. In het algemeen gesproken gaat het altijd om hinder die aanmerkelijk groter is dan wat in het normale maatschappelijke verkeer tussen buren als gebruikelijk en aanvaardbaar wordt gezien. "Herhaaldelijk" betekent bij herhaling. Het is praktisch gezien onmogelijk om een tijdsbestek vast te leggen. In de praktijk komt het voor dat mensen hinder veroorzaken bij bepaalde aanleidingen, bijvoorbeeld rond de jaarwisseling of op warme dagen in de tuin. "Herhaaldelijk" kan dus betrekking hebben op een ruime tijdsperiode.

*Er vindt afstemming plaats met het Openbaar Ministerie.* In bepaalde situaties kan de gemeente bestuursrechtelijk optreden, terwijl er ook een strafrechtelijke aanpak mogelijk is of reeds is opgestart. Dit zijn gescheiden trajecten die overigens wel parallel kunnen lopen. Indien aan de orde is afstemming hierover tussen de gemeente enerzijds en politie en Openbaar Ministerie anderzijds gewenst.

*De gedragsaanwijzing wordt door een gemeenteambtenaar in persoon uitgereikt. Indien gewenst kan de gemeenteambtenaar zich hierbij laten vergezellen door de politie.* Uitreiking in persoon biedt de zekerheid dat de veroorzaker van woonoverlast op de hoogte is van het feit dat aan hem of haar door de burgemeester een maatregel is opgelegd en het onderschrijft de ernst van de situatie.

*Geen agressie en geweld tegen medewerkers van de gemeente en hulpverleners.* Het uitgangspunt is dat de medewerkers van de gemeente en de hulpverlening in de uitvoering van de Wet aanpak woonoverlast hun werk veilig moeten kunnen uitvoeren. Indien verwacht en nodig zal voor de effectivering van de gedragsaanwijzing de ondersteuning van de politie en het Openbaar Ministerie worden gevraagd.

*De melder(s) worden geïnformeerd.* De gemeente houdt melders van woonoverlast nu al op de hoogte van wat er gebeurt met hun melding. In lijn hiermee worden melders, met inachtneming van de privacy van degene aan wie de aanwijzing is opgelegd, in de toekomst geïnformeerd als een gedragsaanwijzing is opgelegd.

*Controle op naleefgedrag.* Nadat een gedragsaanwijzing is opgelegd, moet worden nagegaan of er gevolg aan wordt gegeven. De controle op de naleving van de gedragsaanwijzing is een taak van de ambtenaren die met de uitvoering zijn belast en van de politie. Ook wordt hiervoor gebruik gemaakt van informatie van de melders, omwonenden en betrokken instanties. Als blijkt dat geen gevolg is gegeven aan de aanwijzing, wordt de volgende stap gezet. Dat wil zeggen: de effectivering van de al opgelegde last onder bestuursdwang of invordering van de verbeurde dwangsom, gevolgd door een last onder bestuursdwang en ultimatum remedium een tijdelijk huisverbod.

*Er staat bezwaar en beroep open.* Degene die een aanwijzing krijgt, kan in bezwaar en beroep gaan. Dat vraagt om juridische inzet, onder meer voor het incasseren van verbeurde dwangsommen of van kostenbeschikkingen bij bestuursdwang. De ervaring leert dat de inzet hierop arbeidsintensief is. Het is vooralsnog lastig om een inschatting te maken van het aantal gedragsaanwijzingen en de benodigde inzet.

Wij zullen uw raad informeren over de inzet en effecten van de Wet aanpak woonoverlast. Daarbij gaan wij ook in op de bestuurlijke en administratieve lasten bij de ambtelijke organisatie als gevolg van de invoering van deze wet. Dat doen wij in de reguliere rapportages die over de aanpak van woonoverlast worden uitgebracht.

## 6. Besluitvorming

Gelet op vorenstaande stelt het college de raad voor om het volgende besluit te nemen:

De raad van de gemeente Den Haag,

Gezien het voorstel van het college van 24 oktober 2017,

Gelet op de artikelen 149 en 151d van de Gemeentewet,

Besluit vast te stellen de Verordening tot wijziging van de Algemene plaatselijke verordening voor de gemeente Den Haag:

Artikel I

Na artikel 2:38B wordt aan Afdeling 10 van Hoofdstuk 2 een nieuw artikel 2:40 toegevoegd, dat luidt als volgt:

Artikel 2:40 Woonoverlast

1. Degene die een woning of een bij die woning behorend erf gebruikt of tegen betaling in gebruik geeft aan een persoon die niet als ingezetene met een adres in de gemeente in de Basisregistratie Personen is ingeschreven, is verplicht er zorg voor te dragen dat door gedragingen in of vanuit die woning of dat erf of in de onmiddellijke nabijheid van die woning of dat erf geen ernstige en herhaaldelijke hinder voor omwonenden wordt veroorzaakt;
2. De burgemeester is bevoegd om de naleving van de in lid 1. opgenomen bepaling af te dwingen door middel van het opleggen van een gedragsaanwijzing, maar slechts indien de ernstige en herhaaldelijke hinder niet op een andere geschikte wijze kan worden tegengegaan;

Artikel II

Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2018.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 23 november 2017.

De griffier,

De voorzitter,